

คู่มือการปฏิบัติงาน
แนวทางการจัดทำหลักสูตร

เอกพงศ์ โภคทรัพย์
นักวิชาการศึกษา

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

คำนำ

คู่มือการปฏิบัติงาน แนวทางการจัดทำหลักสูตรฉบับนี้ จัดทำขึ้นโดยยึดกรอบและแนวทางการจัดทำหลักสูตรของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติตอ (มคอ.) ที่เป็นกรอบสำคัญในการกำหนดรูปแบบ และหมวดหมู่ของรายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.2) ที่ใช้ในการจัดทำหลักสูตรในการจัดการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา

ในการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน แนวทางการจัดทำหลักสูตรฉบับนี้ ได้แบ่งเป็นหมวดหมู่เพื่อความสะดวกในการใช้เป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตรทั้งในระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษา และมีตัวอย่างที่ใช้ในการจัดทำหลักสูตรตามรูปแบบรายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.2) ที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) กำหนด

ผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือการปฏิบัติงาน แนวทางการจัดทำหลักสูตรฉบับนี้ จะสามารถใช้เป็นเอกสารอ้างอิง และใช้ศึกษาแนวทางการจัดทำหลักสูตรได้เป็นอย่างดี

นายเอกพงศ์ โภคทรัพย์

นักวิชาการศึกษา

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

สารบัญ

บทที่ 1 บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ	1
วัตถุประสงค์	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
ขอบเขตของคู่มือ	3
คำจำกัดความเบื้องต้น	3

บทที่ 2 โครงสร้างละหน้าที่ความรับผิดชอบ

โครงสร้างการบริหารจัดการ	6
บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ	15

บทที่ 3 หลักเกณฑ์วิธีการปฏิบัติงาน

หลักเกณฑ์วิธีการปฏิบัติงาน	21
----------------------------	----

บทที่ 4 เทคนิคการปฏิบัติงาน

กิจกรรม/แผนการปฏิบัติงาน	29
เทคนิคการปฏิบัติงาน	
การติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานและข้อควรระวังในการปฏิบัติงาน	67

บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ

ปัญหา/อุปสรรค	117
แนวทางการแก้ไขปัญหา/อุปสรรค	118
ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา	119

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

นับตั้งแต่การศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศไทยโดยกระทรวงศึกษาธิการได้มีการออกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 โดยกำหนดให้คณะกรรมการการอุดมศึกษานำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติไปพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิ สาขาวิชาต่างๆ ของแต่ละระดับคุณวุฒิ เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตรในรายละเอียดของหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ให้สามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ และเพื่อประโยชน์ต่อการรับรองมาตรฐานคุณวุฒิในระดับอุดมศึกษาแห่งชาติได้แก่ ระดับที่ 1 อนุปริญญา (3 ปี) ระดับที่ 2 ปริญญาตรี ระดับที่ 3 ประกาศนียบัตรบัณฑิต ระดับที่ 4 ปริญญาโท ระดับที่ 5 ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ระดับที่ 6 ปริญญาเอก โดยคุณภาพของบัณฑิตทุกระดับและสาขาวิชาต่างๆ ต้องเป็นไปตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดและต้องครอบคลุมอย่างน้อย 5 ด้าน คือ 1 ด้านคุณธรรม 2 ด้านความรู้ 3 ด้านทักษะทางปัญญา 4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี สำหรับสาขาวิชาที่เน้นทักษะทางปฏิบัติต้องเพิ่มมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัย กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาหรือปรับปรุงรายละเอียดของหลักสูตรตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยมาตรฐานคุณวุฒิตามระดับคุณวุฒิของแต่ละสาขาวิชา โดยจัดทำรายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.2) รายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3) รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) (มคอ.4) รายงานผลการดำเนินการของรายวิชา (มคอ.5) รายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) (มคอ.5) และรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร (มคอ.7) โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด มีการประเมินเพื่อพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องอย่างน้อยทุกๆ 5 ปี ให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาหลักสูตรที่จะรับนักศึกษาใหม่เป็นครั้งแรกตั้งแต่ปีการศึกษา 2553 เป็นต้นไปตามประกาศฉบับนี้ และสำหรับหลักสูตรที่เปิดสอนอยู่แล้วต้องปรับปรุงให้สอดคล้องกับประกาศฉบับนี้ภายในปีการศึกษา 2555

จากที่กล่าวมาข้างต้น จึงนับได้ว่าหลักสูตรมีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนในทุกระดับที่หน่วยงานทางการศึกษาจะต้องปฏิบัติตามประกาศแนวนโยบายต่างๆ ที่รัฐบาลโดยหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการศึกษา คือ กระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานที่รับผิดชอบในระดับอุดมศึกษา คือ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้กำหนดไว้ ซึ่งหลักสูตรเป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นแนวทางในการจัดการความรู้ และประสบการณ์แก่ผู้เรียน กล่าวคือ เป็นข้อกำหนดว่าด้วย

จุดหมาย แนวทาง วิธีการและเนื้อหาสาระ ในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ ทักษะคุณลักษณะตามที่กำหนดในจุดมุ่งหมายของการศึกษา (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2521) หลักสูตรเปรียบเสมือนแนวทางในการจัดการเรียนการสอนและเป็นแนวทางสำคัญในการบรรลุวัตถุประสงค์ทางการศึกษาของประเทศ นอกจากนี้ยังเป็นหนึ่งในตัวชี้วัดสำคัญของมาตรฐานการศึกษาในแต่ละประเทศ ทั้งนี้เพราะการศึกษาของแต่ละประเทศจะดีหรือไม่ดีนั้นขึ้นอยู่กับหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้จัดการเรียนการสอน กล่าวคือผู้สอนจะใช้หลักสูตรเป็นเสมือนแม่แบบในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนต่างๆ เพื่อให้การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนไม่หลงทางและบรรลุเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ใน การดำเนินการจัดทำหลักสูตรในทุกระดับ การศึกษานั้นมีความหมายอยู่ 2 ด้าน คือ ด้านแรกจะหมายถึงการสร้างหลักสูตรขึ้นมาใหม่ ในขณะที่อีกด้านหนึ่งหมายถึงการพัฒนาหลักสูตรเดิมที่มีอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้น โดยการจัดทำหลักสูตรนั้นมีอยู่หลายระดับทั้งในระดับชาติซึ่งองค์กรระดับชาติจะเป็นผู้พิจารณาพัฒนาหลักสูตร หรือหลักสูตรท้องถิ่นที่มีท้องถิ่น สำนักงานการศึกษาท้องถิ่นเป็นผู้พัฒนา รวมไปถึงหลักสูตรในสถานศึกษา และหลักสูตรในห้องเรียนที่มีผู้สอนเป็นผู้จัดทำเมื่อมีการจัดทำหลักสูตรแล้ว จะต้องนำหลักสูตรที่ได้รับการพัฒนาแล้วนำมาใช้งาน เพื่อให้หลักสูตรนั้นบรรลุประสงค์ในการบัณฑิตที่ตั้งไว้ โดยการที่จะนำหลักสูตรไปใช้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพนั้นจำเป็นต้องพัฒนาเอกสารประกอบหลักสูตร สร้างความเข้าใจให้กับ ผู้ปฏิบัติงาน รวมถึงสร้างสื่อประเภทต่างๆ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้การนำหลักสูตรไปใช้ในการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ หลังจากนั้นระหว่างการใช้งานในช่วงก่อน ระหว่างและ หลังการใช้หลักสูตรนั้นในแต่ละปีการศึกษาจะต้องมีการประเมินผลการดำเนินงานของหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอผ่านระบบการประกันคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานภายในและภายนอกสถานศึกษา

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าว ผู้เขียนในฐานะที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งนักวิชาการศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการจัดทำหลักสูตรจึงมีความสนใจในการเขียนคู่มือการปฏิบัติงาน แนวทางการจัดทำหลักสูตรฉบับนี้ขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติงานจัดทำหลักสูตรทดแทนกันได้
2. เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีมาตรฐานในการปฏิบัติงานจัดทำหลักสูตรเดียวกัน
3. เพื่อให้การดำเนินงานหลักสูตรเป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติงานจัดทำหลักสูตรทดแทนกันได้
2. เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีมาตรฐานในการปฏิบัติงานจัดทำหลักสูตรเดียวกัน
3. เพื่อให้การดำเนินงานหลักสูตรเป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

ขอบเขตของคู่มือ

คู่มือการปฏิบัติงาน แนวทางการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร ของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและนักวิชาการศึกษา เป็นการอธิบายถึงการดำเนินงานจัดทำหลักสูตร โดยใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานเมื่อหลักสูตรครบกำหนดวาระการปรับปรุงหลักสูตรในระยะเวลา 5 ปี และหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการได้ออกประกาศ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิ/สาขาวิชาในสาขาวิชานั้นๆ ระหว่างการจัดการศึกษา ก่อนครบวาระการปรับปรุงหลักสูตร ซึ่งจะต้องดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นไปตามประกาศ ตั้งแต่ขั้นตอนการยกร่างหลักสูตร การจัดทำหลักสูตร ในระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษาที่สังกัดคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์จนถึงขั้นตอนการนำเสนอหลักสูตรให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) พิจารณารับทราบการให้ความเห็นชอบหลักสูตรเพื่อนำหลักสูตรไปใช้จัดการเรียนการสอน

คำจำกัดความเบื้องต้น

1. หลักสูตร หมายถึง แผนซึ่งได้ออกแบบจัดทำขึ้นเพื่อแสดงถึงจุดหมาย การจัดเนื้อหา กิจกรรมและมวลประสบการณ์ ในแต่ละโปรแกรมการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในด้านต่างๆ ตามจุดหมายที่ได้กำหนดไว้ (ธารง บัวศรี, 2542)
2. การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การจัดทำหลักสูตรใหม่โดยไม่มีหลักสูตรเดิมอยู่ก่อน
3. การปรับปรุงหลักสูตร หมายถึง การจัดทำหลักสูตรเดิมที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น
4. อาจารย์ประจำ หมายถึง บุคคลที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ในสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรนั้น ที่มีหน้าที่รับผิดชอบตามพันธกิจของการอุดมศึกษา และปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา

สำหรับอาจารย์ประจำที่สถาบันอุดมศึกษาปรับเข้าใหม่ตั้งแต่ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 เริ่มบังคับใช้ ต้องมีคะแนนทดสอบความสามารถภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง มาตรฐานความสามารถภาษาอังกฤษของอาจารย์ประจำ

5. อาจารย์ประจำหลักสูตร หมายถึง อาจารย์ประจำที่มีคุณสมบัติตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรที่เปิดสอน ซึ่งมีหน้าที่สอนและค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว ทั้งนี้ สามารถเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรหลายหลักสูตรได้ในเวลาเดียวกัน แต่ต้องเป็นหลักสูตรที่อาจารย์ผู้นั้นมีคุณสมบัติตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตร

6. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร หมายถึง อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีภาระหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผลและการพัฒนาหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องอยู่ประจำหลักสูตรนั้นตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา โดยจะเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า 1 หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้ ยกเว้น พหุวิทยาการหรือสหวิทยาการ ให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้อีกหนึ่งหลักสูตรและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถเข้าได้ไม่เกิน 2 คน

7. พหุวิทยาการ (Multidisciplinary) หรือ สหวิทยาการ (Interdisciplinary) หมายถึง การใช้องค์ความรู้หลายสาขาวิชา หลายศาสตร์หรือหลายอนุศาสตร์ มาผสมผสานใช้ในการวิเคราะห์ วิจัย และสังเคราะห์ขึ้นเป็นองค์ความรู้ใหม่และพัฒนาเป็นศาสตร์ใหม่ขึ้น

8. หลักสูตรพหุวิทยาการ (Multidisciplinary) หมายถึง หลักสูตรที่นำเอาความรู้หลายศาสตร์หรือหลายอนุศาสตร์เข้ามาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์ วิจัย จนกระทั่งผู้เรียนสามารถพัฒนาความรู้ องค์ความรู้เป็นศาสตร์ใหม่ขึ้นหรือเกิดอนุศาสตร์ใหม่ขึ้น

ตัวอย่างหลักสูตรที่เป็นพหุวิทยาการ เช่น วิศวกรรมชีวการแพทย์ (วิศวกรรมศาสตร์+แพทยศาสตร์) ภูมิศาสตร์สารสนเทศ (ภูมิศาสตร์+เทคโนโลยีสารสนเทศ) วิศวกรรมนาโน(วิศวกรรมศาสตร์+วิทยาศาสตร์-เคมี)

ตัวอย่างหลักสูตรที่ไม่ใช่พหุวิทยาการ เช่น คอมพิวเตอร์ธุรกิจ การศึกษาเพื่อการพัฒนา (ที่มา : คณะอนุกรรมการปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา ในการประชุมครั้งที่ 7/2549 เมื่อวันที่ 18 ตุลาคม พ.ศ. 2549)

9. อาจารย์พิเศษ หมายถึง ผู้สอนที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำ

10. งานวิจัย หมายถึง กระบวนการที่มีระเบียบแบบแผนในการค้นหาคำตอบของปัญหา หรือ การเสาะแสวงหาความรู้ใหม่ ตลอดจนถึงการประดิษฐ์ทางศิลปะประเภทต่างๆ ที่มีความเป็น

นวัตกรรม โดยมีการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบที่เหมาะสมตามประเภทของงานศิลปะซึ่งมีแนวทางการทดลองหรือการพัฒนาจากแนวคิดสร้างสรรค์เดิมเพื่อเป็นต้นแบบหรือความสามารถในการบุกเบิกศาสตร์อันก่อให้เกิดคุณค่าทางสุนทรีย์และคุณประโยชน์ที่เป็นที่ยอมรับในวงวิชาชีพตามการจัดกลุ่มศิลปะของอาเซียน งานสร้างสรรค์ทางศิลปะ ได้แก่ (1) ทัศนศิลป์ (Visual Art) ประกอบด้วยผลงานด้านจิตรกรรม ประติมากรรม ภาพพิมพ์ ภาพถ่าย ภาพยนตร์ สื่อประสม สถาปัตยกรรมและงานออกแบบประเภทอื่นๆ (2) ศิลปะการแสดง (Performance Arts) ประกอบด้วย ดุริยางคศิลป์ นาฏยศิลป์ รวมทั้งการแสดงรูปแบบต่างๆ และ (3) วรรณศิลป์ (Literature) ซึ่งประกอบด้วยบทประพันธ์และกวีนิพนธ์รูปแบบต่างๆ

12. ประสบการณ์ด้านการทำวิจัย หมายถึง มีประสบการณ์ด้านการทำวิจัยเป็นผลสำเร็จมาแล้ว โดยมีหลักฐานเป็นผลงานที่นำเสนอในที่ประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings) ที่มีกรรมการภายนอกมาร่วมกลั่นกรอง (Peer review) หรือตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการที่มีกรรมการภายนอกมาร่วมกลั่นกรอง (Peer review) หรือเป็นผลงานที่เป็นรูปเล่มซึ่งนำเสนอแหล่งทุนวิจัยหรือนำเสนอผู้ว่าจ้างในการทำวิจัยนั้นๆ และเป็นผลงานที่แหล่งทุนวิจัยหรือผู้ว่าจ้างวิจัยได้ตรวจรับงานเรียบร้อยแล้ว ซึ่งเป็นผลงานวิจัยที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของอาจารย์ประจำหลักสูตร โดยให้รายงานผลงานวิจัยของอาจารย์ประจำหลักสูตรทุกคนไว้ในเอกสารหลักสูตร ทั้งนี้ การรายงานผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์ให้รายงานในลักษณะของการเขียนบรรณานุกรม หรือการเขียนเอกสารอ้างอิงทางวิชาการ กล่าวคือ ระบุชื่อเจ้าของผลงาน ชื่อผลงาน ปีที่พิมพ์และแหล่งตีพิมพ์เผยแพร่ผลงาน

13. ผลงานที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับชาติ หมายถึง บทความจากผลงานวิจัย

บทที่ 2

โครงสร้างและหน้าที่ความรับผิดชอบ

1. โครงสร้างของหน่วยงานและความรับผิดชอบ

1.1 โครงสร้างการบริหารจัดการ

คณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จึงได้ปรับชื่อคณะใหม่ ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ พ.ศ. 2538 และพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 เป็นคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีหน้าที่ในการผลิตบัณฑิตและบุคลากรที่มี คุณธรรม คุณภาพชีวิต และคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและนโยบายของมหาวิทยาลัย ส่งเสริมการสอน สนับสนุนงานวิจัยทางด้านมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และศิลปวัฒนธรรม ให้การสนับสนุนและพัฒนาบริการวิชาการแก่ท้องถิ่น ส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยการซึ่งศิลปวัฒนธรรมเป็นหน่วยงานหนึ่งในสังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ รับผิดชอบในการผลิตนักศึกษาตั้งแต่ระดับประกาศนียบัตร วิชาการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาชั้นสูง อนุปริญญาศิลปศาสตร์ หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต ซึ่งมีการพัฒนาตามลำดับดังนี้

พ.ศ. 2519 เปิดสอนหลักสูตร ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.)

พ.ศ. 2521 เปิดสอนหลักสูตร ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (ป.กศ.สูง)

วิชาเอกภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ประวัติศาสตร์ สังคมศึกษา บรรณารักษศาสตร์ ดนตรีศึกษานาฏศิลป์ ศิลปศึกษาและพัฒนาชุมชน

พ.ศ. 2521 เปิดสอนหลักสูตร ระดับครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขามัธยมศึกษา วิชาเอกภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ประวัติศาสตร์ สังคมศึกษา บรรณารักษศาสตร์ ดนตรีศึกษา นาฏศิลป์ ศิลปศึกษา

พ.ศ. 2522 เปิดสอนหลักสูตรอนุปริญญาศิลปศาสตร์ (อ.ศศ.) และ พ.ศ. 2524 ระดับปริญญาศิลปศาสตร์ (ศศ.บ.) วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ ภาษาอังกฤษ พัฒนาชุมชน ดนตรี ออกแบบนิเทศศิลป์ นาฏศิลป์และการละคร

พ.ศ. 2541 เปิดสอนหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) โปรแกรมวิชาศิลปกรรม และโปรแกรมวิชารัฐประศาสนศาสตร์ และหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศศ.ม.) สาขาสังคมศาสตร์ เพื่อการพัฒนา

พ.ศ. 2544 เปิดสอนหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศศ.ม) สาขาวิจัยและการพัฒนา
ท้องถิ่น

พ.ศ. 2547 เปิดสอนหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนา
ภูมิภาค

พ.ศ. 2548 เปิดสอนหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศศ.ม) สาขาวิชายุทธศาสตร์และการ
พัฒนา

พ.ศ. 2549 เปิดสอนหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต (น.บ.) สาขาวิชานิติศาสตร์

พ.ศ. 2550 เปิดสอนหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต (ศป.บ.) สาขาวิชาศิลปกรรม

พ.ศ. 2552 เปิดสอนหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) สาขาวิชายุทธศาสตร์
การบริหารองค์กรท้องถิ่น

พ.ศ. 2555 เปิดหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาสังคมศึกษา

พ.ศ. 2555 เปิดสอนหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต (รป.บ.) สาขาวิชารัฐประศาสน
ศาสตร์

พ.ศ. 2557 เปิดสอนหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม) สาขาวิชารัฐประศาสน
ศาสตร์

ปรัชญา

มาตรฐานวิชาการ สร้างสรรค์ภูมิปัญญา ร่วมพัฒนาสังคมและศิลปวัฒนธรรม

วิสัยทัศน์

ภายในปี พ.ศ. 2565 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เป็นองค์กรที่ใช้หลักธรรมา
ภิบาลในการบริหารงาน ควบคู่กับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร
มีวัฒนธรรมการประเมิน ตรวจสอบ มีความโปร่งใส รับผิดชอบ และยุติธรรม บัณฑิตมี
ความรู้คู่คุณธรรม มีทักษะและความสามารถในการอยู่ร่วมในประชาคมอาเซียน

พันธกิจ

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ มีพันธกิจหลัก 5 ด้าน
คือ

1. ด้านการผลิตบัณฑิต
2. ด้านวิจัยและงานสร้างสรรค์
3. ด้านบริการวิชาการแก่สังคม

4. ด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม
5. ด้านพัฒนาองค์กร

เอกลักษณ์

ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นสู่สากล

อัตลักษณ์

คุณธรรมนำความรู้ สู่สัมมาชีพ

ค่านิยมองค์กร คณะมีค่านิยมองค์กรเพื่อพัฒนาสู่เป้าหมาย คือ HUMAN for D

H = Happiness	องค์กรแห่งความสุข
U = Unity	องค์กรที่เป็นเอกภาพ
M = Management	องค์กรที่มีการบริหารจัดการที่ดี
A = Activeness	องค์กรที่ขยัน ตั้งใจ ทำงานเชิงรุก
N = New Creation	องค์กรแห่งการสร้างสรรค์สิ่งใหม่
for : เพื่อ	
D = Development	องค์กรเพื่อพัฒนาองค์ความรู้สู่ท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ มีวัตถุประสงค์ ดำเนินงานตามพันธกิจ ปรัชญา และวิสัยทัศน์ ดังนี้

1. ผลิตบัณฑิตที่มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม 12 ประการ ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและประชาคมอาเซียน
2. ส่งเสริมการสอน สนับสนุนงานวิจัย งานสร้างสรรค์
3. ส่งเสริมและสนับสนุนบริการวิชาการเพื่อพัฒนาท้องถิ่น
4. ส่งเสริมสนับสนุนและธำรงไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรม
5. ส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรและพัฒนาองค์กรให้มีเอกภาพและมีการบริหารจัดการที่ดี

ตามหลัก ธรรมมาภิบาล

มาตรการของการประกันคุณภาพ

1. จัดให้มีหลักสูตรที่มีมาตรฐานและสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและสังคมปัจจุบัน โดยการปรับปรุงหลักสูตรทุก 5 ปี
2. สอนต้องมีความรู้ความสามารถที่ทันสมัย มีทักษะด้านการถ่ายทอด มีสื่อในการถ่ายทอดความรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
3. มีสื่อตีพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่อเนื่อง โดยใช้สื่ออุปกรณ์และวิธีการที่ทันสมัยช่วยสอน
4. จัดแหล่งเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรมให้ผู้เรียนได้รับความรู้คู่คุณธรรม เช่น ศูนย์พัฒนาจิต วัด และสำนักปฏิบัติธรรม เป็นต้น
5. ประสานงานกับแหล่งเรียนรู้ด้านต่าง ๆ ในท้องถิ่น เพื่อให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ
6. สร้างความเข้าใจให้บุคลากรเห็นความสำคัญในการประกันคุณภาพการศึกษา

ยุทธศาสตร์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 บัณฑิตมีความเป็นเลิศทางวิชาการ คุณธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์
เป้าประสงค์ :ผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานตรงกับความต้องการของท้องถิ่นและตลาดแรงงานสากล

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การวิจัย งานสร้างสรรค์ และนวัตกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการและรองรับการเปลี่ยนแปลงของสังคมท้องถิ่นและประเทศชาติ

เป้าประสงค์ : พัฒนางค์ความรู้ด้านการวิจัย งานสร้างสรรค์ และนวัตกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของมหาวิทยาลัยและท้องถิ่นสามารถนำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การให้บริการวิชาการแก่สังคมและท้องถิ่น

เป้าประสงค์ :ให้บริการวิชาการที่มีคุณภาพพร้อมกับเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อพัฒนาท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ส่งเสริม สร้างสรรค์ และทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรมไทยเชื่อมโยงสากล

เป้าประสงค์ : เชิดชูภูมิปัญญาพื้นบ้านและศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นสู่สากล

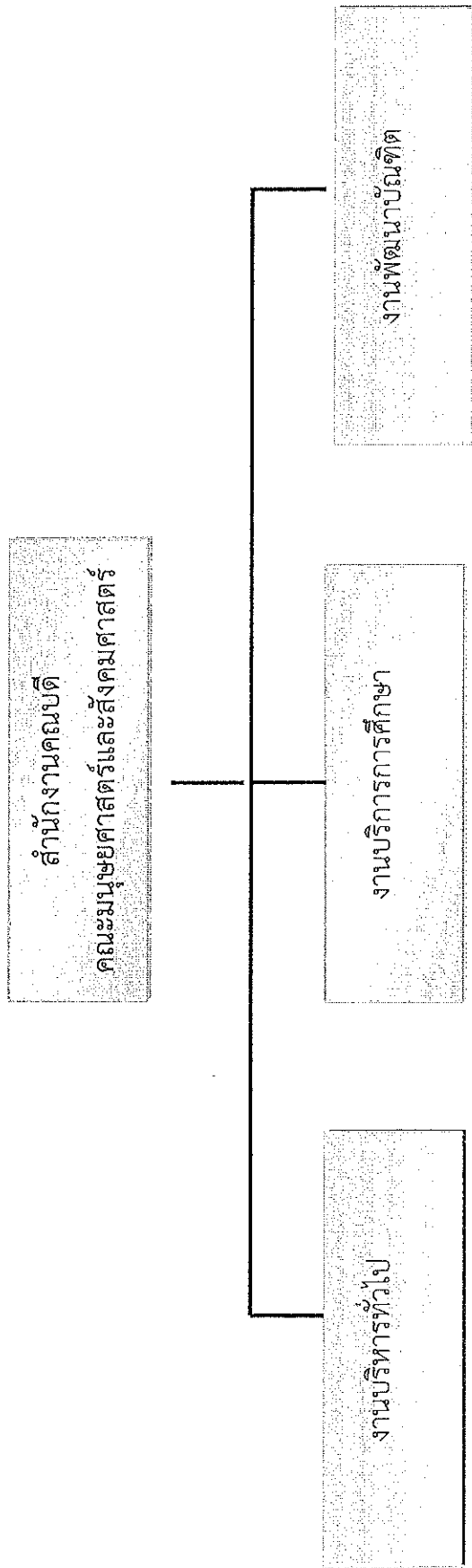
ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล

เป้าประสงค์ :มีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพเพื่อเพิ่มคุณภาพของการบริการ

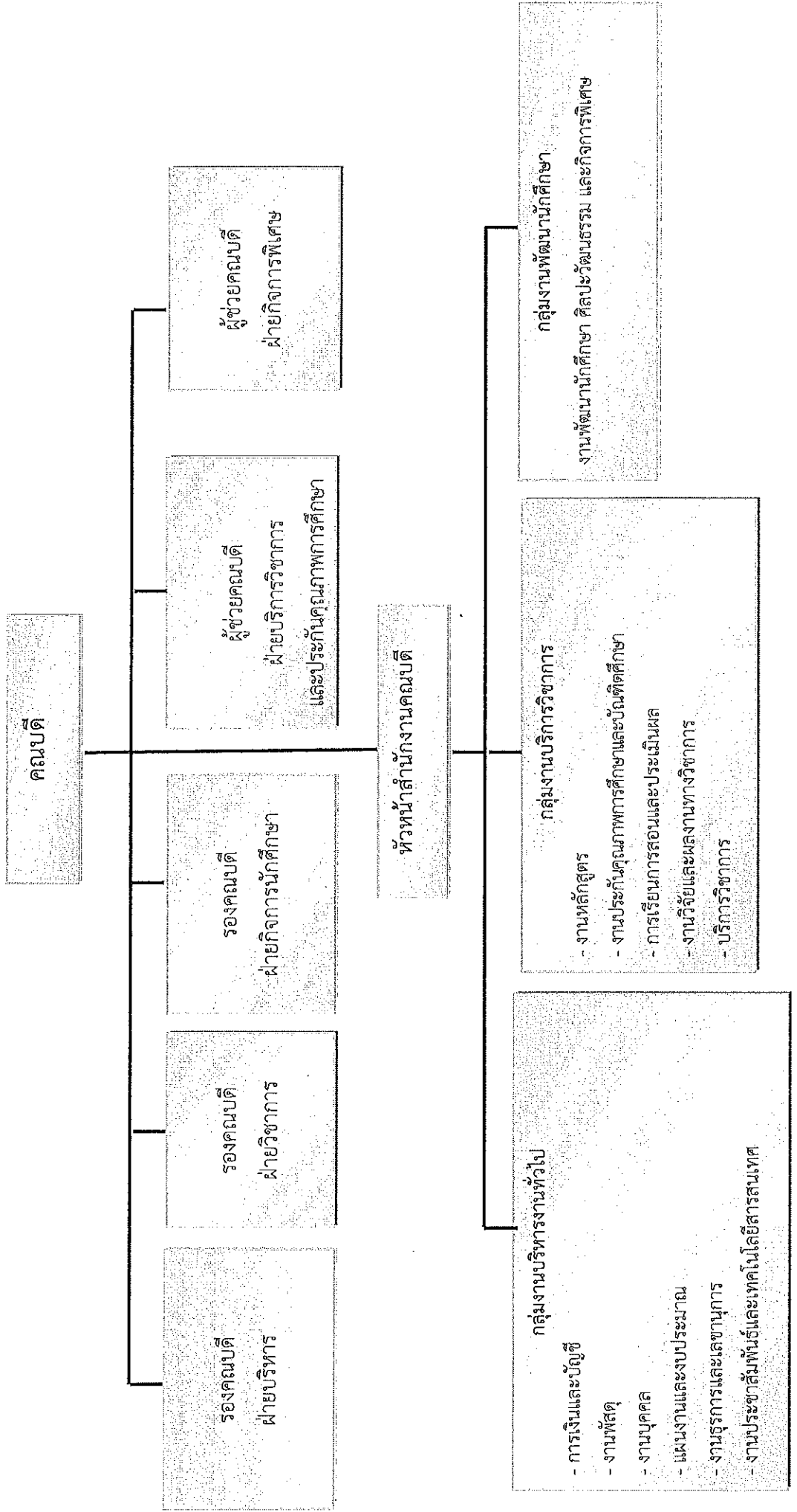
ยุทธศาสตร์ที่ 6 ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร

เป้าประสงค์ : พัฒนาคณาจารย์สายสอนด้านคุณวุฒิการศึกษาและตำแหน่งทางวิชาการ
สูงขึ้นและบุคลากรสายสนับสนุนพัฒนาตนเองตามสายงาน

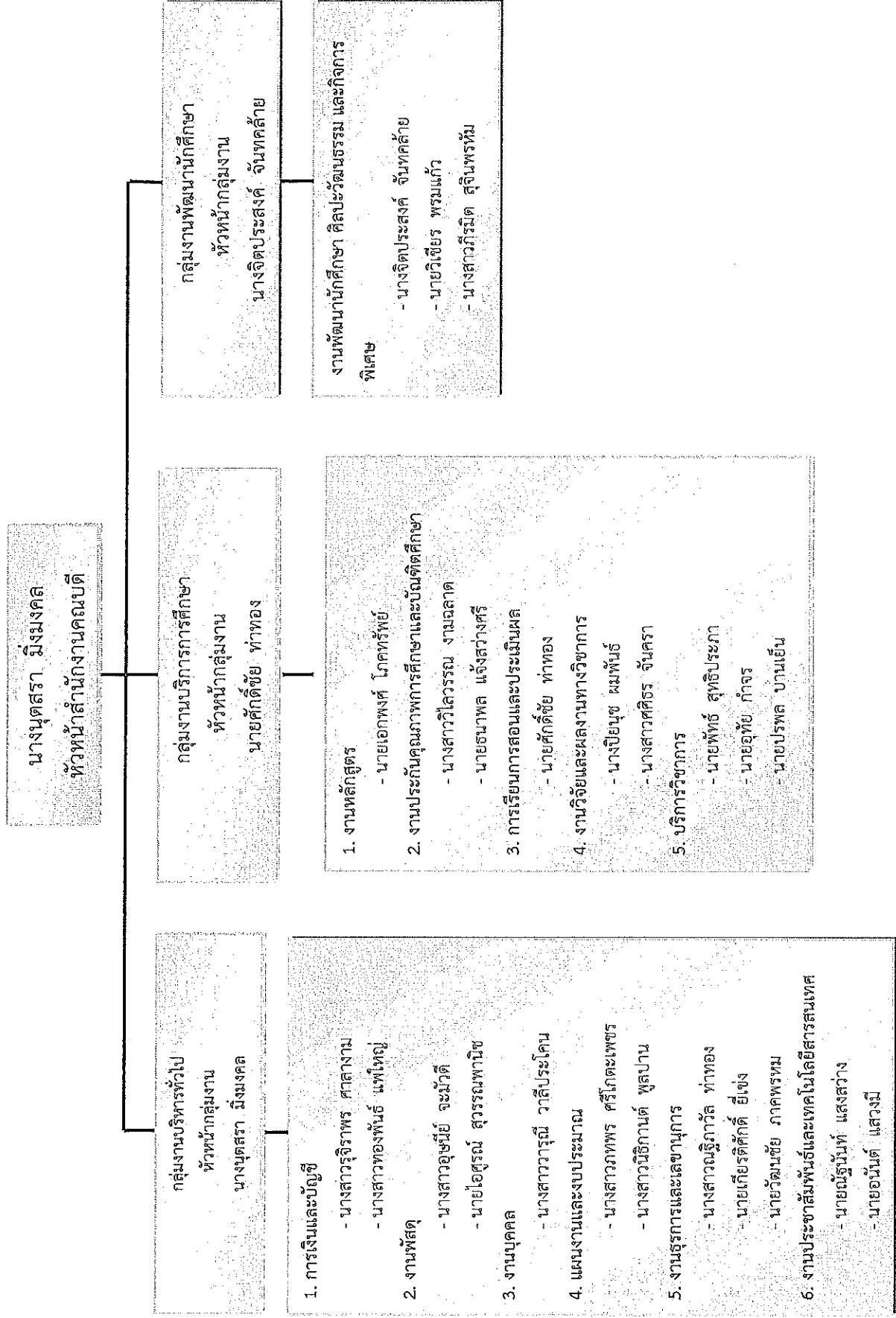
โครงสร้างขององค์กรคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

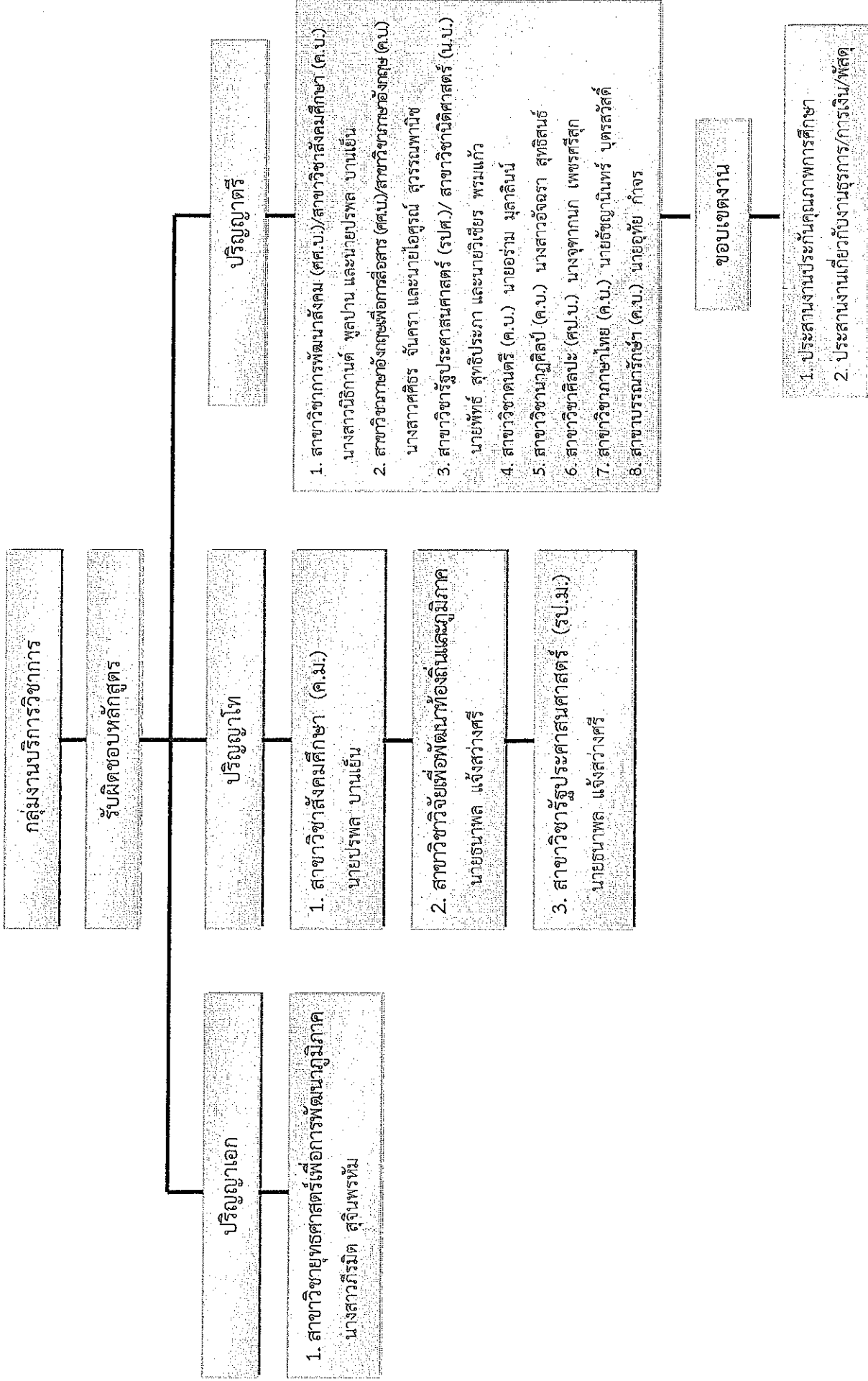
โครงสร้างการบริหารจัดการและโครงสร้างตำแหน่งงานคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

โครงสร้างการปฏิบัติงานคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

ภาระหน้าที่ของหน่วยงาน

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ มีหน้าที่ในการผลิตบัณฑิตและบุคลากรที่มีคุณธรรม คุณภาพชีวิต และคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและนโยบาย ของมหาวิทยาลัยส่งเสริมการสอน สนับสนุนงานวิจัยทางด้านมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และศิลปวัฒนธรรมให้การสนับสนุนและพัฒนาบริการวิชาการแก่ท้องถิ่น ส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยการไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรมเป็นหน่วยงานหนึ่งในสังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ตามคำสั่งคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ที่ 0316/2560 เรื่องมอบหมายภาระงานบุคลากรภายในสำนักงานคณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ เพื่อให้การดำเนินงานและการบริหารจัดการของคณะมีประสิทธิภาพ จึงแบ่งส่วนราชการภายในออกเป็นกลุ่มงานซึ่งแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มงานและมีภาระหน้าที่ ดังนี้

1. ดำเนินการเกี่ยวกับงานบริหารทั่วไป
2. ดำเนินการเกี่ยวกับงานบริการการศึกษา
3. ดำเนินการเกี่ยวกับงานพัฒนาบัณฑิต

บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่ง

1. หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง

ตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งสายงานวิชาการศึกษา ที่กำหนดโดย ก.พ.อ. เมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 ระบุบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของสายงานวิชาการศึกษา ระดับปฏิบัติการ ดังนี้

ตำแหน่งประเภท	เชี่ยวชาญเฉพาะ
ชื่อสายงาน	วิชาการศึกษา
ชื่อตำแหน่งในสายงาน	นักวิชาการศึกษา
ระดับตำแหน่ง	ปฏิบัติการ

หน้าที่ความรับผิดชอบหลัก

ปฏิบัติการในฐานะผู้ปฏิบัติงานระดับต้นที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถทางวิชาการในการทำงาน ปฏิบัติงานเกี่ยวกับด้านวิชาการศึกษา ภายใต้การกำกับ แนะนำ ตรวจสอบ และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

โดยมีลักษณะงานที่ปฏิบัติในด้านต่างๆ ดังนี้

1. ด้านการปฏิบัติการ

1.1 ศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับหลักสูตร แบบเรียน การเทียบความรู้ การจัดการความรู้ งานกิจการนักศึกษา งานวิจัยและพัฒนาการศึกษา งานบริการและสวัสดิการ งานนักศึกษาวิชาทหาร การจัดพิพิธภัณฑ์การศึกษา เป็นต้น เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา และกิจกรรมทางการศึกษาต่างๆ ให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ แผน นโยบายของหน่วยงาน

1.2 สำรวจ รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติทางการศึกษาและกิจการนักศึกษา ความต้องการกำลังคน ศึกษาวิเคราะห์และจัดทำหลักสูตร ทดลองใช้หลักสูตร ปรับปรุงหลักสูตร การพัฒนาหนังสือหรือตำราเรียน ความรู้พื้นฐาน ตลอดจนความต้องการด้านการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่อพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.3 จัดทำมาตรฐานสถานศึกษา การติดต่อขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศทางการศึกษาดำเนินการเกี่ยวกับงานทะเบียนและเอกสารด้านการศึกษา รวมทั้งปรับปรุงให้ทันสมัย เพื่อเป็นหลักฐานอ้างอิงและให้การส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา

1.4 ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน กิจกรรมและสรุปผลด้านการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ส่งเสริมการวิจัยการศึกษา และเผยแพร่ผลงานทางด้านการศึกษา เพื่อพัฒนางานด้านวิชาการศึกษา

2. การให้บริการวิชาการด้านต่างๆ

เช่น การจัดบริการส่งเสริมการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา จัดประชุมอบรมและสัมมนาเกี่ยวกับการศึกษาและกิจการนักศึกษา เผยแพร่ การศึกษา เช่น ออกรายการทางวิทยุ โทรทัศน์ การเขียนบทความ จัดทำวารสาร หรือเอกสารต่างๆ ให้คำปรึกษาแนะนำ ในการปฏิบัติงานแก่เจ้าหน้าที่ระดับรองลงมาและแก่นักศึกษาที่มาฝึกปฏิบัติงาน ตอบปัญหาและชี้แจงเรื่องต่างๆ เกี่ยวกับงานในหน้าที่ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง มีประสิทธิภาพ และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

3. ด้านการวางแผน

วางแผนการทำงานที่รับผิดชอบ ร่วมวางแผนการทำงานของหน่วยงานหรือโครงการ เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ที่กำหนด

4. ด้านการประสานงาน

4.1 ประสานการทำงานร่วมกันระหว่างทีมงานหรือหน่วยงานทั้งภายในและภายนอก เพื่อให้เกิดความร่วมมือและผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนดไว้

4.2 ชี้แจงและให้รายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูล ข้อเท็จจริง แก่บุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างความเข้าใจหรือความร่วมมือในการดำเนินงานตามที่ได้รับมอบหมาย

5. ด้านการบริการ

5.1 ให้คำปรึกษา แนะนำเบื้องต้น เผยแพร่ ถ่ายทอดความรู้ ทางด้านวิชาการศึกษารวมทั้งตอบปัญหาและชี้แจงเรื่องต่างๆ เกี่ยวกับงานในหน้าที่ เพื่อให้ผู้รับบริการได้รับทราบข้อมูล ความรู้ต่างๆที่เป็นประโยชน์

5.2 จัดเก็บข้อมูลเบื้องต้น และให้บริการข้อมูลทางวิชาการ เกี่ยวกับด้านวิชาการศึกษา เพื่อให้บุคลากรทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน นักศึกษา ตลอดจนผู้รับบริการ ได้ทราบข้อมูลและความรู้ต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ สอดคล้อง และสนับสนุนภารกิจของหน่วยงาน และให้ประกอบการพิจารณากำหนดนโยบาย แผนงาน หลักเกณฑ์ มาตรการต่างๆ

คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

มีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

1. ได้รับปริญญาตรี หรือคุณวุฒิอย่างอื่นที่เทียบได้ไม่ต่ำกว่านี้ ทุกสาขาวิชา
2. ได้รับปริญญาโท หรือคุณวุฒิอย่างอื่นที่เทียบได้ไม่ต่ำกว่านี้ ทุกสาขาวิชา
3. ได้รับปริญญาเอก หรือคุณวุฒิอย่างอื่นที่เทียบได้ไม่ต่ำกว่านี้ ทุกสาขาวิชา

ความรู้ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับตำแหน่ง

ความรู้ความสามารถ ทักษะ และระดับสมรรถนะที่เหมาะสมสำหรับตำแหน่ง ระดับ 3 คือ สามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งตามที่ได้รับมอบหมาย

บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้เขียน ตำแหน่ง นักวิชาการศึกษา ตามที่ได้รับมอบหมาย มีดังนี้

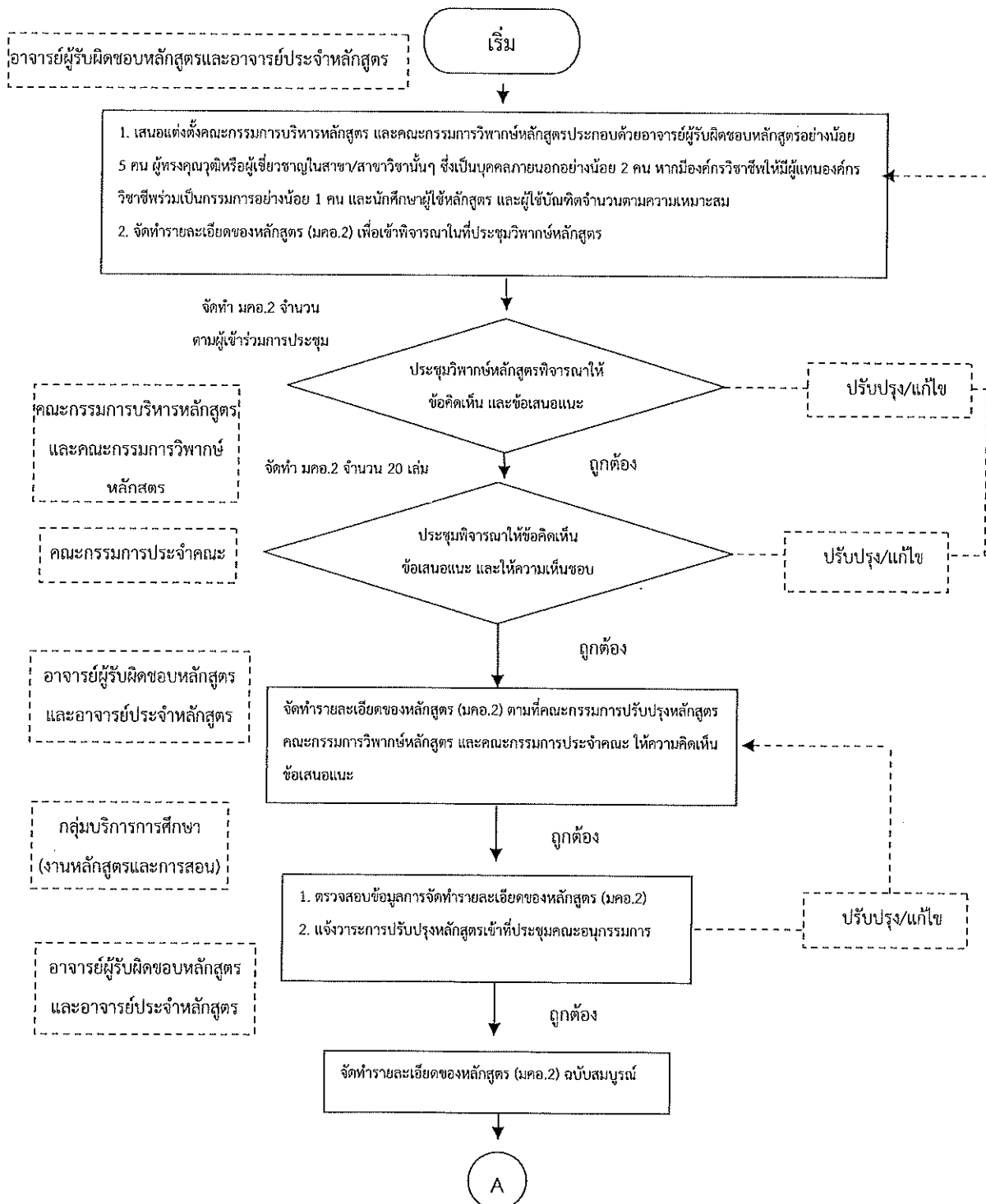
1. งานหลักสูตร และการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ

2. จัดทำข้อมูลหลักสูตรของคณะฯ เพื่อการพัฒนา/ปรับปรุงให้ตามมาตรฐานของ คณะกรรมการการอุดมศึกษาและความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต
3. ประสานงานอำนวยความสะดวกในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรของคณะฯ
4. ดำเนินการประสานเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร ตรวจสอบและดำเนินการด้าน หลักสูตรให้เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษา
5. งานวัดผล/ประเมินผล การเรียนการสอน
6. ดำเนินการจัดทำข้อมูลการประเมินผลการศึกษาของนักศึกษาในคณะฯ แต่ละ ภาควิชาและประสานงานกับส่วนกลางของมหาวิทยาลัย
7. วิเคราะห์วิจัยและจัดการประเมินผลการสอนของอาจารย์ในคณะฯ ประจำแต่ ละภาควิชา
8. ดำเนินการสำรวจ วิเคราะห์ วิจัยเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานประกันคุณภาพ การศึกษา เช่น ภาวะการมีงานทำของบัณฑิต คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความต้องการของผู้ใช้ บัณฑิต
9. ร่าง พิมพ์ หนังสือราชการ คำสั่ง ประกาศ และงานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง
10. ทำคำสั่งนิเทศแก่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
11. จัดทำฐานข้อมูลรายละเอียดของรายวิชา มคอ.3, 4, 5, 6 และ สมอ.08
12. ปฏิบัติงานอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย

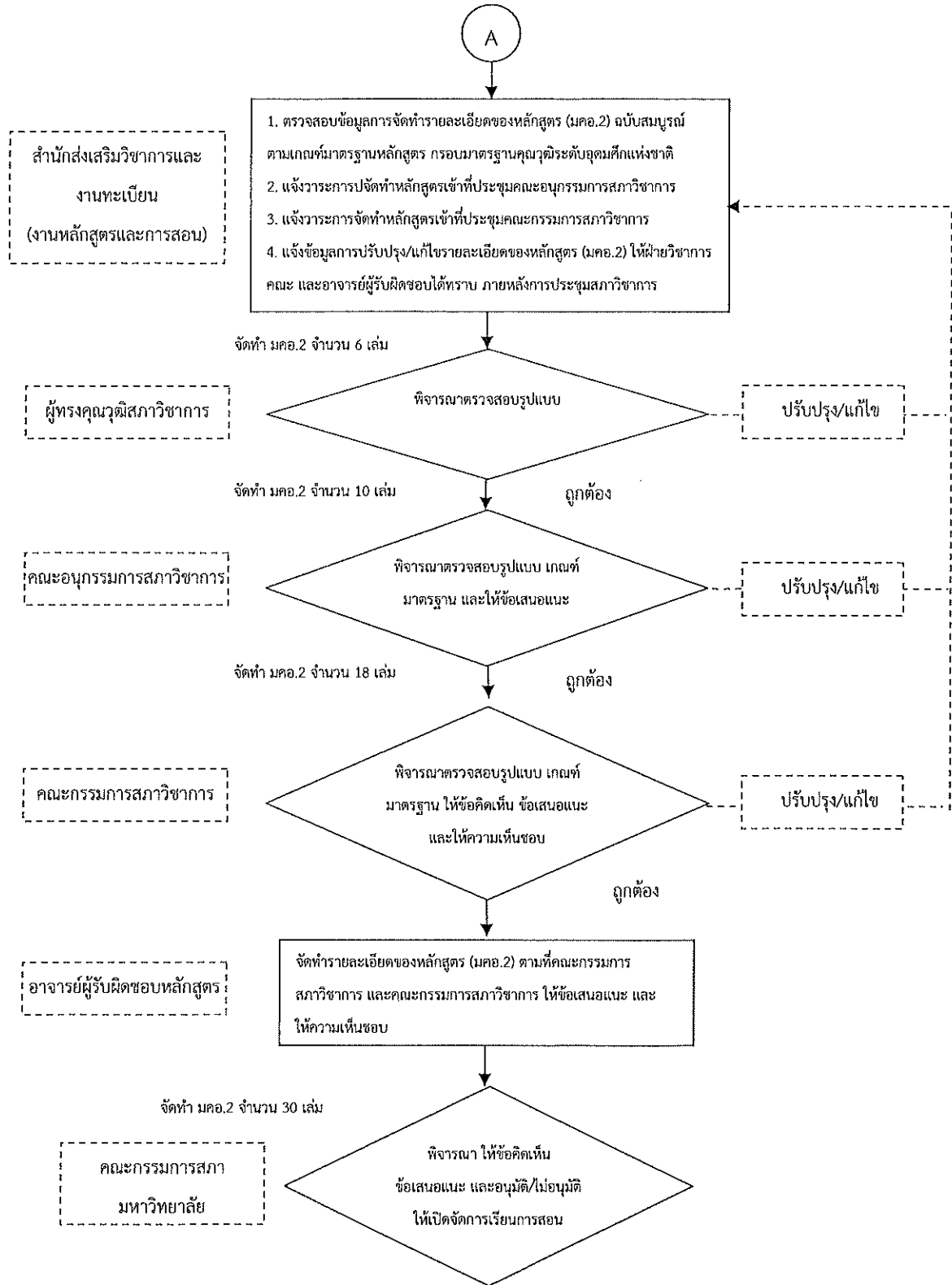
จากภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายดังกล่าวข้างต้น ผู้เขียนได้เลือกเอางานหลักสูตร และการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติการพัฒนา และปรับปรุงหลักสูตร มาเขียนคู่มือการปฏิบัติงาน แนวทางการพัฒนา และปรับปรุงหลักสูตร โดยมี Flow Chart ดังนี้

แผนผัง (Flow Chart) ขั้นตอนการดำเนินงานการจัดทำหลักสูตร

ระดับคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

แผนผัง (Flow Chart) ขั้นตอนการดำเนินงานการจัดทำหลักสูตรระดับสถาบัน
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

บทที่ 3

หลักเกณฑ์วิธีการปฏิบัติงาน

หลักเกณฑ์วิธีการปฏิบัติงาน

การปฏิบัติงานตามคู่มือ แนวทางการจัดทำหลักสูตร มีหลักเกณฑ์วิธีการปฏิบัติงานเกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ประกาศกระทรวงศึกษา เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552
2. ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552
3. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2558
4. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558
5. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558

1. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552

ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบ การประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก จึงเห็นสมควรให้จัดทำกรอบมาตรฐาน คุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติขึ้น เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษา และเพื่อเป็นการประกัน คุณภาพของบัณฑิตในแต่ละระดับคุณวุฒิและสาขา/สาขาวิชา รวมทั้งเพื่อใช้เป็นหลักในการจัดทำมาตรฐาน ด้านต่างๆ เพื่อให้การจัดการศึกษามุ่งสู่เป้าหมายเดียวกันในการผลิตบัณฑิตได้อย่างมีคุณภาพ กำหนดเป้าหมายของการจัดการศึกษาเพื่อให้บัณฑิต มีคุณภาพตามกรอบ

มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติในทุกระดับคุณวุฒิและสาขา/สาขาวิชา มีวัตถุประสงค์ เพื่อเป็นกรอบมาตรฐานให้สถาบันอุดมศึกษาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหรือปรับปรุง หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ให้สามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ และเพื่อประโยชน์ต่อการรับรองมาตรฐานคุณวุฒิในระดับอุดมศึกษา ระดับที่ 1 อนุปริญญา (3 ปี) ระดับที่ 2 ปริญญาตรี ระดับที่ 3 ประกาศนียบัตรบัณฑิต ระดับที่ 4 ปริญญาโท ระดับที่ 5 ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ระดับที่ 6 ปริญญาเอก คุณภาพของบัณฑิตทุกระดับคุณวุฒิและสาขา/สาขาวิชาต่าง ๆ ต้องเป็นไปตาม มาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดและต้องครอบคลุมอย่างน้อย 5 ด้าน คือ (1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม (2) ด้านความรู้ (3) ด้านทักษะทางปัญญา (4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สำหรับสาขา/สาขาวิชาที่เน้นทักษะทางปฏิบัติ ต้องเพิ่มมาตรฐานผลการเรียนรู้ ด้านทักษะพิสัย โดยมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านของแต่ละระดับคุณวุฒิและลักษณะของ หลักสูตรอย่างน้อยต้องเป็นไปตามที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดไว้ในแนวทางการปฏิบัติ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2552 ให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาหรือปรับปรุงรายละเอียดของหลักสูตรตามประกาศ กระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยมาตรฐานคุณวุฒิตามระดับคุณวุฒิของแต่ละสาขา/สาขาวิชา โดยจัดทำรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) รายงานผลการดำเนินการของรายวิชา รายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) และรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามที่คณะกรรมการการอุดมศึกษา กำหนด และดำเนินการจัดการเรียนการสอนตลอดจนการวัดและการประเมินผล ให้สถาบันอุดมศึกษาจัดให้มีการประเมินเพื่อพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องอย่างน้อย ทุก ๆ 5 ปี ให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาหลักสูตรที่จะรับนักศึกษาใหม่เป็นครั้งแรกตั้งแต่ ปีการศึกษา 2553 เป็นต้นไปตามประกาศนี้สำหรับหลักสูตรที่เปิดสอนอยู่แล้วต้องปรับปรุงให้สอดคล้อง กับประกาศนี้ ภายในปีการศึกษา 2555

2. ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552

เพื่ออนุวัติให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 คณะกรรมการการอุดมศึกษาจึงออกประกาศแนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ไว้โดยคณะกรรมการการอุดมศึกษาจะเสนอมาตรฐานคุณวุฒิของแต่ละระดับและสาขา/สาขาวิชาซึ่งครอบคลุมหัวข้อต่างๆ ตามแบบ มคอ.1 เพื่อให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศให้สถาบันอุดมศึกษาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา/ปรับปรุงรายละเอียดของหลักสูตรต่อไป ให้สถาบันอุดมศึกษาดำเนินการพัฒนา/ปรับปรุงรายละเอียดของหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552

๓. ให้สถาบันอุดมศึกษาจัดทำรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ให้ชัดเจน โดยครอบคลุมหัวข้อต่างๆ ตามแบบ มคอ. ๒ มคอ.๓ และ มคอ.๔ ห้ายประกาศนี้

๔. ให้สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนดระบบและกลไกของการจัดทำรายละเอียดของหลักสูตร และต้องอนุมัติหลักสูตรซึ่งได้จัดทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์แล้วก่อนเปิดสอน

๕. ให้สถาบันอุดมศึกษาเสนอหลักสูตรซึ่งสภาสถาบันอุดมศึกษาอนุมัติให้เปิดสอนแล้วให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบภายใน ๓๐ วันนับแต่สภาสถาบันอุดมศึกษาอนุมัติ

๖. ให้สถาบันอุดมศึกษาบริหารจัดการหลักสูตรเพื่อให้บัณฑิตมีคุณลักษณะตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชานั้นๆ หรือกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ กรณีที่กระทรวงศึกษาธิการยังมิได้ประกาศมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาของระดับคุณวุฒินั้นๆ และอ้างไว้ซึ่งคุณภาพมาตรฐานดังกล่าว โดยดำเนินการ ดังนี้

๖.๑ พัฒนาอาจารย์ทั้งด้านวิชาการ วิธีการสอนและวิธีการวัดผลอย่างต่อเนื่อง

๖.๒ จัดสรรทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอนและการวิจัยให้เพียงพออย่างมีคุณภาพ รวมทั้งอาจประสานกับสถาบันอุดมศึกษาและ/หรือหน่วยงานอื่นเพื่อใช้ทรัพยากรร่วมกันในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ

๖.๓ จัดให้มีการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาที่ครอบคลุมมาตรฐานผลการเรียนรู้ในทุกๆ ด้าน ตามที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตรนั้นๆ

๖.๔ จัดให้มีการรายงานผลการจัดการศึกษาเป็นรายวิชา ประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ทุกภาคการศึกษา และเป็นรายหลักสูตรทุกปีการศึกษา โดยมีหัวข้อตามแบบ มคอ.๕ มคอ.๖ และ มคอ.๗ ตามลำดับที่แนบท้ายประกาศนี้

๖.๕ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และรายงาน

ผลการจัดการศึกษาต่อสถานบันอุดมศึกษาทุกปีการศึกษา

๖.๖ ประเมินหลักสูตรเพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่องอย่างน้อยทุกๆ ๕ ปี

๗. ให้สถานบันอุดมศึกษาประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องทุกหลักสูตร โดยดำเนินการดังนี้

๗.๑ กำหนดตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินที่สะท้อนการดำเนินการตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

๗.๒ ดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ตามระบบประกันคุณภาพภายในของหลักสูตร

๗.๓ รายงานผลการดำเนินการต่อสถานบันอุดมศึกษา คณะกรรมการการอุดมศึกษา และสาธารณะ

๗.๔ นำผลการประเมินมาปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพและทันสมัยอยู่เสมอ

๘. ให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเผยแพร่หลักสูตรใหม่/ปรับปรุงที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เมื่อสถานบันอุดมศึกษาได้เปิดสอนไปแล้วอย่างน้อยครั้งระยะเวลาของหลักสูตรตามหลักเกณฑ์ต่อไปนี้

๘.๑ เป็นหลักสูตรที่ได้รับอนุมัติจากสถานบันอุดมศึกษา ก่อนเปิดสอนและได้แจ้งสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบภายใน ๓๐ วันนับแต่สถานบันอุดมศึกษาอนุมัติหลักสูตรนั้น

๘.๒ ผลการประเมินคุณภาพภายในตามตัวบ่งชี้ที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตรซึ่งสอดคล้องกับการประกันคุณภาพภายในจะต้องมีคะแนนเฉลี่ยระดับดีขึ้นไปต่อเนื่องกัน ๒ ปีนับตั้งแต่เปิดสอนหลักสูตรที่ได้พัฒนาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เว้นแต่หลักสูตรใดที่มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาได้กำหนดตัวบ่งชี้และ/หรือเกณฑ์การประเมินเพิ่มเติม ผลการประเมินคุณภาพจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชานั้นๆ กำหนด จึงจะได้รับการเผยแพร่ กรณีหลักสูตรใดมีครั้งระยะเวลาของหลักสูตร ๑ ปี หรือน้อยกว่าให้พิจารณาผลการประเมินคุณภาพภายในของปีแรกที่เปิดสอนด้วยหลักเกณฑ์เดียวกัน

๘.๓ หลักสูตรใดที่ไม่ได้รับการเผยแพร่ ให้สถานบันอุดมศึกษาดำเนินการปรับปรุงตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการการอุดมศึกษาจะกำหนดจากผลการประเมินต่อไป

๘.๔ กรณีหลักสูตรใดได้รับการเผยแพร่แล้ว สถานบันอุดมศึกษาจะต้องกำกับดูแลให้มีการรักษาคุณภาพให้มีมาตรฐานอยู่เสมอ โดยผลการประเมินคุณภาพภายในต้องมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับดีขึ้นไป หรือเป็นไปตามที่มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชานั้นกำหนดทุกปีหลังจากได้รับการเผยแพร่ หากต่อมาปรากฏว่าผลการประเมินคุณภาพหลักสูตรของสถานบันอุดมศึกษาไม่เป็นไปตามที่กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเสนอคณะกรรมการการอุดมศึกษาเพื่อ

พิจารณาถอนการเผยแพร่หลักสูตรนั้น จนกว่าสถาบันอุดมศึกษานั้นจะได้มีการปรับปรุงตามเงื่อนไขของคณะกรรมการการอุดมศึกษา

๙. คณะกรรมการการอุดมศึกษาจะติดตามการดำเนินการตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติอย่างต่อเนื่อง กรณีที่พบว่าไม่เป็นไปตามแนวทางที่กำหนด ให้มีการปรับปรุงตามเงื่อนไขของคณะกรรมการการอุดมศึกษา

๑๐. ขั้นตอนการดำเนินการและรายละเอียดที่เกี่ยวข้องปรากฏในเอกสารกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ และแนวทางการปฏิบัติที่แนบท้ายประกาศนี้

3. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2558

เพื่อเป็นการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรายละเอียดและเจตนารมณ์ของเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอนุปริญญา ระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษา สำหรับเป็นแนวทางการบริหารจัดการ และพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษาให้มีประสิทธิภาพ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จึงออกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2558” เพื่อเป็นแนวทางการบริหารจัดการและพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษาทุกสาขาวิชา สำหรับหลักสูตรที่เปิดใหม่และหลักสูตรปรับปรุงของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่ต้องรับผิดชอบการพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษาให้มีมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาสูงขึ้น สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาของคณะกรรมการการอุดมศึกษา เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติรวมทั้งเกณฑ์มาตรฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และกำหนดตัวบ่งชี้ด้านมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาเพื่อประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา

แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

ให้มีคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ประกอบด้วย

(1) ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร ซึ่งแต่งตั้งจากการเลือกสรรจากอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

(2) กรรมการบริหารหลักสูตรโดยตำแหน่ง ได้แก่ กรรมการ และ เลขานุการ โดยแต่งตั้งจากอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่เหลือ

ประธานกรรมการและกรรมการบริหารหลักสูตรตาม (1) และ (2) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 5 ปี และอาจได้รับเลือกหรือได้รับแต่งตั้งใหม่ได้

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ประธานกรรมการและกรรมการตาม (1) และ (2) พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) ขาดคุณสมบัติของการเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

ในกรณีที่ประธานกรรมการและกรรมการบริหารหลักสูตรตามวรรคหนึ่งพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระและได้มีการแต่งตั้งหรือเลือกผู้ดำรงตำแหน่งแทนแล้ว ให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งหรือได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

ในกรณีที่ประธานกรรมการและกรรมการบริหารหลักสูตรตามวรรคหนึ่งซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมีได้แต่งตั้งหรือเลือกผู้ดำรงตำแหน่งแทน ให้ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรและกรรมการบริหารหลักสูตรซึ่งพ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้แต่งตั้งประธานกรรมการบริหารหลักสูตรหรือได้มีการเลือกกรรมการบริหารหลักสูตรขึ้นใหม่

ให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตรมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. ดำเนินงานบริหารหลักสูตรให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 และ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558

2. จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี
3. จัดทำแผนการรับนักศึกษา
4. จัดทำแผนการเรียนระยะยาวตลอดหลักสูตรในแต่ละภาคการศึกษา
5. พิจารณาเสนอรายชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาหมู่เรียนต่อคณะฯ เพื่อพิจารณาจัดทำคำสั่ง

แต่งตั้งคณะกรรมการอาจารย์ที่ปรึกษานักศึกษาภาคปกติ และ นักศึกษาภาคการจัดการศึกษาเพื่อ
ปวงชนสำหรับบุคคลประจำการ (กศ.บป.)

6. ประสานงานการจัดหาอาจารย์ผู้สอนในรายวิชาต่างๆ ที่ปรากฏในรายละเอียดของ
หลักสูตร (มคอ.2)

7. พิจารณาเสนอรายชื่ออาจารย์ผู้สอนต่อคณะฯ เพื่อพิจารณาจัดทำคำสั่งแต่งตั้งอาจารย์
ผู้สอนระดับปริญญาตรีภาคปกติ ภาคการจัดการศึกษาเพื่อปวงชนสำหรับบุคคลประจำการ
(กศ.บป.) และ อาจารย์ผู้สอนระดับบัณฑิตศึกษา

8. บริหารงบประมาณ การเงิน พัสดุ ในสาขาวิชา

9. จัดโครงการ กิจกรรมพัฒนาทักษะ ศักยภาพ และคุณลักษณะพิเศษ ต่างๆ ให้นักศึกษา
ตลอดปีการศึกษา

10. จัดทำ และรวบรวมเอกสาร/ข้อมูลกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
(Thai Qualifications Framework for Higher Education : TQF : HEd) ตลอดปีการศึกษาตาม
กำหนดระยะเวลาการดำเนินงานของหลักสูตร (KPI : Key Performance Indicators) ในหมวดที่
7 จากอาจารย์ประจำหลักสูตร และอาจารย์ผู้สอนทุกคนที่จัดการเรียนการสอนที่ปรากฏใน
รายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.2) ได้แก่ รายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3) ก่อนการเปิดสอนในแต่ละ
ภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (มคอ.4) (ถ้ามี) ก่อน
การเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา รายงานผลการดำเนินการของรายวิชา (มคอ.
5) ภายใน 30 วันหลังสิ้นสุดภาคการศึกษาที่เปิดสอนให้ครบทุกรายวิชา รายงานผลการดำเนินการ
ของประสบการณ์ภาคสนาม (มคอ.6) (ถ้ามี) ภายใน 30 วันหลังสิ้นสุดภาคการศึกษาที่เปิดสอนให้
ครบทุกรายวิชา และรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร (มคอ.7) ภายใน 60 วัน หลังสิ้นสุด
ปีการศึกษา

11. ดำเนินงานการจัดทำเอกสาร/ข้อมูลอื่นๆ ตามตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานของหลักสูตร
(KPI : Key Performance Indicators) ในหมวดที่ 7 การประกันคุณภาพหลักสูตรที่ปรากฏอยู่ใน
รายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.2) ตลอดปีการศึกษา

12. ดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและภายนอกสถาบันอุดมศึกษา ระดับ
หลักสูตร ตลอดปีการศึกษา

13. ดำเนินงานพัฒนาผลงานทางวิชาการเพื่อให้ได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่

คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ก.พ.อ.) กำหนด

14. ดำเนินงานธุรการ จัดเก็บเอกสาร/ข้อมูลต่างๆ ในการดำเนินงานบริหารหลักสูตร
15. หน้าที่อื่นๆ ตามที่คณบดีมอบหมาย

บทที่ 4

เทคนิคการปฏิบัติงาน แนวทางการจัดทำหลักสูตร

การจัดทำหลักสูตร คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีเทคนิคการปฏิบัติงานดังต่อไปนี้

1. แผนการปฏิบัติงาน

ลำดับที่	กิจกรรม/แผนการดำเนินงาน	ระยะเวลาการดำเนินงาน														
		เดือน	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.		
1	แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตร		↕													
2	ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง จัดเตรียมข้อมูล และเรียบเรียงข้อมูล		↕													
3	ยกร่างรายละเอียดของหลักสูตร (มคอ. 2)			↕												
4	จัดประชุมวิพากษ์รายละเอียดของหลักสูตร (มคอ. 2)			↕												
5	สรุปข้อมูลการประชุมวิพากษ์รายละเอียดของหลักสูตร (มคอ. 2)				↕											
6	จัดทำรายละเอียดหลักสูตร (มคอ.2)					↕										
7	นำเสนอพิจารณาอนุมัติในที่ประชุมคณะกรรมการประจำคณะ						↕									
8	นำเสนอพิจารณาอนุมัติในที่ประชุมคณะกรรมการสภามหาวิทยาลัย							↕								
9	นำเสนอพิจารณาอนุมัติในที่ประชุมคณะกรรมการสภามหาวิทยาลัย								↕							
10	นำเสนอให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) พิจารณา รับทราบการให้ความเห็นชอบ									↕						

2. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

การจัดทำหลักสูตร คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ มี
ขั้นตอนการปฏิบัติงานดังต่อไปนี้

หลักเกณฑ์เบื้องต้นในการเสนอหลักสูตรและรายวิชา

การขออนุมัติเปิดหลักสูตรใหม่ และหลักสูตรปรับปรุงเพื่อเสนอให้สภามหาวิทยาลัยพิจารณา
อนุมัติ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์
หรือแนวปฏิบัติเบื้องต้น ดังนี้

1. แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตร เพื่อดำเนินการยกร่าง/พัฒนาหลักสูตร ให้คณะที่จะ
เสนอหลักสูตรพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการร่าง/ปรับปรุงหลักสูตรขึ้นมาชุดหนึ่ง โดยมีองค์ประกอบ
และอำนาจหน้าที่ตามที่มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์กำหนด

2. หลักสูตรต้องมีการดำเนินการให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์
มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐาน
หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการบริหาร
เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2558 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนว
ทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 และตามมาตรฐาน
วิชาชีพอื่นๆ กำหนด (ถ้ามี)

3. ชื่อปริญญาต้องสอดคล้องกับพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา อักษรย่อ
สำหรับสาขาวิชา หรือสอดคล้องตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อ
ปริญญา พ.ศ. 2549

4. หลักสูตร/สาขาวิชาที่จะเปิดสอนไม่ควรซ้ำซ้อนกับหลักสูตรในสถาบันเดียวกัน ส่วนการ
เปิดหลักสูตรซ้ำซ้อนกันระหว่างสถาบันควรพิจารณาความต้องการบัณฑิตในสาขาวิชานั้นของประเทศ
หรือแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาประกอบด้วย

5. การกำหนดหลักสูตรพหุวิทยาการหรือสหวิทยาการ พหุวิทยาการหรือสหวิทยาการ คือ
การใช้ความรู้จากองค์ความรู้หลายสาขาวิชา หลายศาสตร์ หรือหลายอนุศาสตร์ หรือจากการปฏิบัติ
มาผสมผสานใช้ในการเรียนการสอน การวิเคราะห์ วิจัย และสังเคราะห์ขึ้นเป็นองค์ความรู้ใหม่ และ
พัฒนาเป็นศาสตร์ใหม่ขึ้น เพราะฉะนั้น หลักสูตรพหุวิทยาการก็คือวิธีการที่นำเอาความรู้หลายศาสตร์
หรือหลายอนุศาสตร์ที่เข้ามาใช้ในการเรียนการสอนเพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์และวิจัยจนกระทั่ง
ผู้เรียนสามารถพัฒนาความรู้ องค์ความรู้เป็นศาสตร์ใหม่ขึ้นหรือเกิดอนุศาสตร์ใหม่ขึ้น

6.1 การเสนอขออนุมัติเป็นหลักสูตรพหุวิทยาการหรือสหวิทยาการ คณะ/หลักสูตร
ต้องแสดงข้อมูล จากการใช้ความรู้จากองค์ความรู้หลายสาขาวิชา หลายศาสตร์ หรือหลายอนุศาสตร์
หรือจากการปฏิบัติ มาผสมผสานใช้ในการเรียนการสอน การวิเคราะห์ วิจัย และสังเคราะห์ขึ้นเป็น
องค์ความรู้ใหม่ และพัฒนาเป็นศาสตร์ใหม่ขึ้น เพื่อกำหนดลักษณะหลักสูตรว่าเป็นหลักสูตรพหุ

วิทยาการหรือสหวิทยาการให้ปรากฏในความสำคัญ ปรัชญา วัตถุประสงค์ และกระบวนการเรียนการสอนในหลักสูตรที่ทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ เพื่อเสนอคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองหลักสูตรของสภามหาวิทยาลัยพิจารณา แล้วเสนอสภามหาวิทยาลัยเป็นผู้อนุมัติให้เป็นหลักสูตรพหุวิทยาการหรือสหวิทยาการ ซึ่งจะทำให้อาจารย์ประจำหลักสูตรเข้ากันได้ ตามหนังสือที่ ศธ 0506(2)/ว569 ลงวันที่ 18 เมษายน 2549

9. หลักสูตรปรับปรุงต้องได้รับการพิจารณาเห็นชอบจากคณะกรรมการสภาวิชาการของมหาวิทยาลัย คณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองหลักสูตรของสภามหาวิทยาลัย และเสนอสภามหาวิทยาลัยพิจารณาอนุมัติปรับปรุงก่อนการเปิดสอน (ดำเนินการปรับปรุงให้แล้วเสร็จก่อนเปิดสอน 1 ภาคการศึกษา)

10. หลักสูตรใหม่ต้องได้รับการพิจารณาเห็นชอบจากคณะกรรมการสภาวิชาการของมหาวิทยาลัย คณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองหลักสูตรของสภามหาวิทยาลัย เสนอสภามหาวิทยาลัยพิจารณาอนุมัติเปิดหลักสูตร และเสนอ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) พิจารณารับทราบการให้ความเห็นชอบหลักสูตรก่อนรับนักศึกษา กรณีหลักสูตรเกี่ยวข้องกับวิชาชีพ ต้องผ่านการรับรองจากสภาวิชาชีพก่อนรับนักศึกษาเช่นกัน (ดำเนินการขออนุมัติเปิดให้แล้วเสร็จก่อนเปิดสอน 1 ปีการศึกษา)

11. หลักสูตรที่ได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัยแล้ว ให้เสนอสำนักงานคณะกรรมการ

การอุดมศึกษาพิจารณารับทราบการให้ความเห็นชอบหลักสูตร ภายใน 30 วัน

12. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ใช้ระยะเวลาในการตรวจสอบและพิจารณารับทราบการให้ความเห็นชอบหลักสูตร ภายใน 120 วัน หากพิจารณารับทราบหลักสูตรเรียบร้อยแล้ว สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา จะดำเนินการส่งหลักสูตรให้สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนพิจารณารับรองคุณวุฒิปริญญาของมหาวิทยาลัย และส่งหลักสูตรให้สำนักงาน ก.ค.ศ. พิจารณารับรองคุณวุฒิการศึกษาเพื่อใช้ประโยชน์ในการบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อไป

แนวปฏิบัติการเสนอเปิดหลักสูตรใหม่และหลักสูตรปรับปรุง

หลักสูตรใหม่ มีลักษณะดังนี้

1. หลักสูตรที่ไม่เคยเปิดสอนมาก่อนในมหาวิทยาลัย
2. หลักสูตรเดิม ถ้าจะเปิดเป็นหลักสูตรนานาชาติหรือภาษาอังกฤษ ถือเป็น

หลักสูตรใหม่ (ต้องจัดทำหลักสูตรเป็นฉบับภาษาไทยและฉบับภาษาอังกฤษหรือภาษาที่ใช้สอน)

3. หลักสูตรเดิมเป็นภาษาหนึ่ง ต้องการเปิดสอนอีกภาษาหนึ่ง ถือเป็นหลักสูตรใหม่

ขั้นตอนการเสนอเปิดหลักสูตรใหม่

ขั้นตอนที่ 1 เสนอหลักการ เหตุผลและความจำเป็นในการเปิดหลักสูตรใหม่

การเสนอเปิดหลักสูตรใหม่ หลักสูตรต้องอยู่ในแผนการพัฒนาหรือแผนการผลิตบัณฑิตที่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติเรียบร้อยแล้ว โดยคณะที่ทำหน้าที่หลักในการจัดการเรียนการสอน ต้องสำรวจวิเคราะห์ความต้องการ ความสำคัญ ความจำเป็น/ความสอดคล้องกับอัตลักษณ์มหาวิทยาลัย จุดเด่นของหลักสูตร ความเป็นไปได้ในการเปิดสอน (ควรคำนึงถึงค่าใช้จ่ายต่อหัวนักศึกษาว่ามีค่าใช้จ่ายต่อหัวสูงกว่าสถาบันอื่นหรือไม่ รวมถึงจำนวนรับเข้าที่คุ้มค่า คຸ້ມທຸນ) จัดทำสรุปผลรายงานความเป็นไปได้ในการเปิดสอนหลักสูตร นำเสนอคณะกรรมการ เพื่อขอความเห็นชอบในการเปิดหลักสูตรใหม่ตามลำดับดังนี้

1. เสนอคณะกรรมการประจำคณะ โดยเสนอผ่านฝ่ายวิชาการคณะ จำนวน 18 ชุด
2. เสนอพิจารณาครั้งกรองหลักสูตรผ่านคณะอนุกรรมการสภาวิชาการ โดยเสนอผ่านสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน จำนวน 10 ชุด
3. เสนอคณะกรรมการสภาวิชาการของมหาวิทยาลัย โดยเสนอผ่านสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน จำนวน 18 ชุด

เอกสารประกอบการนำเสนอ ดังนี้

1. สรุปผล/รายงานการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสอนหลักสูตร (ตามแบบฟอร์มคณะ) จำนวน 18 ชุด
2. ผลการวิเคราะห์ภาระงาน FTES สัดส่วนภาระงานสอนต่อจำนวนนักศึกษา ทรัพยากรสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน จำนวน 18 ชุด
5. คำสั่งแต่งตั้ง/ประกาศมหาวิทยาลัย โดยคณะเสนอรายชื่อคณะกรรมการพัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตร ผ่านฝ่ายวิชาการคณะ เพื่อตรวจสอบคุณสมบัติ และจัดทำคำสั่ง/ประกาศแต่งตั้ง คณะกรรมการต้องมีจำนวนอย่างน้อย 5 คน ประกอบด้วย อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย 2 คน สำหรับหลักสูตรปริญญาตรี หรืออาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อย่างน้อย 3 คน สำหรับหลักสูตรปริญญาโท และปริญญาเอก และผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้นๆ ซึ่งเป็นบุคคลภายนอก อย่างน้อย 2 คน หากมีองค์กรวิชาชีพให้มีผู้แทนองค์กรวิชาชีพร่วมเป็นกรรมการด้วยอย่างน้อย 1 คน
จำนวน 18 ชุด
6. เสนอรายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.2) ฉบับย่อ จำนวน 18 ชุด

ขั้นตอนที่ 2 เสนอคณะกรรมการสภาวิชาการพิจารณากลับกรองหลักสูตร

เมื่อคณะอนุกรรมการสภาวิชาการพิจารณากลับกรองหลักสูตร พิจารณาเห็นชอบหลักการ เหตุผลและความจำเป็นในการเปิดหลักสูตรใหม่ หลักสูตร/สาขาวิชา/คณะจัดทำรายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.2) และเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสนอที่ประชุมคณะกรรมการสภาวิชาการพิจารณาหลักสูตร โดยเสนอผ่านสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน เพื่อตรวจสอบรายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.2) ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2558 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2552 ตามมาตรฐานวิชาชีพอื่นๆ กำหนด (ถ้ามี) และกฎระเบียบ/ข้อบังคับอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

เอกสารประกอบการนำเสนอ ดังนี้

1. ผลการประเมินหลักสูตร/ผลสำรวจในการเปิดหลักสูตร จำนวน 18 ชุด
2. รายงานสรุปข้อมูลการวิพากษ์หลักสูตร จำนวน 18 ชุด
3. รายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.2) จำนวน 18 เล่ม
4. รายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3) (หมวดวิชาเฉพาะด้านทุกรายวิชา) จำนวน 18 ชุด
5. รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (มคอ.4) (ถ้ามี) จำนวน 18 ชุด

ขั้นตอนที่ 3 เสนอสภามหาวิทยาลัย

เมื่อคณะกรรมการสภาวิชาการพิจารณาเห็นชอบการเปิดหลักสูตรใหม่ หลักสูตร/สาขาวิชา/คณะจัดทำรายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.2) ฉบับสมบูรณ์และเอกสารที่เกี่ยวข้อง ภายใน 15 วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสภาวิชาการพิจารณากลับกรองหลักสูตร เพื่อเสนอที่ประชุมสภามหาวิทยาลัยพิจารณาอนุมัติการเปิดหลักสูตร โดยเสนอผ่านสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

กรณีหลักสูตรใดเกี่ยวข้องกับวิชาชีพเฉพาะด้าน มหาวิทยาลัยจะประสานกับคณะจัดทำเอกสารเพิ่มเติม เพื่อประกอบขอรับการรับรองหลักสูตร ปริญญา และหรือสถาบัน ก่อนเปิดสอนวิชาชีพเฉพาะ 13 วิชาชีพที่เกี่ยวข้องตามกฎหมาย ได้แก่ แพทยสภา สภาการพยาบาล สภาเภสัชกรรม ทันตแพทยสภา สัตวแพทยสภา สภาเทคนิคการแพทย์ สภากายภาพบำบัด สภาวิศวกร สภาสถาปนิก สภาวิชาชีพบัญชี สภานายความ ครูสภา และสภาวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ก่อนเสนอสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) พิจารณารับทราบหลักสูตรต่อไป หากไม่ได้รับการ

รับรองจากสภาวิชาชีพดังกล่าวข้างต้น ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรนั้นๆ จะไม่สามารถประกอบวิชาชีพได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย ทั้งนี้ หลักสูตรจะต้องแจ้งผู้ที่เข้าศึกษา และแจ้งผู้ที่กำลังศึกษา อยู่ในหลักสูตรทราบถึงการรับรองสถานะตามกฎหมายจากสภาวิชาชีพนั้นๆ

เอกสารประกอบการนำเสนอ ดังนี้

1. สำเนามติที่ประชุมคณะกรรมการสภาวิชาการที่พิจารณาหลักสูตร
จำนวน 30 ชุด
2. รายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.2) ฉบับสมบูรณ์ จำนวน 30 เล่ม
3. รายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3) (หมวดวิชาเฉพาะทุกรายวิชา)
จำนวน 30 ชุด
4. รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (มคอ.4) (ถ้ามี) จำนวน 30
ชุด

ขั้นตอนที่ 4 เสนอสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)

เมื่อสภามหาวิทยาลัยพิจารณาอนุมัติการเปิดหลักสูตรใหม่ของมหาวิทยาลัย คณะจัดทำรายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.2) ฉบับสมบูรณ์และเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อเสนอสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) พิจารณารับทราบการให้ความเห็นชอบหลักสูตร ภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย โดยเสนอผ่านสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน และเมื่อสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) พิจารณารับทราบการให้ความเห็นชอบหลักสูตรของมหาวิทยาลัยเรียบร้อยแล้ว (พิจารณารับทราบหรือรับรองหลักสูตร ภายใน 120 วัน) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) จะดำเนินการเสนอหลักสูตรให้สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) เพื่อพิจารณารับรองคุณวุฒิปริญญาของมหาวิทยาลัยต่อไป

เอกสารประกอบการนำเสนอ ดังนี้

1. สำเนามติที่ประชุมสภามหาวิทยาลัยที่พิจารณาอนุมัติหลักสูตร
(รับรองสำเนาถูกต้องในเอกสารทุกหน้า โดยสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน) จำนวน 1 ชุด
2. แบบรายงานข้อมูลการพิจารณารายละเอียดของหลักสูตรตาม
กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญา..... (ประทับตรามหาวิทยาลัยในเอกสารทุกหน้า โดยสำนัก
ส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน) จำนวน 1 ชุด
3. รายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.2) ฉบับสมบูรณ์ จำนวน 5 เล่ม (ส่ง
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) 4 เล่ม เก็บเป็นต้นฉบับที่สำนักงานส่งเสริมวิชาการ
และงานทะเบียน 1 เล่ม)
4. แผ่นบันทึกข้อมูล CD-ROM ข้อมูลหลักสูตร (ข้อ 2-3) จำนวน 1 แผ่น

ขั้นตอนที่ 5 เสนอสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

(ก.ค.ศ.)

เมื่อสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) พิจารณารับทราบการให้ความเห็นชอบหลักสูตรของมหาวิทยาลัย และสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) พิจารณารับรองคุณวุฒิปริญญาของมหาวิทยาลัยเรียบร้อยแล้ว สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียนประสานงานกับ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ดำเนินการเสนอหลักสูตรให้สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) เพื่อพิจารณาการรับรองคุณวุฒิและกำหนดเป็นคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของมหาวิทยาลัย

เอกสารประกอบการนำเสนอ ดังนี้

1. รายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.2) เล่มที่มีตราประทับการพิจารณา
รับทราบการให้ความเห็นชอบหลักสูตร จำนวน 1 เล่ม
2. สำเนาหนังสือจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) แจ้ง
ผลการพิจารณารับทราบการให้ความเห็นชอบหลักสูตร จำนวน 1 ฉบับ
3. สำเนาหนังสือจากสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.)
แจ้งผลการพิจารณารับรองคุณวุฒิปริญญา จำนวน 1 ฉบับ

หมายเหตุ : 1. หลักสูตร/สาขาวิชา/คณะต้องวางแผนดำเนินการจัดทำหลักสูตรใหม่ เสนอหลักสูตรตามขั้นตอนให้แล้วเสร็จ (รวมระยะเวลาที่ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) พิจารณารับทราบภายใน 120 วัน) ก่อนเปิดรับนักศึกษา 1 ปีการศึกษา

2. หลักสูตรใหม่ต้องผ่านการพิจารณารับทราบการให้ความเห็นชอบหลักสูตรจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ก่อน จึงจะสามารถดำเนินการประชาสัมพันธ์รับนักศึกษา และจัดการเรียนการสอนได้

2. หลักสูตรปรับปรุง (ปรับปรุงใหญ่) เป็นการปรับปรุงหลักสูตรในสาระสำคัญของหลักสูตร โดยมีผลกระทบต่อโครงสร้างหลักสูตรในภาพรวม มีลักษณะดังนี้

- 2.1 การเปลี่ยนชื่อปริญญา ชื่อหลักสูตร ชื่อสาขาวิชา
- 2.2 ปรับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
- 2.3 ปรับคุณสมบัติผู้เข้าศึกษา
- 2.4 ปรับปรุงโครงสร้างหลักสูตร
- 2.5 ปรับระบบการศึกษา
- 2.6 การขอเปิดรายวิชาใหม่ และขอเพิ่มรายวิชาใหม่ในหมวดวิชาเฉพาะ
- 2.7 หลักสูตรที่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติปิดแล้ว ภายหลังขออนุมัติเปิดหรือจัดการเรียนการสอนใหม่

ขั้นตอนการเสนอปรับปรุงหลักสูตร

ขั้นตอนที่ 1 เสนอหลักการ เหตุผล และสาระในการแก้ไขปรับปรุงหลักสูตร

เมื่อหลักสูตรครบรอบการประเมินเพื่อพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง 5 ปี หลักสูตร / สาขาวิชา/คณะที่ทำหน้าที่หลักในการจัดการเรียนการสอน ต้องสำรวจ วิเคราะห์ความพึงพอใจของ บัณฑิต ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต รวมถึงชี้แจงหลักการ เหตุผล และสาระในการแก้ไขปรับปรุง หลักสูตร นำเสนอคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาเห็นชอบในการปรับปรุงหลักสูตร ตามลำดับดังนี้

1. เสนอคณะกรรมการประจำคณะ โดยเสนอผ่านฝ่ายวิชาการคณะ ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 18 ชุด
2. เสนอคณะกรรมการสภาวิชาการพิจารณากลับกรองหลักสูตร (เสนอผ่านสำนักงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา) จำนวน 10 ชุด
3. เสนอคณะกรรมการสภาวิชาการ โดยเสนอผ่านสำนักส่งเสริมวิชาการ และงานทะเบียน ทั้งนี้ ต้องให้สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียนตรวจสอบให้เป็นไปตามประกาศ กระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ประกาศ กระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558 ประกาศ กระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2558 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2552 ตามมาตรฐานวิชาชีพอื่นๆ กำหนด (ถ้ามี) และกฎระเบียบ/ข้อบังคับอื่นๆ

เอกสารประกอบการนำเสนอ ดังนี้

1. ผลการประเมินหลักสูตร/ผลสำรวจ ในการปรับปรุงหลักสูตร จำนวน 18 ชุด
2. รายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.2) จำนวน 18 เล่ม
3. รายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3) (หมวดวิชาเฉพาะทุกรายวิชา) จำนวน 18 ชุด
4. รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (มคอ.4) (ถ้ามี) จำนวน 18 ชุด

ขั้นตอนที่ 2 เสนอสภามหาวิทยาลัย

เมื่อคณะกรรมการสภาวิชาการพิจารณาเห็นชอบการปรับปรุงหลักสูตร หลักสูตร/สาขาวิชา/คณะจัดทำรายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.2) ฉบับสมบูรณ์และเอกสารที่เกี่ยวข้อง ภายใน 15 วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสภาวิชาการพิจารณา หลักสูตร เพื่อเสนอสภามหาวิทยาลัยพิจารณาอนุมัติการเปิดหลักสูตร โดยเสนอผ่านสำนักส่งเสริม วิชาการและงานทะเบียน

เอกสารประกอบการนำเสนอ ดังนี้

1. สำเนามติที่ประชุมคณะกรรมการสภาวิชาการที่พิจารณาหลักสูตร
จำนวน 30 ชุด
2. รายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.2) ฉบับสมบูรณ์ จำนวน 30 เล่ม
3. รายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3) (หมวดวิชาเฉพาะทุกรายวิชา)
จำนวน 30 ชุด
4. รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (มคอ.4) (ถ้ามี) จำนวน 30
ชุด

ขั้นตอนที่ 3 เสนอสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)

เมื่อสภามหาวิทยาลัยพิจารณาอนุมัติการปรับปรุงหลักสูตรของมหาวิทยาลัย หลักสูตร/สาขาวิชา/คณะจัดทำรายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.2) ฉบับสมบูรณ์ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

เพื่อเสนอสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) พิจารณารับทราบการให้ความเห็นชอบหลักสูตร ภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย โดยเสนอผ่านสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียนและเมื่อสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) พิจารณารับทราบการให้ความเห็นชอบหลักสูตรของมหาวิทยาลัยเรียบร้อยแล้ว (พิจารณารับทราบหรือรับรองหลักสูตรภายใน 120 วัน) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) จะดำเนินการเสนอหลักสูตรให้สำนักงาน

คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) เพื่อพิจารณารับรองคุณวุฒิปริญญาของมหาวิทยาลัยต่อไป

เอกสารประกอบการนำเสนอ ดังนี้

1. สำเนามติที่ประชุมสภามหาวิทยาลัยที่พิจารณาอนุมัติหลักสูตร
(รับรองสำเนาถูกต้องในเอกสารทุกหน้า โดยสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน) จำนวน 1 ชุด
2. แบบรายงานข้อมูลการพิจารณารายละเอียดของหลักสูตรตาม
กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญา..... (ประทับตรามหาวิทยาลัยในเอกสารทุกหน้า โดยสำนัก
ส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน) จำนวน 1 ชุด
3. รายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.2) ฉบับสมบูรณ์ จำนวน 5 เล่ม (ส่ง
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) 4 เล่ม เก็บเป็นต้นฉบับที่สำนักงานส่งเสริมวิชาการ
และงานทะเบียน 1 เล่ม)
4. แผ่นบันทึกข้อมูล CD-ROM ข้อมูลหลักสูตร (ข้อ 2-3) จำนวน 1 แผ่น

ขั้นตอนที่ 4 เสนอสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
(ก.ค.ศ.)

เมื่อสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) พิจารณารับทราบการให้ความเห็นชอบหลักสูตรของมหาวิทยาลัย และสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) พิจารณารับรองคุณวุฒิปริญญาของมหาวิทยาลัยเรียบร้อยแล้ว สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียนประสานงานกับ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ดำเนินการเสนอหลักสูตรให้สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) เพื่อพิจารณาการรับรองคุณวุฒิและกำหนดเป็นคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของมหาวิทยาลัย

เอกสารประกอบการนำเสนอ ดังนี้

1. รายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.2) เล่มที่มีตราประทับการพิจารณา
รับทราบการให้ความเห็นชอบหลักสูตร จำนวน 1 เล่ม
2. สำเนาหนังสือจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) แจ้ง
ผลการพิจารณารับทราบการให้ความเห็นชอบหลักสูตร จำนวน 1 ฉบับ
3. สำเนาหนังสือจากสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.)
แจ้งผลการพิจารณารับรองคุณวุฒิปริญญา จำนวน 1 ฉบับ

หมายเหตุ : หลักสูตร/สาขาวิชา/คณะต้องวางแผนดำเนินการปรับปรุงหลักสูตร เสนอหลักสูตรตาม
ขั้นตอนให้แล้วเสร็จ (รวมระยะเวลาที่ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) พิจารณา
รับทราบภายใน 120 วัน) ก่อนเปิดรับนักศึกษา 1 ปีการศึกษา

3. หลักสูตรปรับปรุง (ปรับปรุงเล็กน้อย) เป็นการปรับปรุงในระดับรายวิชา โดยไม่
กระทบต่อโครงสร้างหลักสูตรและเนื้อหาสาระในหมวดวิชาเฉพาะด้าน มีลักษณะดังนี้

- 3.1 การเปลี่ยนชื่อวิชา การเปลี่ยนรหัสวิชา
- 3.2 การเพิ่มหรือยกเลิกรายวิชาเลือก
- 3.3 การปรับคำอธิบายรายวิชา
- 3.4 การเปลี่ยนแปลงหน่วยกิต/ชั่วโมงเรียน
- 3.5 การเปลี่ยนอาจารย์ประจำหลักสูตรหรืออาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

ขั้นตอนการเสนอปรับปรุงหลักสูตร

ขั้นตอนที่ 1 เสนอหลักการ เหตุผล และสาระในการแก้ไขปรับปรุงหลักสูตร

หลังจากที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ได้พิจารณารับทราบ
หลักสูตรเรียบร้อยแล้ว ภายหลังมีการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดรายวิชา การเปลี่ยนชื่อวิชา การเปลี่ยน
รหัสวิชา การเพิ่มหรือยกเลิกรายวิชาเลือก การปรับคำอธิบายรายวิชา การเปลี่ยนแปลงหน่วยกิต/
ชั่วโมงเรียน และการเปลี่ยนอาจารย์ประจำหลักสูตรหรืออาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร หลักสูตร/

สาขาวิชา/คณะที่ทำหน้าที่หลักในการจัดการเรียนการสอน ต้องชี้แจงหลักการ เหตุผล และสาระในการแก้ไขปรับปรุงหลักสูตร นำเสนอคณะกรรมการ เพื่อพิจารณารายละเอียดการปรับปรุงแก้ไขรายละเอียดของหลักสูตร ตามแบบ สมอ.08 เพื่อขอความเห็นชอบในการปรับปรุงหลักสูตรตามลำดับดังนี้

1. เสนอคณะกรรมการประจำคณะ โดยเสนอผ่านฝ่ายวิชาการคณะ

2. เสนอคณะกรรมการสภาวิชาการของมหาวิทยาลัย โดยเสนอผ่านสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน ทั้งนี้ ต้องให้สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียนตรวจสอบให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2558 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2552 ตามมาตรฐานวิชาชีพอื่นๆ กำหนด (ถ้ามี) และกฎระเบียบ/ข้อบังคับอื่นๆ

3 เสนอคณะอนุกรรมการสภาวิชาการพิจารณากลับกรองหลักสูตร (เสนอผ่านสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน) จำนวน 10 ชุด

เอกสารประกอบการนำเสนอ ดังนี้

1. แบบสมอ.08 การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร จำนวน 18 ชุด

2. รายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3) (กรณีแก้ไขคำอธิบายรายวิชา)

จำนวน 18 ชุด

3. รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (มคอ.4) (ถ้ามี) จำนวน 18 ชุด

ขั้นตอนที่ 2 เสนอสภามหาวิทยาลัย

เมื่อคณะกรรมการสภาวิชาการพิจารณาเห็นชอบการปรับปรุงหลักสูตรหลักสูตร/สาขาวิชา/คณะจัดทำรายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.2) ฉบับสมบูรณ์และเอกสารที่เกี่ยวข้อง ภายใน 15 วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสภาวิชาการพิจารณหลักสูตร เพื่อเสนอสภามหาวิทยาลัยพิจารณาอนุมัติการเปิดหลักสูตร โดยเสนอผ่านสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

เอกสารประกอบการนำเสนอ ดังนี้

1. สำเนามติที่ประชุมคณะกรรมการสภาวิชาการที่พิจารณหลักสูตร

จำนวน 30 ชุด

2. แบบ สมอ.08 การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร จำนวน 30 ชุด

3. รายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3) (หมวดวิชาเฉพาะทุกรายวิชา)

จำนวน 30 ชุด

4. รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (มคอ.4) (ถ้ามี) จำนวน 30 ชุด

ขั้นตอนที่ 3 เสนอสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)

เมื่อสภามหาวิทยาลัยพิจารณาอนุมัติการปรับปรุงหลักสูตรของมหาวิทยาลัย หลักสูตร/สาขาวิชา/คณะจัดทำแบบสมอ.08 การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร และเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสนอสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) พิจารณารับทราบการให้ความเห็นชอบหลักสูตร ภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย โดยเสนอผ่านสำนักส่งเสริมวิชาการ และงานทะเบียนและเมื่อสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) พิจารณารับทราบการให้ความเห็นชอบหลักสูตรของมหาวิทยาลัยเรียบร้อยแล้ว (พิจารณารับทราบหรือรับรองหลักสูตร ภายใน 120 วัน) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) จะดำเนินการเสนอหลักสูตรให้สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) เพื่อพิจารณารับรองคุณวุฒิปริญญาของมหาวิทยาลัยต่อไป

เอกสารประกอบการนำเสนอ ดังนี้

1. สำเนามติที่ประชุมสภามหาวิทยาลัยที่พิจารณาอนุมัติหลักสูตร (รับรองสำเนาถูกต้องในเอกสารทุกหน้า โดยสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน) จำนวน 1 ชุด
2. แบบสมอ.08 การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร (ประทับตรามหาวิทยาลัย ในเอกสารทุกหน้า โดยสำนักงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา) จำนวน 1 ชุด
3. แผ่นบันทึกข้อมูล CD-ROM ข้อมูลหลักสูตร (ข้อ 2) จำนวน 1 แผ่น

หมายเหตุ : 1. คณะต้องวางแผนดำเนินการปรับปรุงหลักสูตร เสนอหลักสูตรตามขั้นตอนให้แล้วเสร็จ ก่อนประชาสัมพันธ์รับนักศึกษาหรือก่อนเปิดรับนักศึกษา 1 ภาคการศึกษา จึงสามารถจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรได้

2. กรณีมีการปรับปรุงเล็กน้อยหลายๆ ครั้ง ควรมีการประมวลหรือพิจารณาให้เป็นการปรับปรุงหลักสูตรใหญ่

แนวปฏิบัติการเสนอปิดหลักสูตร

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา แจ้งแนวปฏิบัติการแจ้งปิดหลักสูตร สาขาวิชา ตามหนังสือที่ ศธ 0506(2)/ ว 409 ลงวันที่ 31 มีนาคม 2551 และมหาวิทยาลัยราชภัฏ สุรินทร์ได้จัดทำประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ เรื่อง หลักเกณฑ์การปิดหลักสูตร เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขอปิดหลักสูตรของมหาวิทยาลัย ดังนี้

1. หลักสูตรที่มีจำนวนนักศึกษาต่ำกว่าแผนการรับนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง หรือหลักสูตรที่ไม่มีนักศึกษาเข้าศึกษา หรือไม่เปิดการเรียนการสอนติดต่อกัน ติดต่อกัน 3 ปีการศึกษา

2. หลักสูตรที่ไม่เป็นตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร เกณฑ์การประกันคุณภาพ ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) เช่น อาจารย์ประจำหลักสูตร/ผู้รับผิดชอบหลักสูตรมีจำนวนไม่ครบหรือมีคุณวุฒิไม่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอนหรือไม่มีผู้สอน

3. หลักสูตรที่มีปัญหาในการบริหารจัดการหลักสูตรในภาพรวมหรือหลักสูตรที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ไม่คุ้มค่า ไม่เป็นตามความต้องการของประเทศและนโยบายการผลิตบัณฑิตของมหาวิทยาลัย หรือหลักสูตรที่หมดความจำเป็นในการผลิตบัณฑิต
แนวปฏิบัติการรายงานผลการดำเนินงานของหลักสูตร (มคอ.7)

ขั้นตอนการรายงานผลการดำเนินงานของหลักสูตร (มคอ.7)

เมื่อสิ้นปีการศึกษา อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ที่ทำหน้าที่ในการบริหารหลักสูตรและการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตร การติดตามประเมินผลหลักสูตรต้องประเมินหลักสูตรจากความเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา ผู้ใช้บัณฑิต ตลอดจนข้อเสนอแนะในการวางแผนและพัฒนา รวมทั้งแผนปฏิบัติการในการพัฒนาคณาจารย์และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง สรุปและรายงานผลการดำเนินงานของหลักสูตร เพื่อทราบผลการดำเนินงานของหลักสูตร และใช้เป็นข้อมูลในการรับรองหลักสูตรจากผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย นำเสนอตามลำดับดังนี้

1. เสนอรายงานผลการดำเนินงานของหลักสูตร (มคอ.7) ต่อหัวหน้าสาขาวิชา
2. เสนอรายงานผลการดำเนินงานของหลักสูตร (มคอ.7) ต่อคณบดี (ผ่านฝ่ายวิชาการคณะ)
3. เสนอรายงานผลการดำเนินงานของหลักสูตร (มคอ.7) ต่อคณะกรรมการประจำคณะ (ผ่านฝ่ายวิชาการคณะ)
4. เสนอรายงานผลการดำเนินงานของหลักสูตร (มคอ.7) ต่ออธิการบดี (ผ่านรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ โดยสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน)
5. เสนอรายงานผลการดำเนินงานของหลักสูตร (มคอ.7) ต่อสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) เมื่อถึงช่วงการตรวจประเมินการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

เอกสารประกอบการนำเสนอ ดังนี้

1. แบบรายงานผลการดำเนินงานของหลักสูตร (มคอ.7) (ตามแบบฟอร์มของคณะ)
จำนวน 1 ชุด

หมายเหตุ : 1. หลักสูตร/สาขาวิชา/คณะต้องจัดทำรายงานผลการดำเนินงานของหลักสูตร (มคอ.7) ภายใน 60 วัน หลังวันสิ้นสุดภาคการศึกษาปลาย

แนวปฏิบัติในการนำเสนอหลักสูตรระดับอุดมศึกษาต่อสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

1. หลักสูตรใหม่

หลักสูตรที่ไม่เคยเปิดสอนในระดับและสาขาวิชานั้นมาก่อน มีแนวปฏิบัติดังต่อไปนี้

1.1 หลักสูตรที่จะเปิดสอนควรสอดคล้องนโยบายของรัฐบาล แผนพัฒนาประเทศ และความต้องการกำลังคนของตลาดแรงงานและสังคม

1.2 หลักสูตรที่จะเปิดสอนควรผ่านการพิจารณาลั่นกรอง จากคณะกรรมการระดับคณะ คณะกรรมการวิชาการมหาวิทยาลัยหรือสถาบัน หรือคณะกรรมการที่มีหน้าที่พิจารณาแต่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่น

1.3 หลักสูตรที่เปิดสอน ต้องมีโครงสร้างและมาตรฐานตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด รวมทั้งสอดคล้องกับนโยบาย และ/หรือหลักเกณฑ์ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด (ถ้ามี)

1.4 สถาบันอุดมศึกษาควรมีสักยภาพและความพร้อมในการเปิดดำเนินการหลักสูตรทั้งด้านคณาจารย์ ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนการสอน และปัจจัยเกี่ยวเนื่องอื่นๆ

1.5 หลักสูตรที่เสนอสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ต้องได้รับความเห็นชอบหรือ อนุมัติจากสภามหาวิทยาลัยหรือสภาสถาบันก่อนเปิดสอน

1.6 หลักสูตรที่ได้รับความเห็นชอบหรืออนุมัติจากสภามหาวิทยาลัยหรือสภาสถาบันแล้วต้องเสนอให้คณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ทราบภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับความเห็นชอบหรืออนุมัติเพื่อพิจารณารับทราบหรือรับรองหลักสูตร หากไม่ได้ดำเนินการตามระยะเวลาที่กำหนดอาจจะไม่ได้รับการพิจารณารับทราบหรือรับรองหลักสูตร

เอกสารที่เสนอสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)

1. หลักสูตรที่เสนอต้องมีหัวข้อและรายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.2) ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) กำหนด
2. แบบเสนอข้อมูลหลักสูตรที่กรอกข้อมูลครบถ้วน โดยอธิการบดีลงนามรับรองความถูกต้องของข้อมูลทั้งหมด พร้อมประทับตราสถาบันทุกหน้า
3. สำเนามติสภามหาวิทยาลัยหรือสถาบัน ที่เห็นชอบหรืออนุมัติหลักสูตร
4. เอกสารหลักสูตรฉบับสมบูรณ์ จำนวน 5 เล่ม พร้อมแผ่นบันทึกข้อมูล (CD-ROM)
5. หากมีเอกสารประกอบหลักสูตรหรือที่อ้างถึง อาทิระเบียบหรือข้อบังคับ ให้จัดทำเป็นเอกสารผนวกแนบท้ายหลักสูตรฉบับสมบูรณ์

ในกรณีที่เอกสารหลักสูตรมีความถูกต้อง ครบถ้วนและสมบูรณ์ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) กำหนด และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) จะดำเนินการเสนอให้คณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) พิจารณารับทราบหรือรับรองหลักสูตรภายใน 120 วัน

2. หลักสูตรปรับปรุง

2.1 หลักสูตรปรับปรุงเล็กน้อย

เป็นการปรับปรุงในระดับรายวิชา อาทิ การเปลี่ยนชื่อรายวิชา การเปลี่ยนรหัสรายวิชา การเพิ่มรายวิชาเลือก และการปรับคำอธิบายรายวิชา โดยไม่กระทบโครงสร้างหลักสูตรและเนื้อหาสาระในหมวดวิชาเฉพาะด้าน มีแนวปฏิบัติดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรปรับปรุง ควรผ่านการพิจารณากลับกรองจากคณะกรรมการประจำคณะ คณะกรรมการสภาวิชาการของมหาวิทยาลัยหรือสถาบัน หรือคณะกรรมการที่มีหน้าที่พิจารณาแต่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่น
2. หลักสูตรที่ปรับปรุงก่อนเสนอสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ต้องได้รับความเห็นชอบหรืออนุมัติจากสภามหาวิทยาลัยหรือสถาบัน
3. เอกสารที่เสนอต้องมีหัวข้อและรายละเอียดสาระของหลักสูตร ในส่วนที่ต้องการปรับปรุงแก้ไขตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) กำหนด
4. ให้สถาบันจัดทำเอกสารการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร และแจ้งให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) รับทราบหรือรับรองเป็นรายการการศึกษา
5. ในกรณีที่หลักสูตรได้มีการปรับปรุงแก้ไขหลายครั้ง ให้รวบรวมและสรุปจัดทำเป็นเอกสารฉบับเดียว
6. ให้ส่งเอกสารตามข้อ 5 จำนวน 5 ฉบับ พร้อมแผ่นบันทึกข้อมูล (CD-ROM)

2.2. หลักสูตรฉบับปรับปรุง

เป็นการปรับปรุงในสาระสำคัญของหลักสูตร อาทิ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร ชื่อหลักสูตร ชื่อปริญญา เนื้อหาสาระสำคัญในหมวดวิชาเฉพาะด้านและระบบการศึกษา มีแนวปฏิบัติดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรฉบับปรับปรุงควรผ่านการพิจารณากลับกรองจากคณะกรรมการประจำคณะ คณะกรรมการสภาวิชาการของมหาวิทยาลัยหรือสถาบัน หรือคณะกรรมการที่มีหน้าที่พิจารณาแต่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่น
2. หลักสูตรฉบับปรับปรุงก่อนเสนอสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ต้องได้รับความเห็นชอบหรืออนุมัติจากสภามหาวิทยาลัยหรือสถาบัน
3. หลักสูตรฉบับปรับปรุง ต้องมีโครงสร้างและมาตรฐานตามเกณฑ์มาตรฐาน หลักสูตรที่คณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) กำหนด
4. หลักสูตรที่ได้รับความเห็นชอบหรืออนุมัติแล้ว ต้องเสนอให้คณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับความเห็นชอบหรืออนุมัติ

เพื่อพิจารณารับทราบหรือรับรองหลักสูตร หากไม่ได้ดำเนินการตามระยะเวลาที่กำหนดอาจไม่ได้
รับการพิจารณารับทราบหรือรับรองหลักสูตร สถาบันอุดมศึกษาจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบ

เอกสารที่เสนอสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)

1. หลักสูตรที่เสนอต้องมีหัวข้อและรายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.2)
ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) กำหนด และจัดทำตารางเปรียบเทียบข้อ
แตกต่างระหว่างหลักสูตรเดิมและหลักสูตรฉบับปรับปรุง
2. แบบเสนอข้อมูลหลักสูตรที่กรอกข้อมูลครบถ้วน โดยอธิการบดีลงนาม
รับรองความถูกต้องของข้อมูลพร้อมประทับตราสถาบันทุกหน้า
3. สำเนามติสภามหาวิทยาลัย หรือสถาบันที่เห็นชอบหรืออนุมัติหลักสูตร
ฉบับปรับปรุง
4. เอกสารรายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.2) ฉบับปรับปรุงจำนวน 5 เล่ม
พร้อมแผ่นบันทึกข้อมูล (CD-ROM)
5. หากมีเอกสารประกอบหลักสูตรหรือที่อ้างอิง อาทิระเบียบหรือข้อบังคับ
ให้จัดทำเป็นเอกสารผนวกแนบท้าย

ในกรณีที่เอกสารหลักสูตรมีความถูกต้อง ครบถ้วนและสมบูรณ์ ตามที่สำนักงาน
คณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) กำหนด และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)
จะดำเนินการเสนอให้คณะกรรมการการอุดมศึกษา (กกอ.) พิจารณารับทราบหรือรับรองหลักสูตร
ปรับปรุงภายใน 120 วัน

อนึ่ง การรับทราบหรือรับรองหลักสูตรใหม่หรือหลักสูตรปรับปรุง จะเป็นไปภายใต้
เงื่อนไขที่ว่า มหาวิทยาลัย/สถาบันได้จัดทำหลักสูตรสอดคล้องตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร นโยบาย
และ/ หรือหลักเกณฑ์ที่กำหนดเท่านั้น หากมิได้เป็นไปตามเงื่อนไขดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการ
การอุดมศึกษา (สกอ.) ไม่อาจส่งหลักสูตรดังกล่าวไปให้สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
(ก.พ.) พิจารณารับรองคุณวุฒิผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร เพื่อประโยชน์ในการบรรจุและการแต่งตั้ง
ข้าราชการพลเรือน รวมทั้งกำหนดเงินเดือนที่ควรได้รับและระดับตำแหน่งที่ควรแต่งตั้ง (สำนัก
มาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา. 2553 : 145)

ขั้นตอนการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

การพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาต่างๆ ในแต่ละระดับคุณวุฒิมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา เป็นส่วนหนึ่งของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย ซึ่งเป็นกลไกในการนำแนวนโยบายในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ไปสู่การปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม

โดยเฉพาะด้านมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาสาขา/สาขาวิชานั้นๆ ผลการเรียนรู้ของผู้สำเร็จการศึกษาในระดับอุดมศึกษาหรือบัณฑิตมีความสำคัญในสังคมปัจจุบันที่เป็นสังคมฐานความรู้ เนื่องจากบัณฑิตจะต้องใช้ความรู้ในการประกอบอาชีพสร้างความมั่นคงให้แก่ตนเองสังคมและประเทศชาติ และผู้ที่สำเร็จการศึกษาในสาขา/สาขาวิชาหนึ่งอย่างน้อยต้องมีมาตรฐานผลการเรียนรู้ขั้นต่ำของสาขา/สาขาวิชานั้นๆ เพื่อให้ความมั่นใจแก่สังคมได้ว่า ผู้สำเร็จการศึกษาทุกคนมีความรู้ความสามารถที่เพียงพอในการทำงานตามสาขา/สาขาวิชานั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

กระทรวงศึกษาธิการจึงได้สนับสนุนการจัดทำมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาต่างๆ มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชานี้ ให้หลักประกันมาตรฐานผลการเรียนรู้ของทุกหลักสูตร ที่ดำเนินการตามแนวคิดของกรอบมาตรฐานคุณวุฒินี้ และเป็นประโยชน์ในการให้แนวทางในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนในสาขา/สาขาวิชา และให้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจแก่ผู้เรียนที่สนใจเข้าศึกษาในสาขา/สาขาวิชา ผู้ต้องการใช้บัณฑิต และผู้ประเมินหลักสูตร

1. มาตรฐานคุณวุฒิของสาขา/สาขาวิชา หมายถึง กรอบที่กำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตในแต่ละระดับคุณวุฒิของสาขา/สาขาวิชาหนึ่ง ซึ่งจะกำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตในสาขา/สาขาวิชานั้น ปริญา และองค์ความรู้ที่เป็นเนื้อหาที่จำเป็นจะต้องมีในหลักสูตรสาขา/สาขาวิชาและระดับคุณวุฒินั้นๆ เพื่อเป็นหลักประกันว่าบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาต่างๆในสาขา/สาขาวิชาและระดับคุณวุฒิเดียวกันจะมีผลการเรียนรู้ไม่น้อยกว่าที่กำหนด ในขณะที่เดียวกันมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาจะเปิดกว้างและส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาต่างๆมีโอกาสบรรจุเนื้อหาวิชาในส่วนที่นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ได้อย่างอิสระเหมาะสม และตรงกับความต้องการหรือเอกลักษณ์ของแต่ละสถาบันฯ ซึ่งจะทำให้สถาบันฯ ต่างๆ สามารถพัฒนาหลักสูตรได้อย่างหลากหลาย แต่มีมาตรฐานผลการเรียนรู้ของหลักสูตรในระดับคุณวุฒิและสาขา/สาขาวิชาเดียวกันที่เทียบเคียงกันได้ (มีหัวข้อตามแบบ มคอ.1 มาตรฐานคุณวุฒิระดับ.....สาขา/สาขาวิชา.....)

2. การจัดทำมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา คณะกรรมการการอุดมศึกษาจะมอบหมายให้

คณะผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขา/สาขาวิชาช่วยกันพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิของแต่ละระดับคุณวุฒิและ

สาขา/สาขาวิชา โดยใช้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 เป็นแนวทางพัฒนา

มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา ซึ่งต้องคงลักษณะทางวิชาการของสาขา/สาขาวิชา สอดคล้องตามมาตรฐานของสาขา/สาขาวิชาเดียวกันในระดับคุณวุฒิเดียวกันกับประเทศต่างๆ และคำนึงถึงความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนสาขา/สาขาวิชานั้น นักศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิทางวิชาการ องค์กรวิชาชีพ ผู้ใช้บัณฑิต ฯลฯ และให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเหล่านี้ได้มีส่วนร่วมในการให้ความคิดเห็น/จัดทำมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา โดยจะมีการทบทวนเพื่อปรับปรุงให้เหมาะสมทันสมัย ทุก 5 ปี ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือผู้สนใจสามารถร่วมแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะต่อสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงครั้งต่อไป

3. องค์ประกอบของมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา มีดังนี้

3.1 ชื่อมาตรฐานคุณวุฒิ

ชื่อของมาตรฐานคุณวุฒิต้องแสดงระดับและชื่อสาขาวิชา เช่น “มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์” ในกรณีที่เป็นกลุ่มสาขาวิชาที่มีจุดร่วม ใช้ชื่อเป็นสาขา เช่น “มาตรฐานคุณวุฒิปริญญาตรีสาขาคอมพิวเตอร์”

3.2 ชื่อสาขาวิชา

ชื่อของสาขาวิชาต้องเป็นสากล เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป

3.3 ชื่อปริญญา

ชื่อของปริญญาต้องเป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องหลักเกณฑ์

การเรียกชื่อปริญญา ซึ่งแสดงถึงระดับคุณวุฒิและสายวิชา (สายวิชาการ/วิชาชีพ) ให้แสดงชื่อทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ทั้งชื่อเต็มและชื่อย่อ อาจแสดงชื่อสาขาวิชาตามที่ใช้ในหลักสูตรต่อท้าย เช่น ชื่อเต็ม “ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเคมี” ชื่อย่อ “วท.บ.(เคมี)”

3.4 ลักษณะของสาขาวิชา

ลักษณะของสาขาวิชาต้องมีความเฉพาะเจาะจงตามสาขาวิชา มีความซับซ้อน

ของเนื้อหาสาระ ระดับสติปัญญาที่ต้องใช้ และปริมาณการเรียนรู้ สอดคล้องกับระดับคุณวุฒิการศึกษา

และแสดงถึงความเกี่ยวข้องกับศาสตร์ด้านอื่นๆ และการประกอบอาชีพ

3.5 คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ เป็นลักษณะที่คาดหวังในตัวผู้จบการศึกษา ที่หล่อหลอมจากการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิสาขาวิชา จึงต้องครอบคลุมลักษณะที่คาดหวังจากผลการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้าน เป็นอย่างน้อย

3.6 มาตรฐานผลการเรียนรู้

มาตรฐานผลการเรียนรู้ของสาขาวิชา เป็นมาตรฐานที่พัฒนาเชื่อมโยงมาจาก

มาตรฐานผลการเรียนรู้อย่างน้อย 5 ด้าน ตามที่กำหนดไว้ในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ ให้มีรายละเอียดเฉพาะเจาะจงกับสาขาวิชา สาขาวิชาอาจเพิ่มเติมมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่ จำเป็นของสาขา เช่น มาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยในสาขาวิชาดนตรี สาขาวิชาพลศึกษา เป็นต้น

3.7 องค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

องค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง หมายถึง องค์กรตามกฎหมาย ซึ่งกำกับมาตรฐาน ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพของผู้สำเร็จการศึกษา เช่น การรับรองมาตรฐานหลักสูตร การขึ้น ทะเบียน/การออกแบบใบอนุญาตการประกอบอาชีพ/วิชาชีพ

3.8 โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างของหลักสูตรต้องสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของ กระทรวงศึกษาธิการ และมีเนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชาอย่างครบถ้วน ถ้าต้องมีประสบการณ์ ภาคสนาม เช่น ฝึกงาน หรือสหกิจศึกษา ต้องระบุให้ชัดเจน

3.9 เนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชา

เนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชาต้องสัมพันธ์กับลักษณะของสาขาวิชา และ มาตรฐานผลการเรียนรู้ โดยกำหนดเป็นกลุ่มเนื้อหาสาระ ไม่ระบุเป็นชื่อรายวิชา เพื่อความเป็นอิสระ ในการจัดรายวิชาในหลักสูตร สาขาวิชาที่จำเป็น อาจกำหนดปริมาณการเรียนรู้ขั้นต่ำของแต่ละกลุ่ม เนื้อหาสาระ เป็นจำนวนหน่วยกิตหรือสัดส่วนหน่วยกิตในหลักสูตร ตามลักษณะของแต่ละสาขาวิชา

3.10 กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้

กลยุทธ์การสอน หมายความว่ารวมถึง การจัดเงื่อนไขการเรียนรู้ วิธีการสอน เทคนิคการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ นอกจากนี้ต้อง เลือกใช้กลยุทธ์ที่เหมาะสมกับการเรียนรู้แต่ละด้านแล้ว การเรียนรู้ด้านเดียวกันในแต่ละสาขาวิชา และแต่ละระดับคุณวุฒิอาจมีความแตกต่างกัน มาตรฐานคุณวุฒิสาขาวิชาจึงควรแสดงความสำคัญ ของกลยุทธ์การสอนพร้อมทั้งให้ตัวอย่างกลยุทธ์การสอนที่เหมาะสม ให้สามารถเลือกใช้ได้ การ ประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาเป็นการวัดผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาว่า ได้พัฒนาการเรียนรู้ได้ใน ระดับต่างๆ ที่ไม่ต่ำกว่ามาตรฐานผลการเรียนรู้ มาตรฐานคุณวุฒิจึงต้องให้แนวทางในการประเมิน ซึ่ง สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ตามกลยุทธ์ที่ใช้และอิงพัฒนาการของผู้เรียนและแสดงถึงระดับ ผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาแต่ละคนได้

3.11 การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้

การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการหาหลักฐานเพื่อยืนยันหรือสนับสนุนว่า นักศึกษาทุกคนมีผลสัมฤทธิ์การศึกษาตรงตามมาตรฐานผลการเรียนรู้เป็นอย่างน้อย ซึ่งอาจได้จากผลการประเมินข้อสอบว่าครอบคลุมมาตรฐานผลการเรียนรู้ การให้คะแนนตรงตามความจริง การให้ข้อมูลย้อนกลับของผู้สำเร็จการศึกษา การประสบความสำเร็จในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา มาตรฐานคุณวุฒิต้องให้แนวทางในการทวนสอบที่สถาบันการศึกษาสามารถเลือกใช้หรืออาจกำหนดวิธีการทวนสอบร่วมกัน เช่น การสอบออก(Exit Exam) โดยใช้ข้อสอบซึ่งคณาจารย์สถาบันต่างๆ ในสาขาวิชาร่วมกันจัดทำ

3.12 คุณสมบัติผู้เข้าศึกษาและการเทียบโอนผลการเรียนรู้

คุณสมบัติผู้เข้าศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการศึกษาจนจบการศึกษาและประกอบอาชีพตรงตามสาขาวิชา ผู้เข้าศึกษาจึงต้องมีความสามารถและความเหมาะสม การกำหนดคุณสมบัติจึงมีลักษณะเป็นเงื่อนไขและอาจให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ส่วนการเทียบโอนผลการเรียนรู้ควรให้แนวทางเพื่อประโยชน์ต่อการเคลื่อนย้ายของนักศึกษา การเทียบโอนหน่วยกิต และแนวทางการสนับสนุนการศึกษาตลอดชีวิตที่นักศึกษาได้ประโยชน์ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้เช่นเดียวกับนักศึกษาในการเรียนรู้ตามระบบปกติ

3.13 อาจารย์และบุคลากรสนับสนุน

อาจารย์ประจำ เป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา มาตรฐานคุณวุฒิต้องกำหนดจำนวนและคุณสมบัติของอาจารย์ที่เหมาะสมสำหรับสาขาวิชา ไม่ได้ยกว่าหลักเกณฑ์ที่กำหนดในประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร นอกจากนี้ต้องกำหนดสัดส่วนจำนวนอาจารย์ต่อจำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าที่เหมาะสม ซึ่งอาจแตกต่างจากเกณฑ์การประกันคุณภาพภายใน และสัดส่วนจำนวนบุคลากรสนับสนุนต่อจำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าที่เหมาะสม เพื่อให้การบริหารจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3.14 ทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ

ระบุทรัพยากรสนับสนุนการเรียนการสอนที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ และแนวทางในการจัดการกับทรัพยากรที่มีอยู่ การจัดหาทรัพยากรเพิ่มเติม ให้สามารถใช้ทรัพยากรสนับสนุนได้เต็มประสิทธิภาพและอย่างเพียงพอ

3.15 แนวทางในการพัฒนาอาจารย์

ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาอาจารย์ ทั้งอาจารย์ใหม่และอาจารย์เก่า ทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ โดยเฉพาะการพัฒนาด้านทักษะการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน การวัดและประเมินผลการสอน โดยกำหนดจำนวนครั้งหรือจำนวนชั่วโมงที่อาจารย์ควรได้รับการพัฒนาในแต่ละปี

3.16 การประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา ต้องกำหนดหลักเกณฑ์การประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา โดยการกำหนดตัวบ่งชี้ที่แสดงถึงประเด็นต่างๆ ดังนี้

(1) การดำเนินการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องในทุกประเด็นกับมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา

(2) การวางแผนดำเนินการหลักสูตร โดยมีการจัดทำรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.2 มคอ.3 และ มคอ.4 ตามลำดับ (ดูภาคผนวก)

(3) การดำเนินการตามแผน โดยมีการจัดทำรายงานผลการดำเนินการรายวิชา รายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) และรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.5 มคอ.6 และ มคอ.7 ตามลำดับ (ดูภาคผนวก)

(4) การพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน การประเมินผลการเรียนรู้ จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานปีก่อนหน้า

(5) การทวนสอบว่า นักศึกษาบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาเป็นอย่างน้อย

3.17 การนำมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาสู่การปฏิบัติในหลักสูตร/โปรแกรม เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

3.18 การเผยแพร่หลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา ระดับอุดมศึกษาเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการอุดมศึกษา (กกอ.) กำหนด

3.19 รายชื่อคณะกรรมการจัดทำมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาระบุชื่อบุคคล และตำแหน่งทางวิชาการ (ถ้ามี) พร้อมสถานที่ทำงานของคณะกรรมการ

4. การจัดทำมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาใด คณะผู้เชี่ยวชาญต้องศึกษาทำความเข้าใจมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านของระดับคุณวุฒิที่จะจัดทำมาตรฐานคุณวุฒิ รวมทั้งลักษณะของหลักสูตรและคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ของระดับคุณภูมินั้นตามที่ได้กล่าวไว้ในส่วนที่ 1 โดยอาจเพิ่มเติมมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คณะผู้เชี่ยวชาญต้องการให้บัณฑิตในสาขา/สาขาวิชาของตน มีคุณลักษณะเด่นหรือพิเศษกว่าบัณฑิตในสาขา/สาขาวิชาอื่นในระดับคุณวุฒิเดียวกัน นอกจากนี้คณะผู้เชี่ยวชาญอาจกำหนดตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินเพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้ในการประกันคุณภาพภายในและประกันคุณภาพภายนอก รวมถึงเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อการเผยแพร่หลักสูตรจากที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดไว้ด้วยก็ได้

5. เมื่อคณะกรรมการการอุดมศึกษาเห็นชอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับ.....สาขา/สาขาวิชาใดแล้วจะเสนอแนะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตรของระดับคุณวุฒิในสาขา/สาขาวิชานั้นๆ ต่อไป

การจัดทำรายละเอียดของหลักสูตร (Programme Specification)

1. รายละเอียดของหลักสูตร (Programme Specification) หมายถึง คำอธิบายภาพรวมของการจัดหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนที่จะทำให้บัณฑิตบรรลุผลการเรียนรู้ของหลักสูตรนั้นๆ โดยจะถ่ายทอดผลมาตรฐานการเรียนรู้ที่คาดหวังของบัณฑิตที่กำหนดไว้ในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาระดับชาติ และมาตรฐานคุณวุฒิระดับ.....ของสาขา/สาขาวิชา.....ไปสู่การปฏิบัติในหลักสูตร ซึ่งแต่ละสถาบันอุดมศึกษาสามารถบรรจุเนื้อหาวิชาเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ได้อย่างอิสระ เหมาะสม ตรงกับความต้องการหรือเอกลักษณ์ของสถาบันฯ โดยคณาจารย์ผู้สอนจะต้องร่วมมือกันวางแผนการจัดทำรายละเอียดของหลักสูตรรายละเอียดของหลักสูตรจะช่วยอธิบายให้นักศึกษาทราบว่าตนต้องเรียนวิชาอะไรบ้างเข้าใจถึงวิธีการสอน วิธีการเรียนรู้ ตลอดจนวิธีวัดและประเมินผลที่จะทำให้มั่นใจว่าเมื่อเรียนสำเร็จแล้วจะบรรลุผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ทั้งยังแสดงความสัมพันธ์ของหลักสูตรกับองค์ประกอบในการเรียนเพื่อนำไปสู่คุณวุฒิตามที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิ รายละเอียดของหลักสูตรจะช่วยให้นักศึกษาเลือกเรียนในหลักสูตรที่เหมาะสมกับรูปแบบการเรียนรู้และความต้องการของตนเองได้ รวมทั้งผู้ใช้บัณฑิตสามารถใช้ประกอบการพิจารณารับบัณฑิตเข้าทำงาน

2. การจัดทำรายละเอียดของหลักสูตรในระยะแรก ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการยังมิได้ประกาศมาตรฐานคุณวุฒิแต่ละระดับของทุกสาขา/สาขาวิชา จะมีวิธีการจัดทำรายละเอียดของหลักสูตร 2 วิธี ดังนี้

วิธีที่ 1 กรณีที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศมาตรฐานคุณวุฒิของระดับคุณวุฒิของสาขา/สาขาวิชานั้นแล้วเมื่อสถาบันอุดมศึกษาประสงค์จะเปิดสอน/ปรับปรุงหลักสูตรระดับคุณวุฒิใดของสาขา/สาขาวิชาใดให้ดำเนินการดังนี้

1. พิจารณาความพร้อมและศักยภาพของสถาบันฯในการบริหารจัดการศึกษาตามหลักสูตรในหัวข้อต่างๆที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิระดับ ..... สาขา/สาขาวิชา.....

2. แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรระดับ.....สาขา/สาขาวิชา.....ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับ.....สาขา/สาขาวิชา..... อย่างน้อย 5 คน ซึ่งประกอบด้วยอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย 2 คน ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขา/สาขาวิชานั้นๆ ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกอย่างน้อย 2 คน หากมีองค์กรวิชาชีพให้มีผู้แทนองค์กรวิชาชีพร่วมเป็นกรรมการด้วยอย่างน้อย 1 คน เพื่อดำเนินการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับ .....สาขา/สาขาวิชา.....โดยมีหัวข้อของหลักสูตรอย่างน้อยตามที่กำหนดไว้ในแบบ มคอ.2 รายละเอียดของหลักสูตร

3. การพัฒนาหลักสูตรระดับ.....สาขา/สาขาวิชา .....ตามข้อ 2.2 นั้น ในหัวข้อผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง นอกจากมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับ.....

สาขา/สาขาวิชา.....นั้นแล้ว สถาบันฯอาจเพิ่มเติมผลการเรียนรู้ซึ่งสถาบันฯต้องการให้บัณฑิต สาขา/สาขาวิชา.....ในระดับคุณวุฒินั้นของตมมีคุณลักษณะเด่นหรือพิเศษกว่าบัณฑิตในสาขา/ สาขาวิชาและระดับคุณวุฒิเดียวกันของสถาบันฯอื่นๆ เพื่อให้เป็นไปตามปรัชญาและปณิธานของ สถาบันฯ และเป็นที่น่าสนใจของบุคคลที่จะเลือกเรียนหลักสูตรของสถาบันฯหรือผู้ใช้บัณฑิตสนใจที่จะ รับบัณฑิตเข้าทำงานเมื่อสำเร็จการศึกษา โดยให้แสดงแผนที่การกระจายความรับผิดชอบต่อผลการ เรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) เพื่อให้เห็นว่าแต่ละรายวิชาในหลักสูตรมี ความรับผิดชอบหลักหรือความรับผิดชอบรองต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านใด

วิธีที่ 2 กรณีที่กระทรวงศึกษาธิการยังมิได้ประกาศมาตรฐานคุณวุฒิระดับ.....สาขา/ สาขาวิชานั้นเมื่อสถาบันอุดมศึกษาประสงค์จะเปิดสอน/ปรับปรุงหลักสูตรระดับคุณวุฒิใดของสาขา/ สาขาวิชาใดให้ดำเนินการดังนี้

1. พิจารณาความพร้อมและศักยภาพของสถาบันฯในการบริหารจัดการศึกษาตาม แนวคิดของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
2. แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรสาขา/สาขาวิชาใดในระดับคุณวุฒิใดระดับ หนึ่งตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งประกอบด้วยอาจารย์ผู้รับผิดชอบ หลักสูตรอย่างน้อย 2 คน ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขา/สาขาวิชานั้นๆ ซึ่งเป็นบุคคลภายนอก อย่างน้อย 2 คนหากมีองค์กรวิชาชีพให้มีผู้แทนองค์กรวิชาชีพร่วมเป็นกรรมการอย่างน้อย 1 คนด้วย เพื่อดำเนินการพัฒนาหลักสูตรในระดับคุณวุฒิของสาขา/สาขาวิชานั้นตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติโดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามที่กำหนดไว้ในแบบ มคอ. 2 รายละเอียดของ หลักสูตร
3. การพัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตรระดับ.....สาขา/สาขาวิชา.....ตามข้อ 2. นั้น คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรต้องศึกษาทำความเข้าใจมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านของระดับ คุณวุฒิที่จะพัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตร ลักษณะของหลักสูตรและคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ของระดับคุณวุฒินั้นตามที่ได้กล่าวไว้ในส่วนที่ 1 สถาบันฯอาจเพิ่มเติมมาตรฐานผลการเรียนรู้ซึ่ง สถาบันฯ ต้องการให้บัณฑิตในระดับคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา.....ของตมมีคุณลักษณะเด่นหรือ พิเศษกว่าบัณฑิตในระดับคุณวุฒิและสาขา/สาขาวิชาเดียวกันของสถาบันอื่นๆ เพื่อให้เป็นไปตาม ปรัชญาและปณิธานของสถาบัน และเป็นที่น่าสนใจของบุคคลที่จะเลือกเรียนหลักสูตรของสถาบันหรือ ผู้ใช้บัณฑิตสนใจจะรับบัณฑิตเข้าทำงานเมื่อสำเร็จการศึกษา โดยให้แสดงแผนที่การกระจายความ รับผิดชอบต่อผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) เพื่อให้เห็นว่าแต่ละ รายวิชาในหลักสูตรมีความรับผิดชอบหลักหรือรับผิดชอบรองต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านใดบ้าง นอกจากนี้สถาบันฯอาจกำหนดตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินเพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้ในการประกัน คุณภาพภายใน และการประกันคุณภาพภายนอก รวมทั้งเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อการ เผยแพร่หลักสูตรจากที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดไว้ด้วยก็ได้

การขออนุมัติหลักสูตรต่อสภาสถาบันอุดมศึกษา

สภาสถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอสภาสถาบันอุดมศึกษาอนุมัติหลักสูตร ซึ่งได้จัดทำอย่างถูกต้อง สมบูรณ์แล้วก่อนเปิดสอน โดยสภาสถาบันฯ ควรกำหนดระบบและกลไกของการจัดทำและอนุมัติ รายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดรายวิชาและรายละเอียดประสบการณ์ภาคสนามหรือฝึกงาน (ถ้ามี) ให้ชัดเจน

การเสนอหลักสูตรต่อสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)

สภาสถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอหลักสูตรซึ่งสภาสถาบันอุดมศึกษาอนุมัติให้เปิดสอนแล้วให้ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบภายใน 30 วัน นับแต่สภาสถาบันฯอนุมัติ

มคอ.2 รายละเอียดของหลักสูตร

รายละเอียดของหลักสูตร (Programme Specification) หมายถึง คำอธิบายภาพรวมของการจัดหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนที่จะทำให้บัณฑิตบรรลุผลการเรียนรู้ของหลักสูตรนั้นๆ โดยจะถ่ายทอดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของบัณฑิตที่กำหนดไว้ในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาไปสู่การปฏิบัติในหลักสูตร ซึ่งแต่ละสถาบันอุดมศึกษาสามารถบรรจุเนื้อหาวิชาเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ได้อย่างอิสระ เหมาะสม ตรงกับความต้องการหรือเอกลักษณ์ของสถาบันฯ โดยคณาจารย์ผู้สอนจะต้องร่วมมือกันวางแผนและจัดทำรายละเอียดของหลักสูตรรายละเอียดของหลักสูตรจะช่วยอธิบายให้นักศึกษาทราบว่าตนต้องเรียนวิชาอะไรบ้าง เข้าใจถึงวิธีการสอน วิธีการเรียนรู้ ตลอดจนวิธีการวัดและประเมินผลที่จะทำให้มั่นใจว่าเมื่อเรียนสำเร็จแล้วจะบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ทั้งยังแสดงความสัมพันธ์ของหลักสูตรกับองค์ประกอบในการเรียนเพื่อนำไปสู่คุณวุฒิตามที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิ รายละเอียดของหลักสูตร จะช่วยให้นักศึกษาเลือกเรียนในหลักสูตรที่เหมาะสมกับรูปแบบการเรียนรู้และความต้องการของตนเองได้ รวมทั้งผู้ใช้บัณฑิตสามารถใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา รับบัณฑิตเข้าทำงานประกอบด้วย 8 หมวดต่อไปนี้

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

หมวดที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

หมวดที่ 3 ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร

หมวดที่ 4 ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและประเมินผล

หมวดที่ 5 หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา

หมวดที่ 6 การพัฒนาคณาจารย์

หมวดที่ 7 การประกันคุณภาพหลักสูตร

หมวดที่ 8 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร

รายละเอียดของหลักสูตร

หลักสูตร .....

สาขา/สาขาวิชา.....

หลักสูตรใหม่/ปรับปรุง พ.ศ. ....

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา

วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา

หมวดที่ 1. ข้อมูลทั่วไป

1. รหัสและชื่อหลักสูตร

ระบุรหัส (ถ้ามี)/ชื่อหลักสูตรและสาขา/สาขาวิชาของหลักสูตรที่เปิดสอนทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษให้สอดคล้องกัน

2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ให้ระบุชื่อเต็มและอักษรย่อของปริญญาทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษให้สอดคล้องกัน สำหรับชื่อภาษาไทยให้ใช้ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยชื่อปริญญาในสาขาวิชา อักษรย่อสำหรับสาขาวิชาของสถาบัน (กรณีมหาวิทยาลัยของรัฐ) หรือตามข้อบังคับของสถาบันฯ ซึ่งสอดคล้องตามหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญาของกระทรวงศึกษาธิการ (กรณีมหาวิทยาลัยในกำกับ) หรือตามหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญาของกระทรวงศึกษาธิการ (กรณีสถาบันอุดมศึกษาเอกชน)

3. วิชาเอก (ถ้ามี)

4. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร

5. รูปแบบของหลักสูตร

5.1 รูปแบบ ระบุรูปแบบของหลักสูตรที่เปิดสอนว่าเป็นหลักสูตรระดับคุณวุฒิใดตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552

5.2 ภาษาที่ใช้ ระบุภาษาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนว่าเป็นภาษาไทยหรือภาษาต่างประเทศ ภาษาใด

5.3 การรับเข้าศึกษา ระบุการรับนักศึกษาเข้าศึกษาในหลักสูตรว่ารับเฉพาะนักศึกษาไทยหรือต่างประเทศ หรือรับทั้งสองกลุ่มเข้าศึกษา

5.4 ความร่วมมือกับสถาบันอื่น ระบุว่าเป็นหลักสูตรเฉพาะของสถาบันที่จัดการเรียนการสอนโดยตรงหรือเป็นหลักสูตรความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา/หน่วยงานอื่น ๆ โดยต้องระบุชื่อ

สถาบันการศึกษา/หน่วยงานที่ทำความร่วมมือด้วย สำหรับความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา/หน่วยงานอื่นๆ ในต่างประเทศต้องสอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางความตกลงร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ พ.ศ. 2550

5.5 การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา ระบุว่าให้ปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียวหรือให้ปริญญามากกว่า 1 สาขาวิชา (กรณีทวีปริญญา) หรือปริญญาอื่น ๆ ในช่วงกลางของหลักสูตร หรือเป็นปริญญาร่วมระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสถาบันอุดมศึกษาที่มีข้อตกลงความร่วมมือ

6. สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร

ระบุว่าเป็นหลักสูตรใหม่หรือหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ไต และเวลาที่เริ่มใช้หลักสูตรนี้ (ภาคการศึกษา และปีการศึกษา) พร้อมทั้งให้ระบุวันเดือนปีที่สภาวิชาการหรือที่คณะกรรมการวิชาการหรือที่เรียกอย่างอื่น(ระบุชื่อ) และสภาสถาบันอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร ในกรณีที่ได้รับการรับรองหลักสูตรโดยองค์กรวิชาชีพหรือองค์กรอื่นใดด้วย ให้ระบุองค์กรที่ให้การรับรอง และวันเดือนปีที่ได้รับการรับรองด้วย

7. ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน

ระบุปีที่คาดว่าจะได้รับการเผยแพร่ว่าเป็นหลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

8. อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา

ระบุอาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา

9. ชื่อ นามสกุล เลขประจำตัวบัตรประชาชน ตำแหน่ง และคุณวุฒิการศึกษาของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องมีคุณสมบัติสอดคล้องตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร สำหรับหลักสูตรระดับปริญญาตรี ซึ่งเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรไม่ได้ระบุอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรไว้ ให้อาจารย์ประจำหลักสูตรที่สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโทหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาที่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอนหรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์อย่างน้อย 2 คน เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร โดยให้ระบุคุณวุฒิ สาขาวิชา และปีที่สำเร็จ พร้อมทั้งเลขประจำตัวประชาชน ถ้าจัดการเรียนการสอนมากกว่า 1 แห่งให้แสดงอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรของแต่ละแห่ง ซึ่งต้องเป็นอาจารย์คนละชุดกัน

10. สถานที่จัดการเรียนการสอน

ระบุสถานที่จัดการเรียนการสอนให้ชัดเจนหากมีการสอนในวิทยาเขตอื่น ๆ หรือสอนมากกว่า 1 แห่ง ระบุข้อมูลให้ครบถ้วน

11. สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตร
  - 11.1 สถานการณ์หรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจ
  - 11.2 สถานการณ์หรือการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม
12. ผลกระทบจาก ข้อ 11.1 และ 11.2 ต่อการพัฒนาหลักสูตรและความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน
  - 12.1 การพัฒนาหลักสูตร
  - 12.2 ความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน
13. ความสัมพันธ์ (ถ้ามี) กับหลักสูตรอื่นที่เปิดสอนในคณะ/ภาควิชาอื่นของสถาบัน (เช่น รายวิชาที่เปิดสอนเพื่อให้บริการคณะ/ภาควิชาอื่น หรือต้องเรียนจากคณะ/ภาควิชาอื่น)

อธิบายการบริหารจัดการ แผนความร่วมมือหรือประสานงานร่วมกับภาควิชาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น หลักสูตรนี้มีรายวิชาที่กำหนดให้นักศึกษาในหลักสูตรอื่นเรียนหรือไม่ ถ้ามีจะดำเนินการอย่างไร เพื่อให้มั่นใจว่ารายวิชาดังกล่าวสนองต่อความต้องการของนักศึกษาในหลักสูตรอื่น

หมวดที่ 2. ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

1. ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ระบุปรัชญา ความสำคัญและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรโดยต้องสอดคล้องกับปรัชญาของการอุดมศึกษา ปรัชญาของสถาบันและมาตรฐานวิชาการ/วิชาชีพหรือการผลิตบัณฑิตให้มีคุณลักษณะและความรู้ความสามารถอย่างไร
2. แผนพัฒนาปรับปรุง

ระบุแผนพัฒนาหรือแผนการเปลี่ยนแปลงหลักๆที่เสนอในหลักสูตร พร้อมระบุเวลาคาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จ (เช่น ภายใน 5 ปี) โดยให้ระบุกลยุทธ์สำคัญที่ต้องดำเนินการเพื่อความสำเร็จของแผนนั้นๆ รวมทั้งตัวบ่งชี้ความสำเร็จ โดยตัวบ่งชี้ควรจะเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินในหมวด 7 ด้วย

  - 2.1 แผนการพัฒนา/เปลี่ยนแปลง
  - 2.2 กลยุทธ์
  - 2.3 หลักฐาน/ตัวบ่งชี้

หมวดที่ 3. ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร

1. ระบบการจัดการศึกษา

1.1 ระบบ

ระบบการจัดการศึกษาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรว่าเป็นระบบทวิภาค ระบบไตรภาค ระบบจตุรภาค เป็นต้น ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา

1.2 การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน

ระบุว่ามีการจัดการเรียนการสอนในภาคฤดูร้อนหรือไม่

1.3 การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค

ถ้ามีการจัดการศึกษาที่ใช้ระบบอื่นๆ ที่มีใช้การใช้ระบบการศึกษาแบบทวิภาคในการจัดการเรียนการสอนให้แสดงการเทียบเคียงกับระบบทวิภาคให้ชัดเจน

2. การดำเนินการหลักสูตร

2.1 วัน – เวลาในการดำเนินการเรียนการสอน

ระบุช่วงเวลาการจัดการเรียนการสอนที่ให้นักศึกษาเรียน

2.2 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

ระบุคุณสมบัติผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรที่สอดคล้องกับระดับการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา อาทิ สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สำหรับผู้สมัครเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรระดับปริญญาตรี ในกรณีที่มีเกณฑ์คุณสมบัติเพิ่มเติมต้องระบุให้ครบและชัดเจน

2.3 ปัญหาของนักศึกษาแรกเข้า

ระบุลักษณะเฉพาะของนักศึกษาที่จะสมัครเข้าเรียนในหลักสูตร ที่ต้องนำมาประกอบการพิจารณา เพื่อกำหนดหลักสูตร (เช่น นักศึกษาที่มีข้อจำกัดทางทักษะ IT หรือ ภาษา คณิตศาสตร์ หรือการปรับตัวในการเรียน)

2.4 กลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา/ข้อจำกัดของนักศึกษาในข้อ 2.3

2.5 แผนการรับนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาในระยะ 5 ปี

ระบุจำนวนผู้ที่คาดว่าจะรับเข้าศึกษาในหลักสูตรและจำนวนที่คาดว่าจะมีผู้สำเร็จการศึกษาในแต่ละปีการศึกษาในระยะเวลา 5 ปี

2.6 งบประมาณตามแผน

แสดงงบประมาณ โดยจำแนกรายละเอียดตามหัวข้อการเสนอตั้งงบประมาณ รวมทั้งประมาณการค่าใช้จ่ายต่อหัวในการผลิตบัณฑิตตามหลักสูตรนั้น

2.7 ระบบการศึกษา

แบบชั้นเรียน

แบบทางไกลผ่านสื่อสิ่งพิมพ์เป็นหลัก

แบบทางไกลผ่านสื่อแพร่ภาพและเสียงเป็นสื่อหลัก

แบบทางไกลทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อหลัก (E-learning)

แบบทางไกลทางอินเทอร์เน็ต

อื่นๆ (ระบุ)

2.8 การเทียบโอนหน่วยกิตรายวิชาและการลงทะเบียนเรียนข้ามมหาวิทยาลัย (ถ้ามี)

3. หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน

ระบุจำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตรและระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาในแต่ละแบบที่สัมพันธ์กับการเลือกเรียนของนักศึกษา ซึ่งกำหนดเป็นหลักสูตรแบบศึกษาเต็มเวลาหรือแบบศึกษาบางเวลาและสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาในแต่ละระดับ

3.1 หลักสูตร ให้ระบุรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1.1 จำนวนหน่วยกิต ให้ระบุหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตร

3.1.2 โครงสร้างหลักสูตร ให้แสดงโครงสร้างหรือองค์ประกอบของหลักสูตร โดยแบ่งเป็นหมวดวิชาให้สอดคล้องกับที่กำหนดไว้ในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ

ตัวอย่าง

จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตร	135 หน่วยกิต
1) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	36 หน่วยกิต
- กลุ่มสังคมศึกษาศาสตร์	9 หน่วยกิต
- กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	9 หน่วยกิต
- กลุ่มวิชาภาษา	9 หน่วยกิต
- กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์	9 หน่วยกิต
2) หมวดวิชาเฉพาะด้าน	93 หน่วยกิต
- วิชาแกน	30 หน่วยกิต
- วิชาเอก	45 หน่วยกิต
- วิชาโท	18 หน่วยกิต
3) หมวดวิชาเลือกเสรี	6 หน่วยกิต

3.1.3 รายวิชา

ให้ระบุรหัสรายวิชา (อธิบายความหมายของรหัสวิชาด้วย) ชื่อรายวิชาทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ จำนวนหน่วยกิต จำนวนชั่วโมงบรรยาย จำนวนชั่วโมงปฏิบัติ และจำนวนชั่วโมง ศึกษาด้วยตนเอง

3.1.4 แสดงแผนการศึกษา

3.1.5 คำอธิบายรายวิชา

3.2 ชื่อ สกุล เลขประจำตัวบัตรประชาชน ตำแหน่งและคุณวุฒิของอาจารย์

ระบุจำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ประจำและอาจารย์พิเศษ แยกจากกัน โดยระบุ รหัส เลขประจำตัวประชาชน รายชื่อซึ่งประกอบด้วยตำแหน่งทางวิชาการ คุณวุฒิ สาขาวิชาและ สถาบันที่สำเร็จการศึกษา (โดยต้องสอดคล้องตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา) ผลงานทางวิชาการ การค้นคว้า วิจัย หรือการแต่งตำรา (ถ้ามี) รวมทั้งภาระการสอนทั้งที่มีอยู่แล้ว และที่จะมี ในหลักสูตรนี้ (รายละเอียดทั้งหมดไว้ที่นี้หรือภาคผนวกก็ได้)

3.2.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร

ระบุอาจารย์ซึ่งมีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอนโดยให้มีคุณวุฒิและ จำนวนสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร

3.2.2 อาจารย์ประจำ

ระบุอาจารย์ซึ่งมีหน้าที่หลักด้านการสอนและการวิจัยและปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลาใน สถาบันอุดมศึกษา

3.2.3 อาจารย์พิเศษ

4. องค์ประกอบเกี่ยวกับประสบการณ์ภาคสนาม (การฝึกงาน หรือสหกิจศึกษา) (ถ้ามี)

สรุปโดยย่อเกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติ ฝึกตามคลินิกหรือฝึกงาน หรือสหกิจศึกษาที่กำหนดไว้ใน หลักสูตร

4.1 มาตรฐานผลการเรียนรู้ของประสบการณ์ภาคสนาม

ลงรายการสำคัญๆ ของมาตรฐานผลการเรียนรู้จากประสบการณ์ภาคสนามที่ต้องการ

4.2 ช่วงเวลา

ระบุช่วงเวลาของหลักสูตรที่จัดประสบการณ์ภาคสนามให้นักศึกษา เช่น ปี ภาคการศึกษาที่ จัด

4.3 การจัดเวลาและตารางสอน

เช่น 3 วันต่อสัปดาห์เป็นเวลา 4 สัปดาห์ หรือจัดเต็มเวลาใน 1 ภาคการศึกษา

5. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำโครงการหรืองานวิจัย (ถ้ามี)

ข้อมูลโดยสรุปเกี่ยวกับข้อกำหนดในการทำโครงการหรือวิทยานิพนธ์ นอกเหนือจากโครงการหรืองานวิจัยในรายวิชาอื่นๆ ควรแนบข้อกำหนดสำหรับการทำโครงการด้วย

5.1 คำอธิบายโดยย่อ

5.2 มาตรฐานผลการเรียนรู้

ระบุมาตรฐานผลการเรียนรู้หลักๆ ที่ต้องการจากการทำโครงการหรืองานวิจัย

5.3 ช่วงเวลา

ระบุช่วงระยะเวลาของหลักสูตรที่กำหนดให้ทำโครงการหรืองานวิจัย เช่น ปี ภาคการศึกษา

5.4 จำนวนหน่วยกิต

5.5 การเตรียมการ

อธิบายอย่างย่อเกี่ยวกับการเตรียมการให้คำแนะนำและช่วยเหลือทางด้านวิชาการแก่นักศึกษา

5.6 กระบวนการประเมินผล

อธิบายเกี่ยวกับกระบวนการประเมินผล รวมทั้งกลไกสำหรับการทวนสอบมาตรฐาน

หมวดที่ 4. ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล

1. การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษา

ระบุลักษณะพิเศษของนักศึกษาที่นอกเหนือไปจากความคาดหวังโดยทั่วไปที่สถาบัน คณะหรือภาควิชา พยายามพัฒนาให้มีขึ้นในตัวของนักศึกษาหลักสูตรนี้ เช่น บัณฑิตซึ่งมีความสามารถพิเศษเฉพาะในการแก้ไขปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์ มีความสามารถในการเป็นผู้นำอย่างโดดเด่น หรือมีความมุ่งมั่นในการให้บริการสาธารณะ หรือมีทักษะทาง IT ในระดับสูงในแต่ละคุณลักษณะดังกล่าวชี้ให้เห็นถึงกลยุทธ์การสอนและกิจกรรมนักศึกษาที่จะใช้ในการพัฒนาคุณลักษณะเหล่านั้น

2. การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน

อธิบายผลการเรียนรู้แต่ละด้าน ตามหัวข้อต่อไปนี้

(1) คำอธิบายต่างๆ ไปเกี่ยวกับความรู้หรือทักษะในหลักสูตรที่ต้องการจะพัฒนาและระดับของความรู้และทักษะนั้นๆ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่สาขา/สาขาวิชานั้นๆ กำหนดเป็นอย่างน้อย (ดูประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับการศึกษาของสาขา/สาขาวิชานั้นๆ ข้อ 5 มาตรฐานผลการเรียนรู้) กรณีกระทรวงศึกษาธิการยังมิได้ประกาศมาตรฐานสาขา/สาขาวิชาของหลักสูตรที่จะพัฒนา/ปรับปรุงให้สถาบันอุดมศึกษาทำความเข้าใจมาตรฐานผลการเรียนแต่ละด้านของระดับคุณวุฒิที่จะพัฒนา/ปรับปรุงจากคำอธิบายใน ส่วนที่ 2 ข้อ 2.2 วิธีที่ 2

(2) คำอธิบายเกี่ยวกับกลยุทธ์การสอนที่จะใช้ในรายวิชาต่างๆ ในหลักสูตรที่จะพัฒนาความรู้ และทักษะเหล่านั้น (ควรเป็นคำอธิบายทั่วไปของวิธีการที่จะใช้ตลอดหลักสูตร โดยใช้การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แต่ถ้ามีความรับผิดชอบพิเศษเฉพาะที่จะกำหนดให้มีในรายวิชาใดวิชาหนึ่งโดยเฉพาะให้แสดงไว้ด้วย)

(3) วิธีการวัดและประเมินผลที่จะใช้ในรายวิชาต่างๆ ในหลักสูตรที่จะประเมินผลการเรียนรู้ในกลุ่มที่เกี่ยวข้อง (ซึ่งอาจรวมกลยุทธ์สำหรับการประเมินหลักสูตรเช่นเดียวกับการวัดและประเมินผลนักศึกษา) ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงกลยุทธ์หรือวิธีการในช่วงระยะเวลาใดของหลักสูตรควรแสดงให้เห็นด้วย ตัวอย่างเช่น กิจกรรมต่างๆ ในการเตรียมการหรือการแนะนำในตอนเริ่มหลักสูตร และงานโครงการในระดับสูงขึ้นใช้ความรู้และทักษะที่กำหนดอาจจะรวมไว้ในระยะเวลาต่อมา

3. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping)

แสดงให้เห็นว่าแต่ละรายวิชาในหลักสูตรรับผิดชอบต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้ได้บ้าง (ตามที่ระบุในหมวดที่ 4 ข้อ 2) โดยระบุว่าเป็นความรับผิดชอบหลักหรือรับผิดชอบรอง ซึ่งบางรายวิชาอาจไม่นำสู่มาตรฐานผลการเรียนรู้บางเรื่องก็ได้ (จะแสดงเป็นเอกสารแนบท้ายก็ได้)

หมวดที่ 5. หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา

1. กฏระเบียบหรือหลักเกณฑ์ในการให้ระดับคะแนน (เกรด)

ถ้าสถาบันอุดมศึกษา วิทยาลัย ภาควิชา หรือหลักสูตรมีนโยบายหรือกฎ ระเบียบ เกี่ยวกับการให้ระดับคะแนน (เกรด) นักศึกษา ให้กล่าวถึงนโยบายหรือ กฎ ระเบียบนั้นๆ หรือแนบเอกสารดังกล่าว

2. กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา

อธิบายกระบวนการที่ใช้ในการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ แต่ละรายวิชา เช่น ทวนสอบจากคะแนนข้อสอบ หรืองานที่มอบหมาย กระบวนการอาจจะต่างกันไปสำหรับรายวิชาที่แตกต่างกัน หรือสำหรับมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้าน

3. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

ระบุรายละเอียดเกี่ยวกับเกณฑ์การสำเร็จการศึกษาในหลักสูตรซึ่งต้องสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา

หมวดที่ 6. การพัฒนาคณาจารย์

1. การเตรียมการสำหรับอาจารย์ใหม่

อธิบายกระบวนการที่ใช้สำหรับการปฐมนิเทศ และ/หรือการแนะนำอาจารย์ใหม่และอาจารย์พิเศษให้มั่นใจได้ว่าอาจารย์เข้าใจถึงหลักสูตรและบทบาทของรายวิชาต่างๆ ที่สอนในหลักสูตรและรายวิชาที่ตน รับผิดชอบสอน

2. การพัฒนาความรู้และทักษะให้แก่คณาจารย์

อธิบายถึงสิ่งที่จะดำเนินการเพื่อช่วยให้คณาจารย์ได้พัฒนา

- 2.1 การพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล
- 2.2 การพัฒนาวิชาการและวิชาชีพด้านอื่นๆ

หมวดที่ 7. การประกันคุณภาพหลักสูตร

1. การบริหารหลักสูตร

ระบุระบบและกลไกในการบริหารหลักสูตร

2. การบริหารทรัพยากรการเรียนการสอน

- 2.1 การบริหารงบประมาณ
- 2.2 ทรัพยากรการเรียนการสอนที่มีอยู่เดิม

ระบุความพร้อมของทรัพยากรที่มีอยู่แล้ว โดยแสดงรายการทรัพยากรการเรียนการสอนที่จำเป็น เช่น ตำรา หนังสืออ้างอิง เอกสารหรืออุปกรณ์การเรียนการสอนอื่นๆ รวมทั้งสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ เป็นต้น

2.3 การจัดหาทรัพยากรการเรียนการสอนเพิ่มเติม

ระบุกระบวนการวางแผนและจัดหาตำรา หนังสืออ้างอิง เอกสารหรืออุปกรณ์การเรียนการสอนอื่นๆ รวมทั้งสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ

2.4 การประเมินความเพียงพอของทรัพยากร

ระบุกระบวนการติดตามและประเมินความเพียงพอของหนังสือ ตำรา วารสารและอุปกรณ์การเรียนการสอนตลอดจนทรัพยากรอื่นๆ ที่จำเป็น

3. การบริหารคณาจารย์

3.1 การรับอาจารย์ใหม่

ระบุกระบวนการย่อๆ ในการรับอาจารย์ใหม่ เพื่อให้มั่นใจว่า อาจารย์มีคุณสมบัติและประสบการณ์เพียงพอต่อความรับผิดชอบการสอน

3.2 การมีส่วนร่วมของคณาจารย์ในการวางแผน การติดตามและทบทวนหลักสูตร
อธิบายกระบวนการในการปรึกษาหารือร่วมกันและการมีส่วนร่วมของคณาจารย์ในการ
ติดตามคุณภาพหลักสูตร การทบทวนประจำปีและการวางแผนสำหรับการปรับปรุงหลักสูตร

3.3 การแต่งตั้งคณาจารย์พิเศษ

สรุปย่อๆ ถึงนโยบายในการแต่งตั้งอาจารย์ที่สอนบางเวลาและอาจารย์พิเศษ เช่น วิธีการ
อนุมัติ กระบวนการเลือกสรร และสัดส่วนต่อคณาจารย์ในหลักสูตรทั้งหลักสูตร

4. การบริหารบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน

4.1 การกำหนดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

4.2 การเพิ่มทักษะความรู้เพื่อการปฏิบัติงาน (เช่น การฝึกอบรม ทักษะศึกษา หรือการฝึกการ
ทำวิจัยร่วมกับอาจารย์ เป็นต้น)

5. การสนับสนุนและการให้คำแนะนำนักศึกษา

5.1 การให้คำปรึกษาด้านวิชาการ และอื่นๆ แก่นักศึกษา

อธิบายถึงการจัดการที่ได้ดำเนินการในการให้คำปรึกษาแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษา
รวมถึงตารางการทำงานของอาจารย์และการแนะนำแผนการเรียนในหลักสูตร การเลือกและวางแผน
สำหรับอาชีพ (ซึ่งอาจมีในระดับคณะ)

5.2 การอุทธรณ์ของนักศึกษา

แนบกฎระเบียบสำหรับการอุทธรณ์ของนักศึกษาในเรื่องที่เกี่ยวกับวิชาการรวมทั้ง
กระบวนการ ในการพิจารณาข้ออุทธรณ์เหล่านั้น

6. ความต้องการของตลาดแรงงาน สังคม และ/หรือความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต

ให้อธิบายวงจรของการพัฒนาหลักสูตรหรือการปรับปรุงหลักสูตร โดยต้องสำรวจความ
ต้องการทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ตลอดจนติดตามความเปลี่ยนแปลงและความพึงพอใจของผู้ใช้
บัณฑิต

7. ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicators)

ระบุตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ใช้ในการติดตาม ประเมินและรายงานคุณภาพของหลักสูตร
ประจำปีที่ระบุไว้ในหมวด 1 – 6 ข้างต้น เช่น จำนวนนักศึกษาที่จบในเวลาที่กำหนด จำนวนนักศึกษา
ที่ต้อออก (Retire) ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต การดำเนินงานตามการพัฒนา/ปรับปรุงที่
กำหนด เป็นต้น โดยตัวบ่งชี้อย่างน้อยต้องสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ของการประกันคุณภาพภายใน และ
การประเมินคุณภาพภายนอก

หมวดที่ 8. การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร

ควรคำนึงถึงประเด็นต่างๆ ในหมวด 1 – 7 และเชื่อมโยงสู่การประเมินการจัดการเรียนการสอนในประเด็นสำคัญ ที่สะท้อนถึงคุณภาพของบัณฑิตที่คาดหวังโดยประเด็นเหล่านี้จะถูกนำมาใช้ในการประเมินคุณภาพและมาตรฐานของหลักสูตรเพื่อการเผยแพร่

1. การประเมินประสิทธิผลของการสอน

1.1 การประเมินกลยุทธ์การสอน

อธิบายกระบวนการที่ใช้ในการประเมินกลยุทธ์การสอนที่ได้วางแผนไว้สำหรับการพัฒนาการเรียนรู้อันต่าง ๆ เช่น การประเมินความเห็นหรือข้อเสนอแนะของอาจารย์ภายหลังการเข้ารับบริการอบรม การนำกลยุทธ์การสอนไปใช้ การปรึกษาหารือกับผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรหรือวิธีการสอน การวิเคราะห์ผลการประเมินของนักศึกษาและหลักสูตรฝึกอบรมด้านทฤษฎีการเรียนรู้และวิธีการสอนที่เกี่ยวข้อง และอธิบายกระบวนการที่จะนำผลการประเมินที่ได้มาปรับปรุงแผนกลยุทธ์การสอน

1.2 การประเมินทักษะของอาจารย์ในการใช้แผนกลยุทธ์การสอน

อธิบายกระบวนการที่ใช้ในการประเมินทักษะของคณาจารย์ในการใช้กลยุทธ์ตามที่ได้วางแผนไว้ เช่น การประเมินของนักศึกษาในแต่ละรายวิชา การสังเกตการณ์ของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรหรือหัวหน้าภาค การทดสอบผลการเรียนรู้ของนักศึกษาในหลักสูตรโดยเทียบเคียงกับนักศึกษาของสถาบันอื่นในหลักสูตรเดียวกัน การจัดอันดับเกี่ยวกับกระบวนการในการพัฒนาความรู้และทักษะที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดที่นักศึกษาต้องการ

2. การประเมินหลักสูตรในภาพรวม

อธิบายกระบวนการที่จะใช้เพื่อจะได้ข้อมูลต่างๆย้อนกลับในการประเมินคุณภาพของหลักสูตรในภาพรวมและการบรรลุผลการเรียนรู้ที่คาดหวังจากกลุ่มบุคคล ดังนี้ 1) นักศึกษาและบัณฑิต 2) ผู้ทรงคุณวุฒิ และ/หรือผู้ประเมินภายนอก 3) ผู้ใช้บัณฑิตและ/หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ

3. การประเมินผลการดำเนินงานตามรายละเอียดหลักสูตร

ให้ประเมินตามตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ระบุในหมวดที่ 7 ข้อ 7 โดยคณะกรรมการประเมินอย่างน้อย 3 คน ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิในสาขา/สาขาวิชาเดียวกันอย่างน้อย 1 คน (ควรเป็นคณะกรรมการประเมินชุดเดียวกับการประกันคุณภาพภายใน)

4. การทบทวนผลการประเมินและวางแผนปรับปรุง

อธิบายกระบวนการทบทวนผลการประเมินที่ได้จากอาจารย์และนักศึกษา รวมทั้งกระบวนการในการวางแผนปรับปรุงหลักสูตรและแผนกลยุทธ์เอกสารแนบให้แนบเอกสารที่ระบุไว้ให้ครบถ้วน

3. การติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน

การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

1. สถาบันอุดมศึกษาต้องพัฒนาอาจารย์ทั้งด้านวิชาการและวิธีการสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนา มาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตอย่างน้อยตามที่กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ กำหนดอย่างต่อเนื่องโดยมีการประกาศหลักเกณฑ์การพัฒนาอาจารย์อย่างชัดเจน

2. สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดสรรทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอนและการวิจัยให้เพียงพอที่จะ จัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ รวมทั้งอาจประสานกับสถาบันอุดมศึกษาและ/หรือหน่วยงานอื่นเพื่อ ใช้ทรัพยากรร่วมกันในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ

3. สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดให้มีการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาที่ครอบคลุม มาตรฐานผลการเรียนรู้ในทุกๆด้านตามที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตรนั้นๆ

การรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร (Programme Report)

การรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร (Programme Report) หมายถึง การรายงานผล ประจําปีโดยผู้ประสานงานหลักสูตรหรือผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกี่ยวกับผลการบริหารจัดการหลักสูตร เช่น ข้อมูลทางสถิติของนักศึกษาที่เรียนในหลักสูตร สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกสถาบันที่มี ผลกระทบต่อหลักสูตร สรุปลักษณะของรายงานผลการดำเนินการของรายวิชาในหลักสูตร ประสิทธิภาพของการสอนในมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้าน การเทียบเคียงผลการดำเนินการกับ มาตรฐานอื่นที่มี สรุปลผลการประเมินหลักสูตรจากความเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา ผู้ใช้บัณฑิต ตลอดจนข้อเสนอในการวางแผนและพัฒนา รวมทั้งแผนปฏิบัติการในการพัฒนาคณาจารย์และ บุคลากรที่เกี่ยวข้องการรายงานผลดังกล่าวจะส่งไปยังหัวหน้าภาควิชา/คณบดี และใช้เป็นข้อมูลใน การศึกษาด้วยตนเองเพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรเป็นระยะๆ และเป็นข้อมูลในการรับรอง หลักสูตรจากผู้ประเมินภายนอกได้ด้วย

1. เมื่อสิ้นสุดการจัดการเรียนการสอนของแต่ละภาคการศึกษา/ปีการศึกษา

เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน การประเมินผลและการทวนสอบผลการเรียนรู้ของแต่ละรายวิชาและ ประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ในแต่ละภาคการศึกษาให้อาจารย์ผู้สอนจัดทำรายงานผลการ ดำเนินการของรายวิชาที่สอน การประเมินผล และการทวนสอบผลการเรียนรู้ในรายวิชาที่ตน รับผิดชอบพร้อมปัญหา/อุปสรรคและข้อเสนอแนะให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรประมวล/วิเคราะห์ ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินงานและจัดทำรายงานประจำภาคการศึกษาของแต่ละภาค การศึกษา โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามแบบ มคอ. 5 (รายงานผลการดำเนินการของรายวิชา) และ

รายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ. 6 และเมื่อสิ้นปีการศึกษาให้จัดทำรายงานในภาพรวมประจำปีการศึกษาเพื่อใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรการสอน กลยุทธ์การประเมินผลและแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นและหากจำเป็นจะต้องปรับปรุงหลักสูตรหรือการจัดการเรียนการสอนก็สามารถทำได้ โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามแบบ มคอ. 7 (รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร)

2. เมื่อครบรอบหลักสูตร (เช่น หลักสูตร 4 ปี ครบรอบหลักสูตรคือ 4 ปี) ให้ผู้รับผิดชอบหลักสูตร หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย วิเคราะห์ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารจัดการหลักสูตรในภาพรวมว่าบัณฑิตบรรลุผลการเรียนรู้ตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ และนำผลการวิเคราะห์มาปรับปรุงและพัฒนาต่อไป โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามแบบ มคอ. 7 เช่นเดียวกับการรายงานผลการดำเนินการของแต่ละภาคการศึกษาหรือปีการศึกษา

การประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

1. สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดให้มีการประกันคุณภาพหลักสูตรทุกหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง แต่ละหลักสูตรจะต้องมีตัวบ่งชี้ที่เกี่ยวข้องและเกณฑ์การประเมินตามที่การประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอกกำหนดเป็นอย่างน้อย โดยสถาบันฯ จะกำหนดตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินเพิ่มเติมก็ได้

2. กรณีที่สาขา/สาขาวิชาใดกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศมาตรฐานคุณวุฒิระดับคุณวุฒิของสาขา/สาขาวิชานั้นแล้ว นอกจากตัวบ่งชี้ที่เกี่ยวข้องและเกณฑ์การประเมินตามที่การประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอกกำหนดแล้ว อาจมีตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินเพิ่มเติมตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานระดับคุณวุฒิของสาขา/สาขาวิชานั้นซึ่งสถาบันฯ จะกำหนดตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินเพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิของสาขา/สาขาวิชานั้นๆ ด้วยก็ได้

3. สถาบันฯ จะต้องรายงานผลการประเมินการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งรวมถึง การประกันคุณภาพหลักสูตรตาม 1 และ/หรือ 2 ด้วย ต่อสภาสถาบันฯ ต่อคณะกรรมการ การอุดมศึกษา และต่อสาธารณะ

4. สถาบันฯ จะต้องนำผลการประเมินมาปรับปรุงคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้บัณฑิตมีผลการเรียนรู้ตามที่คาดหวังเสมอ

การเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ ซึ่งบันทึกในฐานข้อมูล

หลักสูตรเพื่อการเผยแพร่ (Thai Qualifications Register: TQR) เพื่อประโยชน์ต่อการกำกับดูแลคุณภาพการจัดการศึกษาของคณะกรรมการการอุดมศึกษา การรับรองคุณวุฒิเพื่อกำหนดอัตราเงินเดือนในการเข้ารับราชการของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) การรับรองคุณวุฒิเพื่อการศึกษาต่อหรือทำงานในต่างประเทศ และเป็นข้อมูลสำหรับผู้ประกอบการสังคม และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจะสามารถตรวจสอบหลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานได้โดยสะดวก ให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ ซึ่งบันทึกในฐานข้อมูลหลักสูตรเพื่อการเผยแพร่ (Thai Qualifications Register: TQR) เมื่อสถาบันฯ ได้เปิดสอนไปแล้วอย่างน้อยครั้งระยะเวลาของหลักสูตรตามหลักเกณฑ์ต่อไปนี้

1. เป็นหลักสูตรที่ได้รับอนุมัติจากสภาสถาบันอุดมศึกษาก่อนเปิดสอนและได้แจ้งสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบภายใน 30 วันนับแต่สภาสถาบันอุดมศึกษาอนุมัติหลักสูตรนั้น
2. ผลการประเมินคุณภาพภายในตามตัวบ่งชี้ที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตรซึ่งสอดคล้องกับการประกันคุณภาพภายในจะต้องมีคะแนนเฉลี่ยระดับดีขึ้นไปต่อเนื่องกัน 2 ปี นับตั้งแต่เปิดสอนหลักสูตรที่ได้พัฒนาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เว้นแต่หลักสูตรใดที่มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาได้กำหนดตัวบ่งชี้และ/หรือเกณฑ์การประเมินเพิ่มเติม ผลการประเมินคุณภาพจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชานั้นๆ กำหนด จึงจะได้รับการเผยแพร่ กรณีหลักสูตรใดมีครั้งระยะเวลาของหลักสูตร 1 ปีหรือน้อยกว่าให้พิจารณาผลการประเมินคุณภาพภายในของปีแรกที่เปิดสอนด้วยหลักเกณฑ์เดียวกัน
3. หลักสูตรใดที่ไม่ได้รับการเผยแพร่ ให้สถาบันอุดมศึกษาดำเนินการปรับปรุงตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการการอุดมศึกษาจะกำหนดจากผลการประเมินต่อไป
4. กรณีหลักสูตรใดได้รับการเผยแพร่แล้ว สถาบันอุดมศึกษาจะต้องกำกับดูแลให้มีการรักษาคุณภาพให้มีมาตรฐานอยู่เสมอ โดยผลการประเมินคุณภาพภายในต้องมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับดีขึ้นไป หรือเป็นไปตามที่มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชานั้นกำหนดทุกปีหลังจากได้รับการเผยแพร่ หากต่อมาปรากฏว่าผลการประเมินคุณภาพหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาใดไม่เป็นไปตามที่กำหนด ให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเสนอคณะกรรมการการอุดมศึกษาเพื่อพิจารณาถอนการเผยแพร่หลักสูตรนั้น จนกว่าสถาบันอุดมศึกษานั้นจะได้มีการปรับปรุงตามเงื่อนไขของคณะกรรมการการอุดมศึกษา

การกำกับดูแล ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา โดยคณะกรรมการการอุดมศึกษา (กกอ.)
 คณะกรรมการการอุดมศึกษาจะดำเนินการให้มีการกำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผล การ
 จัดการศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติเพื่อให้การจัดการศึกษา
 เป็น ไปอย่างมีคุณภาพและมาตรฐานตามเจตนารมณ์และแนวปฏิบัติ

ข้อควรระวังในการปฏิบัติงาน

ในการดำเนินงานการพัฒนา และปรับปรุงหลักสูตรมีข้อควรระวังในการปฏิบัติงานดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรจะต้องมีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย ตัวชี้วัดและแนวทางการพัฒนา
 ของแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 เพื่อให้ทันต่อสภาการณ์และบริบทแวดล้อมที่มีผล
 ต่อการพัฒนาการศึกษาของประเทศ

2. หลักสูตรจะต้องเป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
 เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2558 กล่าวสรุปได้
 ดังต่อไปนี้

(1) ระบบการจัดการศึกษา เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรทุกระดับกำหนดให้ใช้ระบบทวิภาค
 เป็นระบบมาตรฐานในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา แต่มีได้จำกัดให้สถาบันอุดมศึกษาต้องใช้
 ระบบทวิภาคในการจัดการศึกษาเพียงระบบเดียว สถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดการศึกษาระบบอื่นได้
 เช่นกัน อาทิ ระบบไตรภาค หรือระบบจตุรภาค กรณีที่สถาบันอุดมศึกษาจัดการศึกษาระบบอื่น
 จะต้องแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับระบบการศึกษานั้นไว้ในหลักสูตรให้ชัดเจน ซึ่งประกอบด้วย
 รายละเอียดเกี่ยวกับการแบ่งภาคการศึกษา ระยะเวลาการศึกษาในแต่ละภาคการศึกษา การคิดหน่วย
 กิต รายวิชาภาคทฤษฎีและรายวิชาภาคปฏิบัติ การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม การทำโครงการหรือ
 กิจกรรมอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งรายละเอียดการเทียบเคียงหน่วยกิต
 ระบบดังกล่าวกับหน่วยกิตระบบทวิภาค

(2) การจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป วิชาศึกษาทั่วไปไม่มีเจตนารมณ์เพื่อ
 เสริมสร้างความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ โดยให้ศึกษารายวิชาต่าง ๆ จนเกิดความซาบซึ้งและสามารถ
 ติดตามความก้าวหน้าในสาขาวิชานั้นได้ด้วยตนเองการจัดการเรียนการสอนควรจัดให้มีเนื้อหาวิชาที่

เปิดเสรีจในรายวิชาเดียว ไม่ควรมีรายวิชาต่อเนื่องหรือรายวิชาชั้นสูงอีก และไม่ควรรนำรายวิชา
เบื้องต้นหรือรายวิชาพื้นฐานของวิชาเฉพาะมาจัดเป็นวิชาศึกษาทั่วไป

ภาคผนวก

แบบฟอร์มการจัดทำร่างรายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.2)
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

รายละเอียดเนื้อหาด้านใน

การตั้งค่าหน้ากระดาษ

ขนาดกระดาษ	A4 แนวตั้ง
รูปแบบตัวอักษร	TH SarabunPSK
ขนาดตัวอักษร	16"
ระยะขอบกระดาษ	ด้านบน 1.5" ด้านล่าง 1" ด้านซ้าย 1.5" ด้านขวา 1"

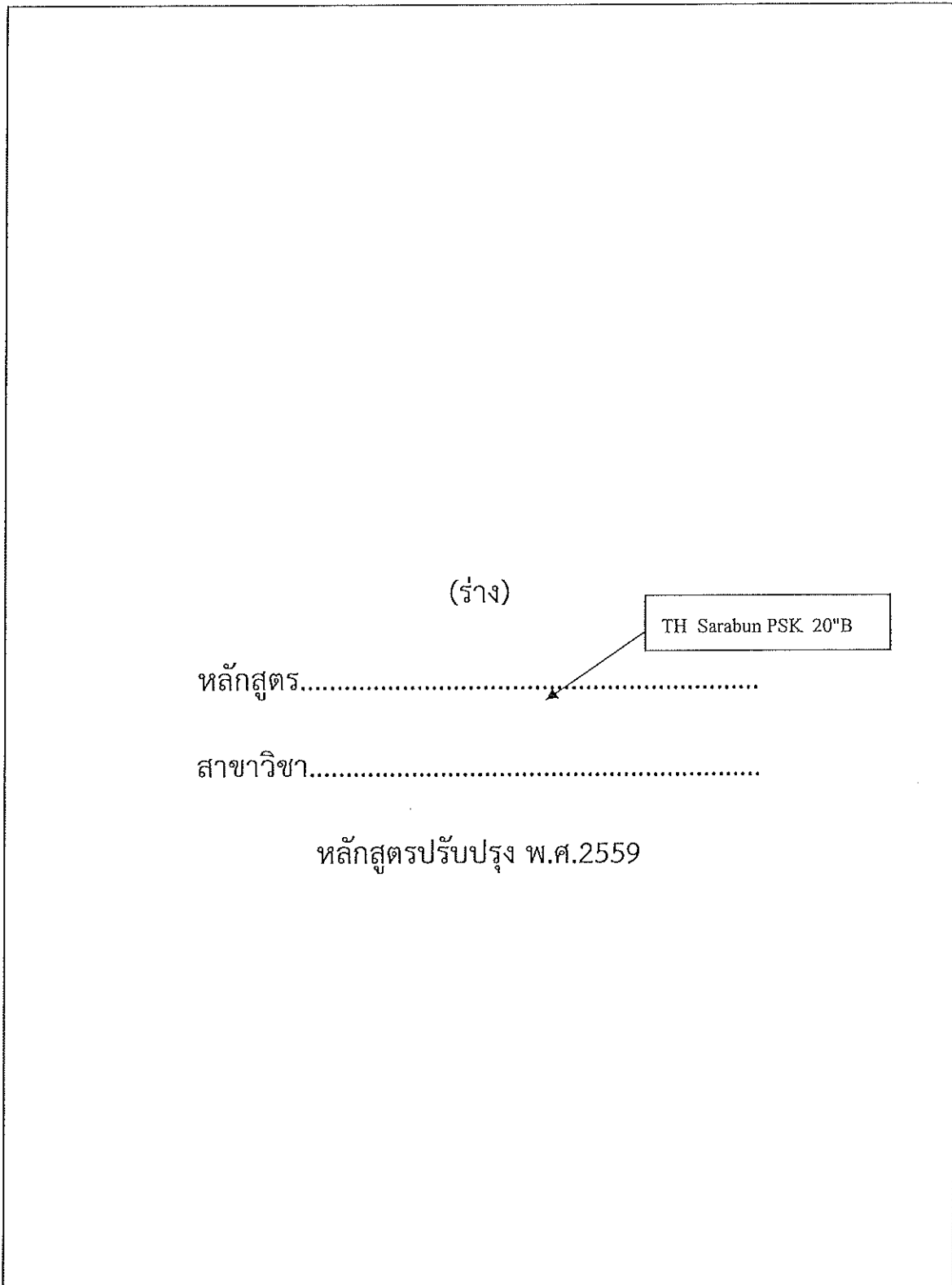
การแทรกเลขหน้า

เลขหน้า	ชิดขวาห่างจากหัวกระดาษ 1" รูปแบบ TH SarabunPSK 16"
---------	--

ขนาดอักษร

หัวข้อหลัก	ขนาด 18" ตัวหนา
หัวข้อรอง	ขนาด 16" ตัวหนา
เนื้อความ	ขนาด 16" ธรรมดา

รูปแบบปก (เสนอสภาวิชาการ สภามหาวิทยาลัย)

ตัวอย่างปก (เสนอสภาวิชาการ สภามหาวิทยาลัย)

(ร่าง)

หลักสูตร.....

สาขาวิชา.....

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559

สารบัญ

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

หมวดที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

หมวดที่ 3 ระบบการจัดการศึกษาการดำเนินงานและโครงสร้างของหลักสูตร

หมวดที่ 4 ผลการเรียนรู้

หมวดที่ 5 หลักเกณฑ์ในการประเมินผลการศึกษา

หมวดที่ 6 การพัฒนาคณาจารย์

หมวดที่ 7 การประกันคุณภาพหลักสูตร

หมวดที่ 8 กระบวนการประเมินและปรับปรุงหลักสูตร

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก คำอธิบายรายวิชา

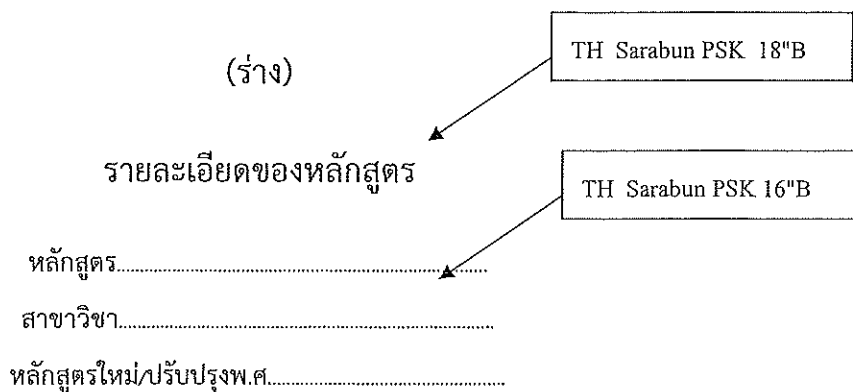
ภาคผนวก ข ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2549

ภาคผนวก ค สรุปรายงานการประชุมเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรรวมถึงการวิพากษ์หลักสูตร

ภาคผนวก ง คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร (ตามเกณฑ์มาตรฐาน TQF)

ภาคผนวก จ ตารางการเปรียบเทียบรายวิชาหลักสูตรเก่า ปรับปรุง พ.ศ. 2555 และหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559

ภาคผนวก ฉ ผลงานวิชาการของอาจารย์ประจำหลักสูตร

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

คณะ: .....

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

TH Sarabun PSK 20"B

1. รหัสและชื่อหลักสูตร

ภาษาไทย: หลักสูตร.....สาขาวิชา.....

ภาษาอังกฤษ: Bachelor/Master/Doctor of.....Program in.....

2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ภาษาไทยชื่อเต็ม: .....

ชื่อย่อ: ..... (.....)

ภาษาอังกฤษชื่อเต็ม: ..... (.....)

ชื่อย่อ: ..... (.....)

3. วิชาเอก (ถ้ามี) .....

4. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร

จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า.....หน่วยกิต

5. รูปแบบของหลักสูตร

5.1 รูปแบบ

เป็นหลักสูตรระดับปริญญาตรีหลักสูตร..... ปี

5.2 ภาษาที่ใช้

- ภาษาไทย
- ภาษาต่างประเทศ (ระบุภาษาต่างประเทศที่ใช้) .....

5.3 การรับเข้าศึกษา

- นักศึกษาไทย
- นักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติ
- นักศึกษาต่างชาติ

5.4 ความร่วมมือกับสถาบันอื่น

- เป็นหลักสูตรเฉพาะของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ที่จัดการเรียนการสอน
- เป็นหลักสูตรร่วมกับสถาบันอื่น

ชื่อสถาบัน .....

ประเทศ.....

รูปแบบของความร่วมมือ

- ร่วมมือกันโดยมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์เป็นผู้ให้ปริญญา
- ร่วมมือกันโดยผู้ศึกษาได้รับปริญญาจาก 2 สถาบันระหว่างมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์และระบุ

สถาบัน) .....

5.5 การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา

กรณีหลักสูตรเฉพาะของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

- ให้ปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียว
- ให้ปริญญาสองสาขาวิชา/สาขาวิชา.....และ

สาขาวิชา.....

กรณีหลักสูตรร่วมกับสถาบันอื่น

- ให้ปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียวและเป็นปริญญาของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
- ให้ปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียวและเป็นปริญญาร่วมระหว่างมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์กับระบุ

สถาบัน) .....

- ให้ปริญญาสองสาขาวิชา/สาขาวิชา.....และ

สาขาวิชา.....

6. สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร

- หลักสูตรใหม่ พ.ศ.....
- หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.....
เริ่มใช้หลักสูตรนี้ตั้งแต่ภาคการศึกษาที่.....ปีการศึกษา.....
- สภาวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ให้ความเห็นชอบ
หลักสูตรในการประชุมครั้งที่ ...../..... เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
- สภามหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์อนุมัติหลักสูตรในการประชุม
ครั้งที่...../..... เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
- สภาวิชาชีพ (ถ้ามี) ให้การรับรองเมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

7. ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน

หลักสูตรมีความพร้อมในการเผยแพร่คุณภาพและมาตรฐานตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
แห่งชาติในปีการศึกษา พ.ศ. .... (ระดับปริญญาตรี นับจากวันเปิดทำการจัดการเรียนการสอน 2 ปี
ระดับปริญญาโท/เอก นับจากวันเปิดทำการเรียนการสอน 1 ปี)

8. อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา (สัมพันธ์กับสาขาวิชา)

- 8.1 .....
- 8.2 .....
- 8.3 .....
- 8.4 .....

9. ชื่อตำแหน่งและคุณวุฒิการศึกษาของอาจารย์ผู้รับผิดชอบ

ชื่อ-สกุล (หมายเลขบัตร ประชาชน)	ตำแหน่ง ทางวิชาการ	คุณวุฒิ	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา (โดยเรียงตามป.เอก/โท/ตรี)	ปีที่สำเร็จ

10. สถานที่จัดการเรียนการสอน

ในสถานที่ตั้งมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

นอกสถานที่ตั้งได้แก่.....

11. สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตร

(สถานการณ์หรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจสังคมที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตร)

11.1 สถานการณ์หรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

.....

.....

11.2 สถานการณ์หรือการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม

.....

.....

12. ผลกระทบจากข้อ 11.1 และ 11.2 ต่อการพัฒนาหลักสูตรและความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของ

มหาวิทยาลัย

12.1. การพัฒนาหลักสูตร

.....

.....

12.2. ความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของมหาวิทยาลัย

.....

.....

13. ความสัมพันธ์กับหลักสูตรอื่นที่เปิดสอนในคณะ/ภาควิชาอื่นของสถาบัน
(หลักสูตรนี้มีรายวิชาที่กำหนดให้นักศึกษาในหลักสูตรอื่นเรียนหรือไม่ถ้ามีจะดำเนินการอย่างไร)

13.1. กลุ่มวิชา/รายวิชาในหลักสูตรนี้ที่เปิดสอนโดยคณะ/ภาควิชา/หลักสูตรอื่น

- หมวดวิชาศึกษาทั่วไป
- หมวดวิชาเฉพาะ
- หมวดวิชาเลือกเสรี

13.2. รายวิชาในหลักสูตรที่เปิดสอนให้ภาควิชา/หลักสูตรอื่นมาเรียน (ให้มีคำอธิบาย)

.....

.....

หมวดที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

1. ปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1.1 ปรัชญา (ให้มีคำอธิบาย)

.....

.....

1.2 ความสำคัญ (ให้มีคำอธิบาย)

.....

.....

1.3 วัตถุประสงค์ (ให้มีคำอธิบาย)

.....

.....

2. แผนพัฒนาปรับปรุง

แผนการพัฒนา/เปลี่ยนแปลงกลยุทธ์หลักฐาน/ตัวบ่งชี้

แผนการพัฒนา/เปลี่ยนแปลง	กลยุทธ์	หลักฐาน/ตัวบ่งชี้

หมวดที่ 3 ระบบการจัดการศึกษาการดำเนินการและโครงสร้างของหลักสูตร

1. ระบบการจัดการศึกษา

1.1 ระบบ

- ระบบทวิภาคโดย 1 ภาคการศึกษาเรียนไม่น้อยกว่า .....สัปดาห์
- ระบบไตรภาค
- ระบบจตุรภาค

1.2 การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน

- มีภาคฤดูร้อน
- ไม่มีภาคฤดูร้อน

1.3 การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค(ในกรณีที่มีใช้ระบบทวิภาค - ระบุรายละเอียด)

.....

.....

2. การดำเนินการหลักสูตร

2.1 วัน - เวลาในการดำเนินการเรียนการสอน

- (ระบุระบบการจัดการศึกษา).....ภาคการศึกษาที่.....ปีการศึกษาที่.....
- ในเวลาราชการ
- นอกเวลาราชการโปรดระบุ.....

2.2 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

(ระบุคุณสมบัติผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรที่สอดคล้องกับระดับการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสำหรับผู้สมัครเข้าศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรีในกรณีที่มีเกณฑ์คุณสมบัติเพิ่มเติมต้องระบุให้ครบและชัดเจน)

.....

.....

2.3 ปัญหาของนักศึกษาแรกเข้า

ระบุปัญหาและลักษณะเฉพาะของนักศึกษาที่สมัครเข้าเรียนในหลักสูตรที่นำมาประกอบการพิจารณาเพื่อกำหนดหลักสูตร(ให้มีคำอธิบาย)

.....

.....

2.4 กลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา / ข้อจำกัดของนักศึกษาในข้อ 2.3

ระบุกลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา/ข้อจำกัดของนักศึกษาในข้อ 2.3(ให้มีคำอธิบาย)

.....

.....

2.5 แผนการรับนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา (เลือกตารางตามหลักสูตรที่พัฒนา/ปรับปรุง)

ตารางหลักสูตร 4 ปี

จำนวนนักศึกษา	ปีการศึกษา					
	25...	25...	25...	25...	25...	รวม
ชั้นปีที่ 1						
ชั้นปีที่ 2						
ชั้นปีที่ 3						
ชั้นปีที่ 4						
คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา						

ตารางหลักสูตร 5 ปี

จำนวนนักศึกษา	ปีการศึกษา						
	25...	25...	25...	25...	25...	25...	รวม
ชั้นปีที่ 1							
ชั้นปีที่ 2							
ชั้นปีที่ 3							
ชั้นปีที่ 4							
ชั้นปีที่ 5							
คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา							

2.6 งบประมาณตามแผน (ดูวิธีการคำนวณงบประมาณดังรายละเอียดข้างล่างแล้วนำข้อมูลที่ได้ไปกรอกรายละเอียดในตารางของข้อ 2.6 งบประมาณตามแผน)

รายละเอียดการคิดงบประมาณการค่าใช้จ่ายในการผลิตบัณฑิตต่อหลักสูตรเป็นรายปี

รายรับค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงการศึกษาตลอดหลักสูตร

= (จำนวนนักศึกษาที่รับ X ค่าธรรมเนียมการศึกษาเหมาจ่าย/ภาคเรียน X 8 ภาคเรียน)

ค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตร

- ค่าตอบแทน (จำนวนหน่วยกิต X 200 บาท X 15 ครั้ง) ..... บาท
- ค่าสาธารณูปโภค (1,500 บาท X 48 เดือน) 72,000 บาท
- ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง(48ตร.ม. X 200 บาท X 48 เดือน) 460,000 บาท
- ค่าครุภัณฑ์ (คิดจากครุภัณฑ์ที่จำเป็นตลอดหลักสูตร) ..... บาท
- ค่าวัสดุ(จำนวนนักศึกษา X ค่าวัสดุเฉลี่ยต่อหัวตลอดหลักสูตร) ..... บาท
- ค่าใช้จ่าย(จำนวนนักศึกษา X ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อหัวตลอดหลักสูตร).....บาท
- ค่าดำเนินการ(20% ของรายรับที่เก็บจากนักศึกษา) ..... บาท

ค่าใช้จ่ายรวม.....บาท

หมายเหตุสูตรการคิดคำนวณ

$$\text{ประมาณค่าใช้จ่ายต่อหัวในการผลิตบัณฑิต} = \frac{\text{รายจ่ายทั้งหมด}}{\text{จำนวนนักศึกษา} \times 4 \text{ ปี}} \text{ บาท / คน / ปี}$$

$$\begin{aligned} \text{จุดคุ้มทุน} &= (1)+(2)+(3)+(4) \text{ คน} \\ &= \frac{\text{(ค่าเล่าเรียนตลอดหลักสูตร/หัว)-(5)+(6)+(7)/หัว)}}{\text{ราคาขายต่อหัว}} \end{aligned}$$

ตัวอย่าง งบประมาณค่าใช้จ่ายในการผลิตบัณฑิตต่อหลักสูตรเป็นรายปีสำหรับนักศึกษา

สายวิทยาศาสตร์ คิดจาก 40 คน

รายรับ	2,240,000 บาท
ค่าใช้จ่าย	
1. ค่าตอบแทน	405,000 บาท
2. ค่าสาธารณูปโภค	72,000 บาท
3. ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	460,800 บาท
4. ค่าครุภัณฑ์	200,000 บาท
5. ค่าวัสดุ	64,000 บาท
6. ค่าใช้สอย	64,000 บาท
7. ค่าดำเนินการ	448,000 บาท
ค่าใช้จ่ายรวม	1,713,800 บาท

ประมาณค่าใช้จ่ายต่อหัวในการผลิตบัณฑิต = $1,713,800 = 10,711.25$ บาท/คน/ปี

$$40 \times 4$$

ประมาณค่าใช้จ่ายต่อหัวในการผลิตบัณฑิต = $10,711.25$ บาท/คน/ปี

$$\begin{aligned} \text{จุดคุ้มทุน} &= \frac{1,137,800}{56,000-14,400} \\ &= \frac{1,137,800}{41,600} \\ &= 27.35 \text{ คน} \end{aligned}$$

หมายเหตุ 1. จำนวนนักศึกษาที่นำมาคิดงบประมาณ

- สาขาวิชาทางวิทยาศาสตร์คิดจากจำนวนนักศึกษา 30 คน
- สาขาวิชาทางสังคมศาสตร์คิดจากจำนวนนักศึกษา 40 คน

2. ในการนำเสนองบประมาณในสภาให้นำเสนอในรูปแบบกราฟ

งบประมาณตามแผน

หมวดรายได้	ปีงบประมาณ พ.ศ.			
	25...	25...	25...	25...
หมวดค่าใช้จ่าย				
- ค่าตอบแทน				
- ค่าใช้สอย				
- ค่าวัสดุ				
รวมงบดำเนินการ				
รวมงบครุภัณฑ์				
รวมงบลงทุน				
รวมทั้งสิ้น				

ประมาณค่าใช้จ่ายต่อหัวในการผลิตบัณฑิต .....บาท/คน/ปี

2.7 ระบบการศึกษา

- แบบชั้นเรียน
- แบบทางไกลผ่านสื่อสิ่งพิมพ์เป็นหลัก
- แบบทางไกลผ่านสื่อแพร่ภาพและเสียงเป็นสื่อหลัก
- แบบทางไกลทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อหลัก (E-Learning)
- แบบทางไกลทางอินเทอร์เน็ต
- อื่นๆ (ระบุ)

2.8 การเทียบโอนหน่วยกิตรายวิชาและการลงทะเบียนเรียนข้ามมหาวิทยาลัย (ถ้ามี)

2.8.1 เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอนุปริญญา และปริญญาตรีพ.ศ.2551

2.8.2 เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ว่าด้วยการเทียบโอนผลการเรียนและยกเว้น รายวิชาพ.ศ. 2549

3. หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน

3.1 หลักสูตร

ก. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ไม่น้อยกว่า	30 หน่วยกิต
ก.1 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ บัณฑิตเรียน	3 หน่วยกิต
เลือกเรียนไม่น้อยกว่า	3 หน่วยกิต
ก.2 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ บัณฑิตเรียน	3 หน่วยกิต
เลือกเรียนไม่น้อยกว่า	3 หน่วยกิต
ก.3 กลุ่มวิชาภาษา บัณฑิตเรียน	9 หน่วยกิต
ก.4 กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี บัณฑิตเรียน	3 หน่วยกิต
เลือกเรียนไม่น้อยกว่า	6 หน่วยกิต
ข. หมวดวิชาเฉพาะด้าน	.....หน่วยกิต

ข.1 กลุ่มวิชาชีพครู	50 หน่วยกิต
ข.1.1 วิชาชีพครูบังคับ	34 หน่วยกิต
ข.1.2 การปฏิบัติการสอน	12 หน่วยกิต
ข.1.3 วิชาชีพครูเลือก	4 หน่วยกิต
ข.2 กลุ่มวิชาเอก	หน่วยกิต
ข.2.1 วิชาเอกบังคับและวิชาเอกเลือก	หน่วยกิต
1) วิชาเอกบังคับ	หน่วยกิต
2) วิชาเอกเลือก ไม่น้อยกว่า	หน่วยกิต
ข.2.2 วิชาการสอนวิชาเอกไม่น้อยกว่า	6 หน่วยกิต
ข.2.3 เลือกวิชาเอกหรือวิชาการสอนวิชาเอกเพิ่มเติมไม่น้อยกว่า	4 หน่วยกิต
ค.หมวดวิชาเลือกเสรีให้เลือกรเรียนไม่น้อยกว่า	6 หน่วยกิต
3.1.3 รายวิชา	
ก.หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	30 หน่วยกิต
ก.1 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ บัณฑิตเรียน	3 หน่วยกิต
GE 101 ไทยอารยศึกษา	3(3-0-6)
กลุ่มเลือก เลือกเรียนไม่น้อยกว่า	3 หน่วยกิต
GE 102 วิถีไทย	3(3-0-6)
GE 103 วิถีโลก	3(3-0-6)
GE 104 มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม	3(3-0-6)
GE 105 กฎหมายในชีวิตประจำวัน	3(3-0-6)
GE 106 การเมืองการปกครองไทย	3(3-0-6)

GE 107	หลักการบริหารและการจัดการ	3(3-0-6)
GE 108	มนุษย์กับเศรษฐกิจ	3(3-0-6)
ก.2 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ บัณฑิตเรียน		3 หน่วยกิต
GE 201	สุนทรียภาพของชีวิต	3(3-0-6)
กลุ่มเลือก เลือกเรียนไม่น้อยกว่า		3 หน่วยกิต
GE 202	พฤติกรรมมนุษย์และการพัฒนาตน	3(3-0-6)
GE 203	พุทธศาสนา	3(3-0-6)
GE 204	ความจริงของชีวิต	3(3-0-6)
GE 205	การรู้สารสนเทศ	3(3-0-6)
GE 206	ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	3(3-0-6)
ก.3 กลุ่มวิชาภาษา บัณฑิตเรียน		9 หน่วยกิต
GE 301	ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร	3(3-0-6)
GE 302	ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 1	3(3-0-6)
GE 303	ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 2	3(3-0-6)
(รายวิชาที่บังคับเรียนก่อน : GE 302 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 1)		
ก.4 กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์คณิตศาสตร์และเทคโนโลยีบัณฑิตเรียน		3 หน่วยกิต
GE 401	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต	3(3-0-6)
กลุ่มเลือก เลือกเรียนไม่น้อยกว่า		6 หน่วยกิต
GE 402	คณิตศาสตร์กับการบริหารชีวิต	3(3-0-6)
GE 403	คอมพิวเตอร์ในชีวิตประจำวัน	3(3-0-6)

GE 404	เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับชีวิต	3(3-0-6)
GE 405	สิ่งแวดล้อมกับชีวิต	3(3-0-6)
GE 406	สุขภาพชีวิต	3(3-0-6)
GE 407	อาหารกับวิถีชีวิต	3(3-0-6)
ข. ทมวดวิชาเฉพาะด้าน		ไม่น้อยกว่า 130 หน่วยกิต
ข.1 กลุ่มวิชาชีพครู		ไม่น้อยกว่า 50 หน่วยกิต
ข.1.1 วิชาชีพครูบังคับ		34 หน่วยกิต
1002101	ภาษาและวัฒนธรรม	2(1-2-3)
1012101	ความเป็นครู	3(2-2-5)
1012102	ปรัชญาการศึกษาและหลักการศึกษาศึกษา	3(2-2-5)
1013103	การประกันคุณภาพการศึกษา	3(2-2-5)
1023201	การพัฒนาหลักสูตร	3(2-2-5)
1023202	การจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน	3(2-2-5)
1033301	นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา	3(2-2-5)
1042104	การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	3(2-2-5)
1043408	การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้	3(2-2-5)
1052501	จิตวิทยาการเรียนรู้และจิตวิทยาการศึกษา	2(1-2-3)
1052502	จิตวิทยาแนะแนวและการให้คำปรึกษา	2(1-2-3)
1004801	การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน	1(90)
1004802	การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน	1(90)

ข.1.2 การปฏิบัติการสอน 12 หน่วยกิต

1005801	การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 1	6(540)
1005802	การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 2	6(540)

ข.1.3 วิชาชีพครูเลือก 4 หน่วยกิต

ให้เลือกเรียนจากรายวิชาต่อไปนี้

สาขาวิชาเลือกจากรายวิชาชีพครู

ข.2 กลุ่มวิชาเอก ไม่น้อยกว่า ..... หน่วยกิต

ข. 2.1 วิชาเอกบังคับและวิชาเอกเลือก ..... หน่วยกิต

1) วิชาเอกบังคับ ..... หน่วยกิต

สาขาวิชาพิจารณารายวิชา

2) วิชาเอกเลือก เลือกเรียนรายวิชาต่อไปนี้ไม่น้อยกว่า .....หน่วยกิต

สาขาวิชาพิจารณารายวิชา

ข. 2.2 วิชาการสอนวิชาเอกไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

สาขาวิชาพิจารณารายวิชา

ข. 2.3 เลือกวิชาเอกหรือวิชาการสอนวิชาเอกเพิ่มเติมไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต

สาขาวิชาพิจารณารายวิชา

ค. หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

ให้เลือกเรียนรายวิชาใดๆ ในหลักสูตรมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์โดยไม่ซ้ำกับรายวิชาที่เคยเรียนมาแล้ว และไม่ต้องไม่เป็นรายวิชาที่กำหนดให้เรียนโดยนับหน่วยกิตในเกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรของสาขาวิชา
นี้

คำอธิบายรายวิชา (ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษตามรูปแบบดังนี้)

ตัวอย่าง

รหัส	คำอธิบายรายวิชา	น(ท-ป-ศ)
9000101	ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร	3(3-0-6)

Thai for communication

ภาษาไทย.....

ภาษาอังกฤษ.....

9000102	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	3(3-0-6)
---------	---------------------------	----------

English for communication

ภาษาไทย.....

ภาษาอังกฤษ.....

3.1.4 การจัดการแผนการศึกษา (ระบุรายวิชาที่จะให้นักศึกษาเรียนทุกหมวดวิชาในแผนการจัด

การศึกษา)

ชั้นปีที่ 1 ภาคการศึกษาที่ 1			
หมวดวิชา	รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	9000xxx		3(3-0-6)
	xxxxxx		3(3-0-6)
	xxxxxx		3(3-0-6)
หมวดวิชาเฉพาะด้าน (วิชาเอกบังคับ)	Xxxxxx		3(3-0-6)
	xxxxxx		3(-----)
หมวดวิชาเฉพาะด้าน (วิชาเอกเลือก)	Xxxxxx		3(3-0-6)
	xxxxxx		3(-----)
รวม			ไม่เกิน 22 หน่วยกิต

3.2 ชื่อตำแหน่งและคุณวุฒิของอาจารย์

3.2.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร (เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของ สกอ. โดย

3.2.3 อาจารย์พิเศษ (เรียงตามตัวอักษรของชื่อ)

ตัวอย่าง

ที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่งทาง วิชาการ	คุณวุฒิสูงสุด	สาขาวิชาเอก	ภาระการสอน ชั่วโมง/ปีการศึกษา				
					2555	2556	2557	2558	2559

4. องค์ประกอบเกี่ยวกับประสบการณ์ภาคสนาม (การฝึกงานหรือสหกิจศึกษา)

(สรุปโดยย่อเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือฝึกสหกิจศึกษาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร)

.....

.....

4.1 มาตรฐานผลการเรียนรู้ของประสบการณ์ภาคสนาม

(ระบุผลการเรียนรู้ประสบการณ์ภาคสนามที่ต้องการ)

.....

.....

4.2 ช่วงเวลา

(ระบุช่วงเวลาของหลักสูตรที่จัดประสบการณ์ภาคสนามให้นักศึกษาเช่นปีภาคการศึกษาที่จัด)

.....

.....

4.3 การจัดเวลาและตารางสอน

(ระบุจำนวนคาบต่อสัปดาห์และระบุระยะเวลาการเรียนภาคสนาม)

.....
.....

5. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำโครงการหรืองานวิจัย

(ข้อมูลโดยสรุปเกี่ยวกับข้อกำหนดในการทำโครงการหรือวิทยานิพนธ์)

.....
.....

5.1 คำอธิบายโดยย่อ

.....
.....

5.2 มาตรฐานผลการเรียนรู้

(ระบุมาตรฐานผลการเรียนรู้หลักๆที่ต้องการจากการทำโครงการหรืองานวิจัย)

.....
.....

5.3 ช่วงเวลา

(ระบุช่วงระยะเวลาของหลักสูตรที่กำหนดให้ทำโครงการหรืองานวิจัยเช่นปีภาคการศึกษา)

.....
.....

5.4 จำนวนหน่วยกิต

.....
.....

5.5 การเตรียมการ

(อธิบายอย่างย่อเกี่ยวกับการเตรียมการให้คำแนะนำและช่วยเหลือทางด้านวิชาการแก่นักศึกษา)

5.6 กระบวนการประเมินผล

(อธิบายเกี่ยวกับกระบวนการประเมินผลรวมทั้งกลไกสำหรับการทวนสอบมาตรฐาน)

---

2. การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน

2.1 คุณธรรมจริยธรรม

2.1.1 การเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม

.....
.....

2.1.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม

.....
.....

2.1.3 วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม

.....
.....

2.2 ความรู้

2.2.1 การเรียนรู้ด้านความรู้

.....
.....

2.2.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านความรู้

.....
.....

2.2.3 วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้

.....
.....

2.3 ทักษะทางปัญญา

2.3.1 การเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

.....

.....

2.3.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

.....

.....

2.3.3 วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

.....

.....

2.4 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

2.4.1 การเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความสามารถในการรับผิดชอบ

.....

.....

2.4.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

.....

.....

2.4.3 วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

.....

.....

2.5 ทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

2.5.1 การเรียนรู้ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี

สารสนเทศ

.....
.....

2.5.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

.....
.....

2.5.3 วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

.....
.....

2.6 ทักษะพิสัย (สำหรับสาขาวิชาที่เน้นทักษะทางปฏิบัติต้องเพิ่มมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัย)

2.6.1 การเรียนรู้ด้านทักษะพิสัย

.....
.....

2.6.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัย

.....
.....

2.6.3 วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัย

.....
.....

3. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบผลการเรียนรู้สู่กระบวนวิชา (Curriculum mapping) (ดูรายละเอียดการเรียนรู้และมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 และแนวทางการปฏิบัติข้อ 4.2)

หมายเหตุหากคณะไหนไม่มีข้อมูลด้านทักษะพิสัยเวลาที่ print out ก็จะไม่ปรากฏช่อง

ทักษะพิสัย

ความรับผิดชอบหลัก ความรับผิดชอบรอง

หมวดที่ 5 หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา

1. กฎระเบียบหรือหลักเกณฑ์ในการให้ระดับคะแนน (ผลการเรียน)

1.1 การวัดผลและการสำเร็จการศึกษาเป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2549 หรือ

1.2 เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาพ.ศ. 2549 (สำหรับระดับบัณฑิตศึกษา)

2. กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา

2.1 การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษายังไม่สำเร็จการศึกษา

2.1.1 การทวนสอบในระดับกระบวนวิชา.....

2.1.2 การทวนสอบในระดับหลักสูตร.....

1) ภาวะการณ์ได้งานทำของบัณฑิตทำงานตรงสาขา

2) การทวนสอบจากผู้ประกอบการ

3) การทวนสอบจากสถานศึกษาอื่น

2.1.3 อื่นๆ (ระบุ).....

2.2 การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังจากนักศึกษาสำเร็จการศึกษา

2.2.1 ประเมินจากบัณฑิตที่จบ

2.2.2 ประเมินจากผู้ใช้บัณฑิต

2.2.3 อื่นๆ (ระบุ).....

3. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

3.1 เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2549 หรือ

3.2 เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาพ.ศ. 2549 (สำหรับระดับบัณฑิตศึกษา)

หมวดที่ 6 การพัฒนาคุณาจารย์

1. การเตรียมการสำหรับอาจารย์ใหม่

(อธิบายกระบวนการที่ใช้สำหรับการปฐมนิเทศและ/หรือการแนะนำอาจารย์ใหม่และอาจารย์

พิเศษให้มั่นใจได้ว่าอาจารย์เข้าใจถึงหลักสูตรและบทบาทของรายวิชาต่างๆที่สอนในหลักสูตรและรายวิชาที่ตนรับผิดชอบ)

.....

.....

2. การพัฒนาความรู้และทักษะให้แก่คุณาจารย์ (อธิบายถึงสิ่งๆที่ดำเนินการเพื่อช่วยให้คุณาจารย์ได้พัฒนา)

2.1 การพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอนการวัดและการประเมินผล

.....

.....

2.2 การพัฒนาวิชาการและวิชาชีพด้านอื่นๆ

.....

.....

หมวดที่ 7 การประกันคุณภาพหลักสูตร

1. การบริหารหลักสูตรระบบและกลไกในการบริหารหลักสูตรมีดังนี้

.....

.....

2. การบริหารทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ

2.1 การบริหารงบประมาณ

.....

.....

2.2 ทรัพยากรการเรียนการสอนที่มีอยู่เดิม

(ระบุความพร้อมของทรัพยากรที่มีอยู่แล้วโดยแสดงรายการทรัพยากรการเรียนการสอนที่จำเป็นเช่นตำรา หนังสืออ้างอิงเอกสารหรืออุปกรณ์การเรียนการสอนอื่น ๆ รวมทั้งสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ เป็นต้น)

.....

.....

2.3 การจัดหาทรัพยากรการเรียนการสอนเพิ่มเติม

(ระบุกระบวนการวางแผนและการจัดหาตำราหนังสืออ้างอิงเอกสารหรืออุปกรณ์การเรียนการสอนอื่น ๆ รวมทั้งสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ)

.....

.....

3. การบริหารคณาจารย์

3.1 การรับอาจารย์ใหม่

(ระบุกระบวนการย่อยในการรับอาจารย์ใหม่เพื่อให้แน่ใจว่าได้อาจารย์ที่มีคุณสมบัติและประสบการณ์เพียงพอต่อความรับผิดชอบการสอน)

.....

.....

3.2 การมีส่วนร่วมของคณาจารย์ในการวางแผนการติดตามและทบทวนหลักสูตร

(อธิบายกระบวนการในการปรึกษาหารือร่วมกันและการมีส่วนร่วมของคณาจารย์ในการติดตามคุณภาพหลักสูตรการทบทวนประจำปีและการวางแผนสำหรับการปรับปรุงหลักสูตร)

.....

.....

3.3 การแต่งตั้งอาจารย์พิเศษ

(สรุปย่อถึงนโยบายในการแต่งตั้งอาจารย์ที่สอนบางเวลาและอาจารย์พิเศษเช่นวิธีการอนุมัติกระบวนการเลือกสรรและสัดส่วนต่อคณาจารย์ในหลักสูตรทั้งหลักสูตร)

.....

4. การบริหารบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน

4.1 การกำหนดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

(ควรกำหนดคุณสมบัติบุคลากรให้ครอบคลุมภาระหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบโดยคณะกรรมการคัดเลือกบุคลากรก่อนรับเข้าทำงาน)

.....

.....

4.2 การเพิ่มทักษะความรู้เพื่อการปฏิบัติงาน (เช่นการฝึกอบรมทัศนศึกษาหรือการฝึกการทำวิจัยร่วมกับอาจารย์เป็นต้น)

.....

.....

5. การสนับสนุนและการให้คำแนะนำนักศึกษา

5.1 การให้คำปรึกษาด้านวิชาการและอื่นๆแก่นักศึกษา

(อธิบายถึงการจัดการที่ได้ดำเนินการให้คำปรึกษาแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษารวมถึงตารางการทำงานของอาจารย์และการแนะนำแผนการเรียนในหลักสูตรการเลือกและการวางแผนสำหรับอาชีพ)

.....

.....

5.2 การอุทธรณ์ของนักศึกษา

(อธิบายถึงการวิธีการขั้นตอนการอุทธรณ์ของนักศึกษาพร้อมทั้งแนบกฎระเบียบสำหรับการอุทธรณ์ของนักศึกษาในเรื่องที่เกี่ยวกับวิชาการรวมทั้งกระบวนการในการอุทธรณ์เหล่านั้น)

.....
.....

6. ความต้องการของตลาดแรงงานสังคมและ/หรือความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต

(ให้อธิบายวงจรของการพัฒนาหลักสูตรหรือการปรับปรุงหลักสูตรโดยต้องสำรวจความต้องการทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพตลอดจนติดตามความเปลี่ยนแปลงและความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต)

.....
.....

7. ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicators)

(ระบุตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ใช้ในการติดตามประเมินและรายงานคุณภาพของหลักสูตร

ประจำปีทีระบุไว้ในหมวด 1-6 ข้างต้นเช่นจำนวนนักศึกษาที่จบในเวลาที่กำหนดจำนวนนักศึกษาที่ต้อออก

(Retire) ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตการดำเนินงานตามการพัฒนา/ปรับปรุงที่กำหนดเป็นต้นโดยตัว

บ่งชี้อย่างน้อยต้องสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ของการประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก)

ผลการดำเนินการบรรลุตามเป้าหมายตัวบ่งชี้ทั้งหมดอยู่ในเกณฑ์ต่อเนื่อง 2 ปีการศึกษา เพื่อติดตามการดำเนินการตาม TQF (Thai Qualifications Framework for Higher Education) ต่อไป ทั้งนี้เกณฑ์การประเมินผ่าน คือ มีการดำเนินงานตามข้อ 1 – 5 และอย่างน้อยร้อยละ 80 ของตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานทีระบุไว้ในแต่ละปี

ตัวบ่งชี้และเป้าหมาย	ปีการศึกษา					
	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5	ปีที่ 6
1. อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ 80 มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผน ติดตาม และทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร						
2. มีรายละเอียดของหลักสูตรตามแบบ มคอ.2 ที่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานวิชาชีพครู คุณวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา						
3. มีรายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของรายวิชาปฏิบัติการวิชาชีพครู ตามแบบ มคอ.3 และ มคอ.4 ครบทุกรายวิชาที่เปิดสอน						
4. จัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา และรายงานผลการดำเนินการของปฏิบัติการวิชาชีพครู (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.5 และ มคอ.6 ภายใน 30 วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษาครบทุกรายวิชาที่เปิดสอน						
5. จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรตามแบบมคอ.7 ภายใน 60 วัน หลังสิ้นสุดปีการศึกษา						
6. มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนด						
7. มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือการประเมินผลการเรียนรู้จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ.7 ปีที่แล้ว						
8. อาจารย์ใหม่ทุกคน(ถ้ามี) ได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน						
9. อาจารย์ประจำทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการ และ/หรือวิชาชีพอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง						
10. จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน(ถ้ามี)						

ตัวบ่งชี้และเป้าหมาย	ปีการศึกษา					
	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5	ปีที่ 6
ได้รับการพัฒนาวิชาการ และ/หรือวิชาชีพไม่น้อยกว่า ร้อยละ 50 ต่อปี						
11. ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้าย/บัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตร เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.5 จากคะแนนเต็ม 5.0						
12. ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่ เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.5 จากคะแนนเต็ม 5.0						
13. นักศึกษามีงานทำภายใน 1 ปี หลังจากสำเร็จการศึกษา ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60						
14. บัณฑิตที่ได้ออกงานทำได้รับเงินเดือนเริ่มต้นไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ ก.พ.กำหนด						
รวมตัวบ่งชี้ที่ต้องดำเนินการ (ข้อ 1-5) ในแต่ละปี						
รวมตัวบ่งชี้ในแต่ละปี						
รวมตัวบ่งชี้ที่มีผลการดำเนินการบรรลุเป้าหมายในแต่ละปี						

หมวดที่ 8 กระบวนการประเมินและปรับปรุงหลักสูตร

ควรคำนึงถึงประเด็นต่างๆในหมวด 1-7 และเชื่อมโยงสู่การประเมินการจัดการเรียนการสอนในประเด็นสำคัญที่สะท้อนถึงคุณภาพของบัณฑิตที่คาดหวังโดยประเด็นเหล่านี้จะถูกนำมาใช้ในการประเมินคุณภาพและมาตรฐานของหลักสูตรเพื่อการเผยแพร่

1. การประเมินประสิทธิผลของการสอน

1.1 กระบวนการประเมินและปรับปรุงแผนกลยุทธ์การสอน

(อธิบายกระบวนการที่ใช้ในการประเมินกลยุทธ์การสอนที่ได้วางแผนไว้สำหรับการพัฒนาการเรียนรู้อันต่างๆเช่นการประเมินความเห็นหรือข้อเสนอแนะของอาจารย์ภายหลังการเข้ารับการอบรมการนำกลยุทธ์การสอนไปใช้การปรึกษาหารือผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรหรือวิธีการสอนการวิเคราะห์ผลการประเมินของนักศึกษาและหลักสูตรการฝึกอบรมด้านทฤษฎีการเรียนรู้และวิธีการสอนที่เกี่ยวข้องและอธิบายกระบวนการที่จะนำผลการประเมินที่ได้มาปรับปรุงแผนกลยุทธ์การสอน)

1.2 กระบวนการประเมินทักษะของอาจารย์ในการใช้แผนกลยุทธ์การสอน

(อธิบายกระบวนการที่ใช้ในการประเมินทักษะของคณาจารย์ในการใช้กลยุทธ์ตามที่ได้วางแผนไว้เช่นการประเมินของนักศึกษาในแต่ละรายวิชาการสังเกตการณ์ของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรหรือหัวหน้าภาคการทดสอบผลการเรียนรู้ของนักศึกษาในหลักสูตรโดยเทียบเคียงกับนักศึกษาของสถาบันอื่นในหลักสูตรเดียวกันการจัดอันดับเกี่ยวกับกระบวนการในการพัฒนาความรู้และทักษะที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดที่นักศึกษาต้องการ)

2. การประเมินหลักสูตรในภาพรวม

(อธิบายกระบวนการที่ใช้เพื่อจะได้ข้อมูลต่างๆย้อนกลับในการประเมินคุณภาพของหลักสูตรในภาพรวมและการบรรลุผลการเรียนรู้ที่คาดหวังจากกลุ่มบุคคลดังนี้ 1) นักศึกษาและบัณฑิต 2) ผู้ทรงคุณวุฒิและ/หรือผู้ประเมินภายนอก 3) ผู้ใช้บัณฑิตและ/หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ)

3. การประเมินผลการดำเนินงานตามรายละเอียดหลักสูตร

(ให้ประเมินตามตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ระบุในหมวดที่ 7 ข้อ 7 โดยคณะกรรมการประเมินอย่างน้อย

3 คน ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิในสาขา/สาขาวิชาเดียวกันอย่างน้อย 1 คนควรเป็นคณะกรรมการประเมินชุด
เดียวกับการประกันคุณภาพภายใน)

.....

.....

4. การทบทวนผลการประเมินและวางแผนปรับปรุง

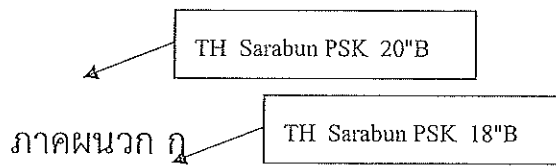
(อธิบายกระบวนการทบทวนผลการประเมินที่ได้จากอาจารย์และนักศึกษารวมทั้งกระบวนการในการ
วางแผนปรับปรุงหลักสูตรและแผนกลยุทธ์)

.....

.....

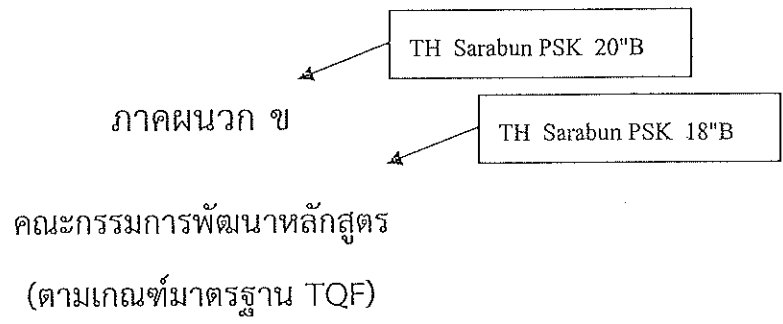
TH Sarabun PSK 20 "B

ภาคผนวก

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ว่าด้วยการจัดการศึกษา
ระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2549

แบบฟอร์มการแต่งตั้งกรรมการพัฒนาหลักสูตร

ตราครุฑ

คำสั่งคณะกรรมการและสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

ที่...../25.....

เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร.....บัณฑิต

(เช่นวิทยาศาสตร์บัณฑิตครุศาสตรบัณฑิตเป็นต้น)

สาขาวิชา.....

จึงขอแต่งตั้งกรรมการพัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต

สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ดังนี้

1. รองศาสตราจารย์	ประธานผู้รับผิดชอบหลักสูตร
2. อาจารย์ดร.	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
3. อาจารย์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์	กรรมการผู้แทนองค์การวิชาชีพ (ถ้ามี)
5. อาจารย์ดร.	กรรมการผู้รับผิดชอบหลักสูตร
6. อาจารย์ดร.	กรรมการและเลขานุการผู้รับผิดชอบหลักสูตร

สั่ง ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ. 25....

(คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

หมายเหตุ คุณสมบัติของคณะกรรมการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (ดูรายละเอียดในเล่มกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2552 TQF หน้า 29)

TH Sarabun PSK 20"B

ภาคผนวก จ

ตารางการเปรียบเทียบรายวิชาหลักสูตรเก่า ปรับปรุง พ.ศ. 2555

และหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559

TH Sarabun PSK 18"B

ตารางเปรียบเทียบข้อแตกต่างระหว่างหลักสูตรเดิมและหลักสูตรที่ปรับปรุง

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2555	หลักสูตรที่ปรับปรุง พ.ศ. 2559
เปรียบเทียบโครงสร้าง	เปรียบเทียบโครงสร้าง
1. จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร.....หน่วยกิต	1. จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร.....หน่วยกิต
1.1 โครงสร้างหลักสูตร	1.1 โครงสร้างหลักสูตร
1) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป.....หน่วยกิต	1) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป.....หน่วยกิต
- กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร	- กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร
- กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	- กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
- กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์วิทยาศาสตร์	- กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์วิทยาศาสตร์
และเทคโนโลยี	และเทคโนโลยี
2) หมวดวิชาเฉพาะ.....หน่วยกิต	2) หมวดวิชาเฉพาะ.....หน่วยกิต
- กลุ่มวิชาเนื้อหา	- กลุ่มวิชาเนื้อหา
กลุ่มวิชาบังคับ	กลุ่มวิชาบังคับ
กลุ่มวิชาเลือก	กลุ่มวิชาเลือก
- กลุ่มวิชาปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์	- กลุ่มวิชาปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์
การณวิชาชีพ	การณวิชาชีพ
3) หมวดวิชาเลือกเสรี.....หน่วยกิต	3) หมวดวิชาเลือกเสรี.....หน่วยกิต
☐ เปรียบเทียบคำอธิบายรายวิชา (รายวิชา)	☐ เปรียบเทียบคำอธิบายรายวิชา (รายวิชา)
☐ เปรียบเทียบรายละเอียดอื่นๆที่ได้รับการ	☐ เปรียบเทียบรายละเอียดอื่นๆที่ได้รับการ
ปรับปรุง	ปรับปรุง

หมายเหตุ เฉพาะหลักสูตรปรับปรุง

ภาคผนวก ค .

TH Sarabun PSK 20"B

TH Sarabun PSK 18"B

สรุปรายงานการประชุมเกี่ยวกับ
การพัฒนาหลักสูตรรวมถึงการวิพากษ์หลักสูตร

ภาคผนวก ฉ

ผลงานวิชาการของอาจารย์ประจำหลักสูตร

ผลงานทางวิชาการของอาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชา.....

1.ชื่อ - สกุล

ประวัติการศึกษา

ปริญญาเอก

ปริญญาโท

ปริญญาตรี

ผลงานทางวิชาการ

ตามรูปแบบการเขียนบรรณานุกรม

ประสบการณ์และการฝึกอบรม

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

ผู้ปฏิบัติงานตามคู่มือการปฏิบัติงาน แนวทางการจัดทำหลักสูตร ในบทบาทหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงานนั้น มี กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ และ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องอยู่หลายส่วนด้วยกัน นอกจากนี้ผู้ปฏิบัติงานยังต้องเป็นผู้รอบรู้ ใน กฎ ระเบียบ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดีแล้ว ยังต้องทำหน้าที่ในการให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้รับบริการ อีกด้วย และยังมีส่วนร่วมในการร่วมแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ซึ่งสามารถสรุปประเด็นปัญหา

ปัญหา/อุปสรรค

1. อาจารย์ผู้ที่จะได้รับการพิจารณาเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตร ยังไม่มีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์ในระยะเวลาย้อนหลัง 5 ปี นับตั้งแต่หลักสูตรได้รับการอนุมัติเปิดจัดการเรียนการสอน
  2. งบประมาณที่ใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรไม่เพียงพอต่อการดำเนินการจนได้รับการรับทราบการให้ความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
- แนวทางการแก้ไขปัญหา/อุปสรรค

1. จัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการและสนับสนุนทุนวิจัยให้อย่างทั่วถึง เพื่อให้อาจารย์ผู้ที่จะได้รับการพิจารณาเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตร ได้พัฒนาผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์ในระยะเวลาย้อนหลัง 5 ปี นับตั้งแต่หลักสูตรได้รับการอนุมัติเปิดจัดการเรียนการสอน
  2. จัดสรรงบประมาณที่ใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้เพียงพอต่อการดำเนินการจนได้รับการรับทราบการให้ความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
- .....

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

การพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร บุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรพิจารณาถึงสถานการณ์การดำเนินการจัดการเรียนการสอนในเนื้อหาสาระที่เปิดจัดการเรียนการสอนให้มีความทันสมัยอย่างสม่ำเสมอทั้งในช่วงระยะเวลาก่อนการยกร่างหลักสูตร จะต้องศึกษากฎ ระเบียบ ข้อบังคับ เกณฑ์มาตรฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และปฏิบัติตามโดยเคร่งครัด ศึกษาข้อมูลข้อจำกัด จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ที่หลักสูตรจะต้องผ่านกระบวนการในระยะเวลาต่างๆ และบุคลากรที่ส่วนเกี่ยวข้องจะต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาและปรับปรุงจากข้อมูล ข้อเท็จจริงที่สามารถอ้างอิงได้ เพื่อให้หลักสูตรที่เกิดขึ้นมีความน่าเชื่อถือ และมีความถูกต้อง อันจะส่งผลให้หลักสูตรที่จัดทำในรูปแบบรายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.2) เป็นหลักสูตรที่มีคุณภาพ และเผยแพร่ไปสู่สาธารณะได้อย่างมีมาตรฐานจากหน่วยงานทางการศึกษาของชาติ

